Amigoe

MR LAFLEUR
.....handhaven.....

Vandaag

100STE JAARGANG — NO.: 244 VRIJDAG 21 OKTOBER 1983

Nieuws in vogelvlucht

ANAGUA — Nicaragua heeft vredesvoorstel voor Midden-erika gedaan. Dit omvat veren tussen Nicaragua en de VS, ragua en Honduras en een vertussen Nicaragua, Guatemala, alvador en Costa Rica. Daarin dt wapenhandel tussen de landen oden en ook het steunen, al dan verdekt bij het omverwerpen een regering in deze regio. Bij aanval van contra's in noordragua zijn 32 mensen omgeko- en werden opslagplaatsen van isel, koffie enz. vernietigd.

******

EIROET — De Nationale verningsconferentie wordt op bevnd grondgebied in Genève ouden. Deze conferentie is de ende fase na het bestand in Libadat soms wankelt.

******

ANTIAGO — Het Democratisch ond in Chili, waarin de opposiartijen samenwerken, heeft de oog met de regering-Pinochet ezegd. Men meent dat bij ochet de echte wil ontbreekt om democratie te komen.

******

RASILIA — Voor de hoofdstad silia is voor 60 dagen de noodtoesd afgekondigd om elk verzet n het nieuwe regeringsdecreet bezuinigingen te voorkomen. een nadat het parlement het det had afgestemd waarin onder r de volledige prijscompensatie d afgeschaft, diende de regering soortgelijk nieuw decreet in. en wie tot driemaal het minimloon (nog geen 50 dollar per nd) verdient, krijgt een 100% pensatie. Ook werden belastinghogingen afgekondigd.

******

EW YORK — Een poging om ël in de VN buiten spel te zetten, onderdag mislukt. Het voorstel het plan van Iran en andere Arache landen niet in behandeling te nen, kreeg 79 voorstemmers en 43 genstemmers; er waren 19 thoudingen. De VS hadden waarschuwd zich terug te trekken de VN als het Iraanse idee aanrd zou worden.

******

EKING — De 5e overlegronde n Londen en Peking over Honong is volgens beide landen "nutg en constructief" genoemd. lgende maand gaat men verder aten.

******

WASHINGTON — Het VS-Huis n Afgevaardigden is tegen het ven van geld door de VS aan clanstiene CIA-operaties in Nicarua. Een amendement in deze geest erd met 227 tegen 194 stemmen nvaard.

******

MEXICOSTAD — Voor de Mexaanse havenstad Mazatlan en geving is de noodtoestand afgendigd nadat er na het passeren van n orkaan zo'n 30 vissers vermist orden. Er moeten 25.000 mensen evacueerd worden. De materiële hade wordt op 200 miljoen dollar schat.

******

ISLAMABAD — Bij het inzetten n helikopters om de onrust in de akistaanse provincie Sind de kop in drukken, zijn volgens de oppositie 2 doden gevallen en vele gewonden. r werden door het leger dat aan de acht is tijdens een grote operatie onderden arrestaties verricht.

******

MOSKOU — De SU heeft een imteschip met goederen gestuurd aar de 2 kosmonauten in de Saljoet, welke in problemen zou zijn. Mosou ontkent het. De kosmonauten jn al 17 weken in de ruimte.

******

DEN HAAG — De acties van mbtenaren in Nederland tegen het leveren hebben ondermeer tot volg dat de Spoorwegen hun dientregeling steeds meer moeten inimpen. De politie is van plan in de e week van november met harde cties te beginnen, inclusief het niet eer verbaliseren. De regering zegt reid te zijn tot bijstellingen op bepaalde punten.

******

NEW YORK — Het voor de inflatie gecorrigeerde Bruto nationaal product van de VS is in het 3e kwartaal egenomen met 7,9% op jaarbasis. e inflatie blijft laag en was in dit wartaal 3,4% op jaarbasis.

******

MOSKOU — De SU heeft de secreis van de ICAO (int. organisatie rgerluchtvaart) uitgenodigd voor bezoek. De ICAO heeft een onderk ingesteld naar het neerschieten de Zuidkoreaanse Boeing. Japan ft de SU gevraagd het zoeken r de zwarte doos van dit vliegtuig t te bemoeilijken.

******

ZELFS VROUWEN EN KINDEREN GEDOOD

Militaire Raad bestuurt eiland

Bloedbad door leger Grenada

ST. GEORGE'S — Terwijl de hele bevolking van het eiland Grenada vanwege het 24 uurs-uitgaansverbod onder huisarrest staat, heeft leger-leider Hudson Austin de macht heel strak naar zich toegetrokken. Hij heeft intussen toegegeven, dat bij de schietpartijen door zijn manschappen "veel mensen" zijn omgekomen. Een exact aantal noemde hij echter niet.

Sedert het leger woensdagmiddag met bruut geweld de macht overnam, is er weinig meer gehoord van de briljante Marxistische econoom Bernard Coard, die eerder in de week met zijn vrouw - en met steun van Hudson Austin - de macht naar zich had toegetrokken. Algemeen wordt aangenomen, dat de staatsgreep Grenada op een nog linkser pad zal brengen. Maar daarover bestond ook vandaag geen zekerheid.

Intussen hebben tal van landen en internationale organisaties de moorden veroordeeld. Vooral de Engelssprekende Caribische landen waren geschokt. Jamaica verbrak de diplomatieke betrekkingen en in groter verband willen de Caribische landen gezamenlijke actie tegen het nieuwe bewind op Grenada.

Toen Bishop woensdagmiddag door een drieduizend man tellende menigte was bevrijd en twee uur daarna, vergezeld van enkele van zijn naaste medewerkers en een enorme burgeraanhang (sommigen spreken van 30.000 mensen, een vierde deel van de bevolking) naar de militaire kazerne trok, moeten militairen op bevel van Hudson Austin botweg het vuur hebben geopend. Ook kinderen en vrouwen kwamen om. Volgens berichten uit Grenada was het eerst op Bishop gevuurd en werden daarna enkelen van zijn meest vooraanstaande medewerkers uit de menigte gehaald en gefusileerd.

Niet alleen het aantal slachtoffers is onbekend, het is ook niet helemaal zeker welk van de naaste geestverwanten van Maurice Bishop werden gedood. Zeker is, dat buitenlandse zaken minister Unison Whiteman (43 jaar) ook werd geëxecuteerd, evenals Vincent Noel, voorzitter van één van de grootste vakbonden op het eiland, huisvestingsminister Norris Bain, Bishop's vriendin Jacqueline Creft, die minister van onderwijs was en Fitzroy Bain, een andere vakbondsleider.

Leger-leider Austin, die het

HUDSON AUSTIN

uitgaansverbod tot maandagavond uitvaardigde, heeft een militaire raad van zestien man benoemd, die het eiland moet besturen. Niets is sedert de tragische gebeurtenissen van woensdagmiddag vernomen van vice-premier Bernard Coard, die twee dagen eerder, met zijn vrouw, de macht volledig naar zich toegetrokken scheen te hebben. Ofschoon de indruk bestaat, dat het hier een ultra-linkse coup betreft, zijn de bewijzen ervoor nog niet aan te dragen.

Hudson Austin heeft in 1979 naast Bishop gestreden, toen de vermoorde premier de macht greep. Austin leidde toen een aanval op het hoofdkwartier van de politie, waardoor hij de politie-macht lam zette. Na de machtsovername is Austin door Bishop benoemd tot minister van arbeid en transportwezen. Vanwege zijn loyaliteit benoemde Bishop hem later tot leger-commandant.

Hudson Austin heeft, in tegenstelling tot Bishop en Coard, geen buitenlandse opleiding genoten. In Grenada was hij technicus bij de wegen-aanleg, toen hij Bishop steunde bij diens geslaagde coup tegen oud-premier Eric Gairy.

In vele delen van de wereld is de bloedige machtsovername door Austin sterk veroordeeld. De Socialistische Internationale sprak zich zeer scherp uit tegen de gebeurtenissen op Grenada. Maar vooral de Engelssprekende, Caribische landen die nauwe onderlinge verbondenheid voelen, waren verbijsterd door de ontwikkelingen op Grenada. In Jamaica zei de socialistische oppositie-leider Michael Manley - een goede vriend van Bishop - dat er "naar wegen moest worden gezocht om de Caricom zonder Grenada voort te zetten." In de regio is intussen actie op gang gekomen om gezamenlijk op te treden tegen de nieuwe en schijnbaar meedogenloze machthebbers op het kleine eiland, die er vermoedelijk een nietsontziende dictatuur zullen vestigen.

Vrouwen starten actie tegen minister Rietkerk

UTRECHT — Vrouwelijke leden van de ambtenarenbond FNV in Nederland hebben besloten ook in actie te gaan tegen minister Koos Rietkerk van binnenlandse zaken, die - zoals bekend - de ambtenaren-lonen met 3,5 procent wil verminderen.

De vrouwen zullen vanaf 2 november de wacht betrekken bij het werk-adres van minister Rietkerk in Den Haag. Er zullen ook pamfletten worden uitgedeeld.

Morgen zullen bij het FNV aangesloten bonden bepaalde verkeerspleinen opsieren met het opschrift:"Boos op Koos."

Op 25 oktober en 1 november zullen de stiptheidsacties worden gehouden bij de gelddiensten van de PTT in Amsterdam. Dit zal een vertraging bij giro-overmakingen tot gevolg hebben.

TRIPOLI — De PLO onder leiding van Arafat gaat akkoord met de voorstellen voor hervorming zoals voorgesteld door het Volksfront voor bevrijding van Palestina en het Democratisch front voor de bevrijding van Palestina.

******

DEN HAAG — Nederland heeft het Surinaamse verwijt van de hand gewezen als zou Den Haag Suriname op luchtvaartgebied willen isoleren.

******

DEN HAAG — De oude en de nieuwe gouverneur ontmoetten elkaar op een receptie die door gevolmachtigde minister drs Marco de Castro werd gegeven op het Antillenhuis. De receptie was ter ere van de beëdiging van prof dr René Römer tot de nieuwe vervanger van het staatshoofd op de Antillen.

Op de foto vlnr drs De Castro, prof dr Römer, oud-gouverneur drs Ben Leito en minister Jan de Koning van Antilliaanse Zaken. Vertegenwoordigers van de Antilliaanse gemeenschap in Nederland, Nederlandse ministers en politici gaven er acte de présence.

Zigeuners weg uit Utrecht

UTRECHT — Een groep van vijftig zigeuners, die Nederland uiterlijk dit weekeinde moeten hebben verlaten, is begonnen te vertrekken uit Utrecht, waar ze al maandenlang bivakkeerden op het terrein van de veemarkt.

De betrokken zigeuners zijn maanden geleden naar Nederland gekomen, naar ze zeggen omdat ze in Polen worden vervolgd. Later bleek echter, dat ze uit West-Duitsland kwamen en voor hun verblijf daar, een vergunning hadden.

Het staat nog niet vast waar de zigeuners naar toe gaan. Wel trokken ze richting Duitse grens. De politie zal ervoor zorgen, dat ze Nederland inderdaad verlaten.

Na tien maanden sluiting weer colleges

Bouterse doceert bij opening Universiteit

PARAMARIBO — Leger-leider Desi Bouterse hield gisteren het eerste college bij de her-oepening van de universitet van Suriname. Die is, na de december-moorden, tien maanden gesloten geweest. Bouterse's les handelde over:"De universiteit als instrument voor nationale bevrijding."

In zijn college, riep Bouterse studenten en leraren toe "af te rekenen met het imperialisme in de wetenschap.

De op de universiteit opgedane kennis moet worden gericht op het vestigen van een volksmacht, waarbij de Surinaamse mens wordt bevrijd van het cultureel imperialisme, zo sprak Bouterse zijn gehoor toe.

De leger-leider kondigde ook de nieuwe naam aan: Anton de Kom universiteit. Anton de Kom gold in de jaren dertig als één van de inspirators van verzet tegen het Nederlands koloniaal bestuur.

De Surinaamse minister van onderwijs, drs. Glenn Sankatsingh van de Revolutionaire Volkspartij, zei, dat de universiteit nieuwe doelstellingen heeft gekregen. "Onze universiteit is geen elitair instituut meer", zo sprak de minister. Volgens hem was het hard nodig een einde te maken aan het feit, dat " de universiteit in handen was van de eilitaire klasse en werd gebruikt tegen de belangen van de machtlozen."

De universiteit van Suriname bestaat nu uit de faculteiten: nationale productie, maatschappijwetenschappen en de medischewetenschappelijke. De opleidingsduur is teruggebracht naar vier jaar. Er wordt opgeleid tot een zogenaamde "bachelors degree"(baccalaureaat), een niveau onder het doctoraal.

Heroïne-lijn Nederland-Turkije opgerold

HENGELO — Een heroinelijn, waarlangs via West-Duitsland drugs vanuit Turkije in Nederland werden aangevoerd, is opgerold door de arrestatie van elf Nederlanders, die in de omgeving van Hengelo wonen. Naast heroinehandel en -smokkel wordt het elftal ook verdacht van diefstal, oplichting en valsheid in geschrifte.

De smokkel moet langer dan een jaar hebben plaatsgevonden.

Super-ijsbreker

MOSKOU — De Sovjet-Unie heeft besloten vaart te zetten achter de plannen voor het bouwen van een nieuwe generatie "super-ijsbrekers." Aanleiding hiertoe zijn de problemen rond de koopvaardij-schepen, die op het ogenblik vastzitten in de ijsmassa's van de Pool-zee.

De nieuwe, door kernenergie aangedreven superijsbrekers zijn tweemaal zo sterk als de nu beschikbare schepen. De sterkere ijsbrekers zullen aan het eind van deze eeuw in de vaart komen.

De schepen, die nu vastzitten in de Pool-zee, schijnt een ernstig lot te wachten. Door hun vrij geringe kracht breken ze het ijs langzaam open, waardoor het snel weer dichtvriest. Er zitten momenteel nog 35 schepen vast in het pakijs van de Pool-zee.

De Russen hebben gisteren toegegeven, dat hun eigen, onnauwkeurige weersvoorspelling de oorzaak ervan is, dat de schepen "beter weer" opzochten, maar juist in barre sneeuwstormen terechtkwamen.

Nieuwe bisschoppen in Nederland

HAARLEM — Tot bisschop coadjutor met recht van opvolging voor het bisdom Haarlem in Nederland is benoemd mgr. H.J.A. Bomers, die lid is van de congregatie van de Lazaristen. Hij wordt daarmee de opvolger van mgr. Th. H. Zwartkruis, die volgend jaar aftreedt omdat hij dan 75 jaar oud wordt. Mgr. Zwartkruis is vanmorgen wegens algemene vermoeidheid opgenomen in een plaatselijk ziekenhuis. Later werd meegedeeld, dat zijn toestand zorgwekkend was.

Mgr. Bomers (47) is sedert 1967 werkzaam in Ethiopië. Hij is, behoudens zijn vakanties in Nederland, niet op de hoogte van de situatie aldaar.

Tot hulp-bisschop van Haarlem is benoemd mgr. prof. dr. J.F. Lescrauwaet MSC (missionarissen van het Heilig Hart). Hij is hoogleraar aan de technische hogeschool in Leuven.

Nederlandse sex-bazen worden doorgelicht

Actie tegen de vrouwenhandel

DEN HAAG — Het Nederlandse ministerie van sociale zaken is een onderzoek gestart naar de vrouwenhandel in Nederland. Het onderzoek richt zich vooral op vrouwen en meisjes, die uit derde wereld-landen naar Nederland worden gehaald en tot prostitutie worden gedwongen.

Het is de bedoeling, dat het ministerie zich eerst gedurdende een halfjaar "orienteert." Op basis hiervan zal een "echt onderzoek" volgen, zo werd vandaag officieel in Den Haag meegedeeld.

De Nederlandse autoriteiten zeggen over sterke aanwijzingen te beschikken, dat er vooral vrouwen en meisjes uit Zuid-Amerikaanse landen als Chili en Argentinië naar Nederland worden gehaald. Deze vrouwen komen Nederland vaak illegaal binnen.

Zoals dat wel ook in andere landen voorkomt, trouwen de vrouwen en meisjes met een Nederlander, maar wordt het huwelijk weer snel ontbonden. Daarna worden ze tot prostitutie gedwongen. Ze zijn dan immers hun papieren kwijt en daarom vogelvrij, aldus een woordvoerder van sociale zaken.

Indien deze vermoedens worden bewezen, is het de vraag wat er dan moet gebeuren met deze groep mensen. De vrouwen en meisjes alleen maar op het vliegtuig zetten is natuurlijk geen emancipatie-beleid, dat goed is voor vrouwen, zo sprak de departements-woordvoerder verder. Overigens bestaat er geen idee hoe groot het aantal illegaal in Nederland verblijvende vrouwen is, die in de prostitutie worden gedwongen. De eerste gedachten gaan uit naar het legaliseren van deze groep, aldus nog steeds de woordvoerder.

Het onderzoek, dat van start zal gaan, was aangekondigd in de verschenen nota "Sexueel geweld tegen meisjes en vrouwen", dat korte tijd geleden verscheen.

38 Procent van Nederlanders tegen kernwapens

DEN HAAG — Een enquete heeft uitgewezen, dat 38 procent van het Nederlandse volk vindt, dat er nooit nieuwe kernwapens op Nederlands grondgebied moeten worden geplaatst.

Uit de enquete bleek, dat één op de drie Nederlanders niet weet, dat er reeds Amerikaanse kernwapens in Nederland zijn. Van degenen, die het wel weten, denkt de overgrote meerderheid ten onrechte, dat de al geplaatste Amerikaanse raketten Rusland kunnen bereiken.

Driekwart van de ondervraagden zei ervan overtuigd te zijn, dat er uiteindelijk toch Amerikaanse kruis-raketten in Nederland zullen worden geplaatst.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H.Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F.Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thode, Ronnie Rens, Laureen Ravelli-Schenk, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N.Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor: tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Wilma Nijhof, tel.: 2321 of 2318.

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordiger / Correspondent: Kenneth Cuvelier, Tijgerweg 4A m.m.v. Mona Heyman en Minerva Panthofiet.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Maarten Huygen (tel.: 202-3326984).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Loss nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl.80,15 per maand (luchtpost) of NAfl.24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk: dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur
Coromotokerk Antriol: dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon: dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING kunnen dagelijks doorgegeven worden van 19.15-19.30 uur op tel.: 8637 (Fam. Linkels).

DEN HAAG — Den Haag zegt niet onder de indruk te zijn van de waarschuwing van de militaire chef van het Warschau-pact, Koelinov, dat de SU maatregelen neemt als de plaatsing van nieuwe kernraketten in West-Europa doorgaat.

Abraham in eilandsraad:

Onachtzaamheid kenmerk UPB-BC

KRALENDIJK — In de diverse telegrammen en brieven die door de fractievoorzitter van de PDB Jopie Abraham in de eilandsraad werden voorgelezen kwam duidelijk tot uiting, dat het beleid van het UPB-Bestuurscollege weinig genade kon vinden in de ogen van potentiele investeerders. Een enorm gebrek aan capaciteit, gepaard aan een totaal gebrek aan belangstelling dat de geloofwaardigheid van Bonaire in diverse landen danig schade heeft aangebracht, was het rapport dat het vroegere BC meekreeg van algemeen adviseur Jopie Abraham.

Abraham bracht in de eilandsraad naar voren, dat Kralendijk Playa Resort Development n.v. (KPRD) in november van het afgelopen jaar een brief stuurde aan het toenmalige BC met een aantal punten die geregeld moesten worden voor de overdracht van het recht op erfpacht van Costa Esmeralda naar de KPRD. De investeerders brachten daarbij naar voren dat nog langer wachten met de nodige maatregelen een aanzienlijke schade zou betekenen, ook gezien de wereldrecessie die het investeringsklimaat voor Bonaire ook niet zou verbeteren.

Abraham benadrukte, dat het beleid van het vorig UPB Bestuurscollege gekenmerkt werd door onachtzaamheid, gebrek aan moed en wantrouwen waardoor bepaalde zaken niet afgewerkt werden. Volgens Abraham was de brief van de KPRD van november 1982 niet de enige zaak waar het om draaide. In februari van dit jaar stuurde Francois Noel van de KPRD een telex boodschap aan minister Ellis waarin hij wees op het gevaar dat de KPRD bij de uitvoering van het project liep, omdat tot die tijd het BC nog steeds geen eilandsraadsvergadering bijeengeroepen had om de overdracht van de erfpacht te regelen. Toch had een van de UPB-gedeputeerden al verschillende malen beloofd, dat dit op korte termijn zou gebeuren, waarbij zelfs de datum van de eilandsraadsvergadering al genoemd werd. In de telex boodschap wees Noel erop dat dat in New York de investering op Bonaire gevaarlijk overkwam, omdat het eilandsbestuur niet in staat bleek de goedkeuring te geven van een project, dat al zo ampel in discussie was geweest. De schade die door het vorige BC is aangebracht in de kringen van investeerders is groter dan op het eerste gezicht gedacht wordt, aldus Abraham in de raad. De telex boodschap van Noel stelde heel duidelijk, dat gezien het grote aantal projecten dat reeds mislukt is op Bonaire en de behandeling die de KPRD daarbij ondervond voor de maatschappij een reden was om in de openbaarheid de naam van de KPRD te verdedigen.

Het is nu de taak, aldus Jopie Abraham van het PDB-bestuur om de zaak te zuiveren, want niet alleen de KPRD bleek problemen te hebben. Ook ten aanzien van het project op Playa Pabao heeft de UPB niet goed gehandeld. Dit project waarbij ook het geboortehuis van Debrot is betrokken dat kortgeleden is gerestaureerd behoort tot een groep van de Curaçaose advocaat Erich Zielinski. Abraham deelde in de raad mede, dat bij informatie waarom dit project nog niet ten uitvoer was gebracht, als reden het onbenul van het vroeger BC werd opgegeven. Zielinski bleek duidelijk teleurgesteld in de handelwijze van het UPB-bestuur, aldus Abraham. Alles werd beloofd, maar niets werd gedaan.

Burgerlijke stand

WILLEMSTAD — GEBOREN: 13 sept.: Vernon Sloop; 15 sept.: Jurnick Angela, Dainara Job; 14 sept.: Christopher Libier; 16 sept.: Milouska Martha-Kook; 14 sept.: Criselda Arrindell, Riviana Haars, Lirou Pinedo-Pinedo; 17 sept.: Michael de Lannoy-Ho Sing Loy; 15 sept.: Mihaili Navarro; 14 sept.: Jillian Lourensz; 16 sept.: Roland Felipa-Hooi; 17 sept.: Junitza Hoek-Heykoop; 12 sept.: Zunette Sillié-James, David en Davina Medina-Kip; 7 sept.: Friedrich Morales; 19 sept.: Jacqueline Nicolaas-Sambo; 18 sept.: Ramiro Tomsjansen; 14 sept.: Jairo Vlijt; 16 sept.: Tessa Hart-Semeleer; 17 sept.: Lysander La Croes; 10 sept.: Stevenson Francisco; 17 sept.: Mireina Montroos-Gressmann; 16 sept.: Ruëlla Franciska-Alberto; 18 sept.: Urving Vrutaal-Isidora; 11 sept.: Vanesca Francisca; 14 sept.: Damian Anderson; 17 sept.: Camilo Halman; 19 sept.: Daniel de Haseth-Bolivar; 17 sept.: Cleantha Sambo-Gietel; 19 sept.: Eugenu Virginia; 16 sept.: Dave Vos-De L'Isle; 19 sept.: Vanessa Mingeli-Calao; 15 sept.: Ruhaila Hazel; 17 sept.: Migdiala Victoria; 16 sept.: Fatima Cicilia-Montero; 15 sept.: Dianne Hoeve-Calvo; 19 sept.: Hennifer Pieter-Pisas; 17 sept.: Chanilette Doran-Ortela 18 sept.: Soliaka Seintje, Kingvid Emerenciana-Sling; 19 sept.: Jurnick Roojer-Sluis; 18 sept.: Naomi Alias; 19 sept.: Jurian Kenepa-Martina; 16 sept.: Sailuvhys Casimiri; 20 sept.: Nephtali Every-Magdalena, Andry Maduro-Bonifacio; 17 sept.: Richmahela Pieter; 12 sept.: Jair Da Camara; 21 sept.: Ruysdael Bachielie-Antonio; 18 sept.: Andy Balentien; 16 sept.: Ephraim Francisco-Vergara; 18 sept.: Judeline Pantophlet: 7 sept.: Carils Clementina; 22 sept.: Gioberti Paulina; 10 sept.: Ashanti Richardson; 19 sept.: Urvian Martina; 7 sept.: Nadeska La Reine; 20 sept.: Shurviene Woelbai; 21 sept.: Deveny Martes; 22 sept.: Zahira Peney-Zoetrum, Andréina Ignacio; 21 sept.: Dayron James-James; 22 sept.: Quincy Gonzalez-Djaoen; 21 sept.: Crystal Lopez Ramirez-Walters, Michell Vis-Martijn; 23 sept.: Diahann Voges-Renfrum.

OVERLEDEN: Rignald Martina (26 jr.), Alejandrina wed. Ferero geb. Job (78 jr.), Alfred Pieters (48 jr.), Carlos Correa (85 jr.), Manuel Vicente (70 jr.), Ina Dinzey geb. Raven (64 jr.), Ellen Corbet (84 jr.;, Anecita Ignacia (67 jr.), Johannes Hernandes (73 jr.), Maxemi Nathan (73 jr.), Fernando Rodrigues (62 jr.), Hubert Leito (29 jr.).

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributie-maatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

LOSSE NUMMERS van de "Amigoe" zijn verkrijgbaar bij:

Curacao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Booshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing Caminada
Novo's Book and Gifshop
Moron, Salina
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchilweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde.

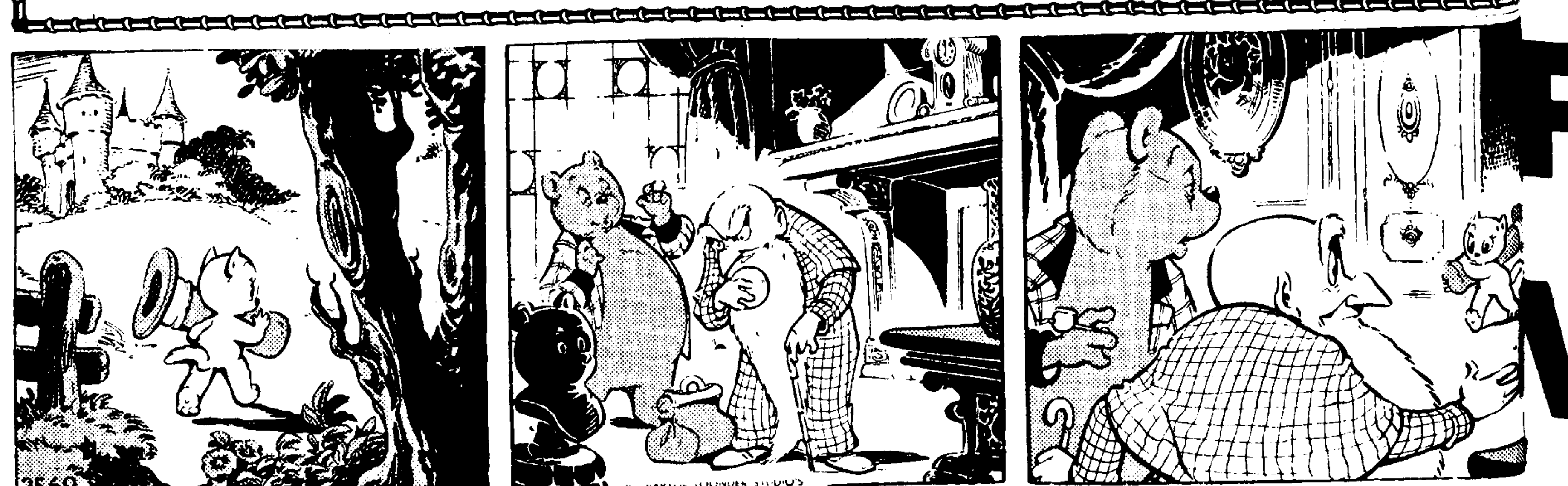
Kindertoneel van Studio in schouwburg

WILLEMSTAD— De Toneelvereniging Studio brengt op morgen en overmorgen en ook op 29 en 30 oktober het kindertoneelstuk "Er waren eens twee meisjes..!" in Centro Pro Arte. Het betreft een komedie onder regie van Henk van Breugel. Op elk van de bovengenoemde dagen zijn er twee voorstellingen: om half twee en vier uur 's middags. Kaarten zijn tegen betaling van ƒ 7,50 verkrijgbaar bij Toko Zuikertuintje, Van Dorp Promenade, Mensing Caminada en aan de kassa van het Centro Pro Arte.

Beginnend brandje geblust

WILLEMSTAD— Uit een huis aan de Kaya Stila kwam vanochtend omstreeks vier uur rook dwarrelen. Omwonenden, die vermoedden dat het huis in brand stond, riepen de politie. De bewoner van het huis verklaarde wakker geworden te zijn door de rooklucht, die uit de kamer van zijn kinderen kwam. Daar bleek een fan in brand te staan alsmede een doos met boeken. De bewoner bluste zelf de brand. Vermoedelijk is het veroorzaakt door kortsluiting in de fan.

Tom Poes en de kniphoed

2569 — Na veel gepraat was Tom Poes er in geslaagd om de kniphoed los te krijgen van commissaris Bulle Bas.

"Het is tegen de voorschriften", zei de politiechef. "Maar jij bent een eerlijk ventje en als je zegt, dat je de eigenaar kent, vertrouw ik je wel. Bovendien zit er goud in die pet, en dat heb ik niet graag op het bureau, om eerlijk te zijn. De verleiding is groot en de salarissen zijn niet hoog bij de politie. Neem maar mee!"

Zo liep Tom Poes nu dus met de lange hoed door het zomerse landschap. Hij wilde het hoofddeksel eens rustig onderzoeken en daarom besloot hij er mee naar slot Bommelstein te gaan.

"Daar heb ik tenminste getuigen", dacht hij slim.

Maar hij wist niet, dat de oude magister Pas daar al was om op zijn hoed te wachten, anders was hij toch wel naar huis gegaan, denk ik.

"Hij komt er al aan", sprak de grijsaard, in zijn bolletje kijkend. "Ik zal u dus niet lang meer storen".

"O, dat geeft niet", mompelde heer Ollie, terwijl hij een verlegende blik op zijn boek wierp.

"U woont hier anders wel aardig", voer de oude voort. "Leuke portretten van uzelf — en aardige borstbeelden. Ook van uzelf zie ik. Veel waarde. Bij Zazel! Heel wat waarde!"

"Och ja", zei heer Bommel, die nu een beter humeur kreeg.

"Het is allemaal heel waardevol. Maar geld speelt voor een man geen rol, als u begrijpt wat ik bedoel".

"Geld?!" riep de magister uit. "Och nee, dat speelt geen rol. Wat is geld anders dan een verkleind geweten? Nee, ik bedoel een ander soort waarde. Ik bedoel eigenwaarde. Hèhèhèhè!"

Heer Bommel dacht enige tijd over deze opmerking na, maar voordat hij daarmee klaar was, ging de deur open en stapte Tom Poes naar binnen. Toen hij de grijsaard zag, bleef hij echter verbaasd leurgesteld staan.

Zakenvaria

OM ZIJN ETALAGES leuk te versieren tijdens de dagen voorafgaand aan de kerst heeft de afdeling Etalage-decoratie van de firma Spritzer en Fuhrmann besloten een tekenwedstrijd uit te schrijven voor kinderen. Er worden vijftien prijzen beschikbaar gesteld bestaande uit cadeaubonnen van S & F. De eerste prijs is een bon ter waarde van 150 gulden alsook een Tissot-polshorloge.

Deze tekeningen worden geëxposeerd in de etalages van het hoofdgebouw van S & F op Curaçao en vormen het hoofdmotief voor de aankleding van de etalages voor kerstmis 1983.

De inzendingen voor deze wedstrijd moeten uiterlijk 26 november bij het hoofdgebouw binnen zijn om beoordeeld te worden door een jury. Tekenpapier en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden kunnen worden opgehaald op de tweede verdieping van het hoofdgebouw aan het dr Da Costa Gomezplein.

Als regels gelden dat de kinderen tussen de 7 en 14 jaar moeten zijn; dat in de tekening verwerkt worden zowel een Antilliaanse kerstsfeer als een kenmerk van S & F (bv een winkel, sieraden, horloges etc); het tekenpapier moet van het formaat 42 x 29,7 cm zijn, liggend; naam, geboortedatum, adres en telefoonnummer moeten aan de achterkant goed duidelijk vermeld worden; de tekening mag niet gevouwen worden. Tot slot geldt dat S & F alle rechten op de tekeningen krijgt.

Remitido

Bonbini

KONSEHO PAROKIAL DI misa di Santa Ana i Santa Famia, den reunion mensual di 17 di oktober 1983, kier i ta ekspresá nan sintimentu di apresio pa e desishon di gobierno insular di Korsou, di a tuma over Landhuis Belvèdere i Landhuis Kortijn, pa duna ambos edifisio baloroso un destino na fabor i probecho di henter nos komunidat. Nos ta orgujoso ku kurason di Otrobanda ta bira sede di nos gobierno insular di Korsou. Konseho parokial ta konsiderá esaki un hecho sumamente importante, no solamente pasobra dos edifisio historiko lo wordu salbá di perdishon, pero mas bien pasobra dor di esaki Otrobanda mes ta lanta for di dekadensia i destrukshon, i ta subi na un nivel, adekuado pa su habitantenan komo ser humano.

Konseho parokial ta spera, ku e desishon aki ta inspirá i spierta tur doño di tereno-, kas- i edifisionan di Otrobanda, pa re-apresia nan propiedat i kuminsá drecha Otrobanda, krea ambiente digno pa e hendenan, ku ta biba aki. Ademas Konseho parokial ta pidi tur hende di Otrobanda, pero parokia di Santa Ana i Santa Famia en espeshal di tuma e man, ku gobierno insular ta duna i nan mes kuminsa na koopera.

Konseho parokial ta jama e honorable representantenan di pueblo di Korsou i gobierno insular bonbini na Otrobanda i ta desea nan eksito den nan trabao responsabel, sperando ku esaki ta un prinsipio di kooperashon entre un i tur.

Na nomber di Konseho parokial di parokia di Santa Ana i Santa Famia,

A.B.LO-FO-WONG

Remitido

Entrega

INLEVEREN TA UN problema, ku na aña 1821 bou di gobernador Cantz'laar tambe a presentá, i ku a pone ekonomia di Korsou bai hopi atras. Gobernador di e tempu e no a para ketu, i a tuma medidanan pisá pa salba nos dushi Korsou. E medidanan ku Cantz'laar a tuma tabata: entre otro ku fiskalnan, presidente di hustisia, kontroladónan di raad, general ku ta tene buki (boekhouder) i shonnan ku tabata gana mas ku ƒ.6.000,- pa aña i tambe su mes persona mester a entregá pa drecha e situashon di e tempu ei. Trahadónan mes no mester a intregá nada for di nan salario. Ku e medida aki ekonomia di Korsou a mehorá basta bon.

Awe atrobe na aña 1983 a bolbe presentá un kaso similar, pero awor ta trahadónan tin di intregá, di kon gobiernu no ta hasié manera gouverneur Cantz'laar a hasié na aña 1821? O pidi e klase trahadó na un manera mas nèchi (manera ora nan ta kana buska voto) ku nan kier intregá algu i larga e trahadó mes stipulá kiko nan kier sakrifiká pa nan pais; no desisdí riba salario di e trahadó i bisa nan ku mester intregá. Nos gobernantenan tin di komprondé ku no ta tur hende por entregá.

Un kos mi ta keda straño di kon gobierno no ta buska un manera pa solushoná e problema di inleveren aki sin ku e trahadó ta bira viktima?

Mes un kos ta pasando ku nos turismo tambe, ku ta larga tur hende pensa ku historia ta ripiti? Nos turismo tambe na aña 1910 tabata pasa den su mal dianan. Turistanan Venezolano no tabata bishitá nos isla mas dor ku kosnan tabata masha karu, i nan tabata bai otro islanan den Caribe. En konekshon ku Venezuela tampoko tabata kos di kanta makamba. Na aña 1913 a bin Korsou un señor ku jama Jakob Kraus pa bin duna konsejo kon por atrahe turista. Jakob Kraus a bisa ku nos haf mester wordu drechá, mester bini mas taxi i auto partikular, pasombra e tempu e tabatin solamente 20 taxi i 30 auto particular. Tambe e señor aki a bisa ku kamindanan mester wordu drechá, i mester bini mas atrakshon pa turistanan, i ku e konsehonan aki turismo a bolbe floresé. Atrobe ta ser puntrá na nos gobernantenan: no ta hasie nada pa yuda turismo? Di kon no ta drecha Willemstad, di kon no ta drecha landhuisnan, di kon no ta pone swaré (soirée) manera antes, di kon no ta drecha playanan, di kon gobierno no ta tuma ideanan di e pueblo na serio ku por ta ideanan valioso? Korda bon mi gobernantenan, konseho ta di tuma i duna. Purba kuminsa ku e medidanan aki, ta pa nos tur su dushi Korsou.

E.F.ALBERTO

Bouw opslagplaats voor olie begonnen

KRALENDIJK — Deze week is begonnen met de bouw van een nieuwe opslagplaats voor de Shell Nederlandse Antillen Verkoopmaatschappij (SNAV). Het bedrijf investeert daarmee een bedrag van rond twee miljoen gulden. In de toekomst zal Bonaire daardoor minder afhankelijk zijn van de wekelijkse aanvoer van olieprodukten.

De aanschaf van een grotere tanker dan de Macvie bracht eveneens met zich mee, dat de tankcapaciteit op Bonaire aanzienlijk uitgebreid moest worden. De opslagplaats wordt gebouwd door de firma NAC en verrijst tegenover de waterfabriek aan de Gouverneur Debrotweg.

Enige jaren geleden reeds kondigde Ir Rob Schoonebrood van de Snav tijdens de receptie ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de vertegenwoordiging van de Shell op Bonaire reeds aan, dat er een wijziging zou komen in de levering van de olie. De Macvie diende verkocht te worden en de aanvoer van zou met een grotere tanker schieden, waardoor er niet leen en betere dienstverlening gegeven kon worden, maar zou ook kostenbesparend werken. De grotere tankcapaciteit staat eveneens garant voor constante levering van benzine. In het verleden is meerdere malen gebleken, dat de aanvoer van benzine grote problemen voor automobilist kan betekenen.

De tank die nu gebouwd wordt heeft een capaciteit van 50.000 barrels en dat is genoeg voor weken normaal gebruik op Bonaire. De Macvie bracht maal wekelijks 200 barrels dat betekende elke week een re reis van Curaçao naar Bonaire. Vermoedelijk zullen de tanks in april van 1984 opgeleverd worden. Het ligt verder in de doeling om het bezinestation Kralendijk op te heffen en beter en efficienter benzinestation op Antriol te bouwen. De Shell is daartoe overgegaan, omdat middels is gebleken dat het aantal auto's op Bonaire drastisch gestegen.

BEROEP OP FINANCIELE ONMACHT VERWORPEN

ALM moet contract met piloten nakomen

Rechter stelt VNV in gelijk

WILLEMSTAD— Overwegende dat, over het algemeen in de Antilliaanse rechtsgemeenschap, alle gemaakte afspraken zonder meer moeten worden nagekomen, veroordeelde rechter mr Lafleur de ALM tot volledige nakoming van haar contractuele verplichtingen jegens de leden van de pilotenvereniging VNV, conform de eis van advocaat mr Paul Sjiem Fat. In zijn vonnis, dat vanmorgen is uitgesproken, zegt Lafleur zich vrijwel helemaal te kunnen verenigen met het door de VNV gevoerde betoog en verklaart hij niet de bevoegdheid te hebben om rechtsgeldige arbeidsovereenkomsten ongeldig te verklaren. "Onze taak is het handhaven van de rechtsstaat, niet: het overnemen van de staatsmacht", aldus rechter Lafleur.

Het voornaamste argument van de ALM om bepaalde jegens het personeel aangegane verplichtingen niet na te komen was dat de luchtvaartmaatschappij er hopeloos slecht voor staat en dat dit, ten tijde van het aangaan van de overeenkomsten, niet kon worden voorzien. Dit zou juridisch worden gesteund door een arrest van de Hoge Raad, van 16 januari 1981, volgens welke het een rechter is toegestaan een contractspartij haar rechten te ontzeggen wanneer de uitoefening ervan, op grond van later opgekomen omstandigheden, in strijd zou zijn met de goede trouw.

In zijn vonnis zegt de rechter het niet oneens te zijn met deze stelling. Echter, over het algemeen moeten aangegane afspraken, krachtens de wet, zonder meer worden nagekomen. Het tegendeel is slechts toegestaan in "hoogst uitzonderlijke gevallen" als faillissement en surséance van betaling.

Het argument van de ALM, dat zij sinds 1978/1979 grote verliezen lijdt, en daarvöör niet heeft kunnen voorzien dat de verliessituatie zo lang zou aanhouden, kan de rechter niet accepteren. Immers, bij een overeenkomst van 8 october vorig jaar heeft de ALM in het kader van die overeenkomst verklaard dat er geen achteruitgang zou plaatsvinden in de salarissen van de piloten, zelfs niet voor wat betreft de jaarlijkse verhogingen en indexeringen. De pensioenregeling, waar de ALM zich nu niet aan kan houden, is in 1980 aan het protocol toegevoegd. De rechter ziet niet in waarom de ALM bij het aangaan van de pensioenregeling in 1980 niet heeft kunnen voorzien dat de verliezen die zich twee jaar d..arvöör al hadden voorgedaan van structurele aard waren en zich wel eens zouden kunnen voortzetten. Het feit dat bovendien vorig jaar nog aan de piloten is toegezegd dat er geen verlaging zou komen in hun salaris, leidt rechter Lafleur tot de conclusie dat de ALM zich nu niet kan beroepen op gewijzigde omstandigheden. Die gewijzigde omstandigheden lijken hem namelijk niet zo aanzienlijk verschillend van die in 1978/1979.

Lafleur is van mening dat hij voldaan heeft aan het verzoek van de ALM om een maatschappelijk aanvaardbare uitspraak te doen. In de Antilliaanse rechtsgemeenschap kan een contractspartij zich namelijk niet onttrekken aan een verplichting, met de bewering dat nakoming hem minder goed uitkomt dan toen de overeenkomst gesloten werd en dat de wederpartij niet te goeder trouw handelt door nakoming te vorderen. Het is daarom "alleszins maatschappelijk aanvaardbaar" dat de ALM veroordeeld wordt tot nakoming van haar verplichtingen, vindt de rechter.

Rechter Lafleur is het volledig eens met de VNV dat, om een bestaande overeenkomst te kunnen wijzigen, de toestemming van partijen essentieel is. Zonder toestemming van partijen kan een overeenkomst niet worden gewijzigd en de ALM maakt op dit beginsel dan ook geen enkele uitzondering, aldus de rechter. Met uitzondering van surséance van betaling of faillissement, kan "een schuldenaar" (de ALM in dit geval) zich niet eenzijdig aan zijn verplichtingen onttrekken met een beroep op financiële onmacht. Met het accepteren van financiële onmacht als reden om verplichtingen niet na te komen zou volgens rechter Lafleur het hek van de dam zijn. Een crediteur zou dan geen enkele zekerheid meer hebben dat aangegane verplichtingen door zijn tegenpartijen zullen worden nagekomen. Iedere werkgever zou zich dan bevoegd kunnen achten om, in het geval van tegenvallende bedrijfsresultaten, op eigen houtje veranderingen te gaan aanbrengen in de arbeidsvoorwaarden van zijn werknemers. "Wij raken dan op een hellend vlak, waar niemand meer zeker van zijn rechten is. Wij verlaten dan het territoir van de rechtsstaat en doen afstand van de bescherming die het Burgerlijk Wetboek Ons biedt", stelt rechter Lafleur. Er bestaat volgens hem geen enkele regel, geschreven nog ongeschreven, volgens welke een werknemer verplicht is in te leveren als het slecht gaat met zijn bedrijf. De ALM maakt zich bovendien schuldig aan willekeur door wel volledig tegemoet te komen aan haar verplichting om de twee nieuwe vliegtuigen te betalen. "Is de vordering van Douglas soms preferent boven die van de leden van eiseres?", vraagt de rechter zich af. De vordering van de vliegtuigfabriek waar de ALM haar toestellen heeft gekocht is niet "zwaarder" dan die van de piloten, concludeert de rechter.

De oplossing van het probleem zit hem in het opnieuw bij elkaar komen van de VNV en de directie van de ALM om te proberen alsnog een overeenkomst te bereiken.

Mocht het nodig zijn om bepaalde gedeelten van arbeidsovereenkomsten onverbindend te verklaren dan moet de wetgever (Staten van de Nederlandse Antillen, RED) dit doen, vindt Lafleur. De bevoegdheid van de rechter is namelijk uitsluitend die van het handhaven en doen naleven van bestaande regels, "niet: het overnemen van de staatsmacht".

De ALM wordt daarom veroordeeld tot volledige nakoming van haar verplichtingen ten aanzien van de piloten en krijgt hiervoor tot 30 november de tijd. De eisen van de VNV die niet zijn ingewilligd, zijn die om een de ALM een dwangsom van 10.000 gulden op te leggen voor elke dag dat zij het vonnis niet uitvoert en het ultimatum van tien dagen om de indexeringen en dergelijke uit te betalen. De rechter achtte het namelijk niet billijk om de loonadministratie van de ALM te ontwrichten om de piloten hun zin te geven. Een dwangsom vond hij niet noodzakelijk omdat aangenomen mag worden dat, aangezien de Antilliaanse regering meerderheidsaandeelhouder van de ALM is, het vonnis zondermeer zal worden gerespecteerd.

WILLEMSTAD— In Las Palmas werd gisteravond het congres van de Fedecamaras geopend. De Fedecamaras, overkoepelend orgaan van Venezolaanse kamers van koophandel, houdt dit weekeinde het congres in samenwerking met de Curacaose Kamer van Koophandel en de vereniging van het bedrijfsleven VBC. Bij de opening werd gisteravond een toespraak gehouden door de Venezolaanse viceminister van Economische Ontwikkeling, Vladimir Martinez (rechts). Onder meer waren daarbij aanwezig voorzitter van de vakbond Boneco, Erwin Koense, minister van Sociale zaken Harold Anastatia en de Venezolaanse consul op Curacao, Getulio Carvallo.

Römer: Economie grootste probleem

Gouverneur zonder instructies terug

HILVERSUM/WILLEMSTAD — De nieuwe gouverneur, prof dr René Römer heeft geen instructies gehad van de Nederlandse regering voor de uitoefening van zijn taken. Dat verklaarde hij in Nederland in een vraaggesprek met Radio Nederland Wereld Omroep (RNWO).

De verleden week benoemde gouverneur is totaal ongeveer twee weken in Nederland geweest als hij vanavond terugkeert als de beëdigde nieuwe Antilliaanse gouverneur. Hij sprak tegen dat hij in die veertien dagen een stoom-cursus voor gouverneur heeft gehad. Zijn beëdiging vond verleden week vrijdag op paleis Huis Ten Bosch in Den Haag plaats. Behalve koningin Beatrix waren daarbij ook aanwezig mevrouw Römer en gevolmachtigde minister drs Marco de Castro.

De heer Römer ontkent van de Nederlandse regering specifieke instructies te hebben meegekregen. Als reactie daarop verklaarde hij dat de positie van de gouverneur door de jaren heen is veranderd en dat de gouverneur nu meer dienst doet als hoofd van de Antilliaanse regering. "Hij is niet meer afhankelijk van de instructies uit Den Haag", zei hij.

De grootste problemen voor de Antillen liggen wat hem betreft op het economische vlak. Dat hij die niet op het politieke vlak ziet liggen, verklaarde hij met de bewering dat de spanning daar verdwijnt zodra uitvoering wordt gegeven aan hetgeen op de laatste Ronde Tafel Conferentie (RTC) is afgesproken tussen partijen. Wat hem betreft zijn daar duidelijke afspraken gemaakt.

Het is de bedoeling van de nieuwe gouverneur om nog voor de komst van prinses Juliana op 4 november een bezoek te brengen aan alle eilanden. Hij wil kennis gemaakt hebben met de besturen van de zes eilanden voordat de moeder-vorstin arriveert.

Gouverneur Römer legt vanavond laat bij aankomst op het vliegveld van Curaçao een verklaring af. Daar komt de Amigoe morgen op terug.

Dr Jackson: voedselverdeling aanpakken

Verschuiving in ziektebeeld Caribische regio

WILLEMSTAD— In de laatste vijftig jaar is een verschuiving geweest in de aard van ziektes in het Caribisch gebied. Waren het vroeger meest de kinderen die te kampen hadden met ziektes in verband met voeding, tegenwoordig zijn het de volwassenen die er meer onder lijden met bijvoorbeeld hart- en vaatziektes en diabetes. Er is over het algemeen wel een verbetering te bespeuren in de volksgezondheid, maar niet in het systeem van voedsel-distributie. Dat was de belangrijkste conclusie van dr Jackson tijdens een lezing in de universiteit.

De lezing werd gehouden in het kader van de Primary Health Care week, gecoordineerd door de sectie Voedsel en Voeding van de Geneeskundige en Gezondheidsdienst. Dr Jackson, verbonden aan de University of the West Indies, sprak over voedingsproblemen in het Caribisch gebied.

Hij signaleerde als één van de belangrijkste struikelblokken het ontbreken van een effectief distributie-systeem. Het is algemeen bekend dat de meeste landen niet direkt kampen met voedseltekort, maar wel met een deficient systeem om het beschikbare voedsel te brengen waar het moet zijn. Er wordt teveel afgegaan op het importeren van voedsel in plaats van te kijken naar de mogelijkheid voor plaatselijke produktie en verwerking ervan.

Bovendien, zo vindt dr Jackson, moeten nieuwe methodes gezocht worden voor het oogsten en opslaan van die oogsten voor slechtere tijden. De nu beschikbare methodes vindt hij ontoereikend.

De serie lezingen wordt vandaag afgesloten met een lezing van prof Latham. Na de lezing volgt een paneldiscussie. Deze lezing is speciaal voor specialisten, artsen, verpleegkundigen, vroedvrouwen, huishoudkundigen, gezondheidkundigen, diëtisten, biologen en mensen uit het onderwijs. Deze lezing is twee uur 's middags begonnen in het auditorium van het Sint Elizabeth hospitaal.

MAN betrekt nieuw onderkomen

WILLEMSTAD— De politieke partij MAN betrekt op 30 oktober officieel het nieuwe centrum in Landhuis Morgenster te Kas Chikito. De officiele opening vindt plaats van zeven tot tien uur 's avonds.

Landsbemiddelaar ziet uitweg

Schot in overleg van Cadmu en CDM

WILLEMSTAD — Als de onderhandelingen tussen de directie van de Curaçaosche Dokmaatschappij en de vakbond CADMU vandaag op dezelfde wijze worden voortgezet als een gisteren gehouden vergadering, is Landsbemiddelaar mr. Elco Karel optimistisch gestemd voor wat betreft een akkoord tussen de partijen. Dat verklaarde hij vanmorgen tegenover de Amigoe. Ook CDM-directeur, ir. Mario Evertsz, zei vanmorgen wat voorzichtig hoopvol gestemd te zijn.

Op verzoek van de vakbond werd gisteren de Landsbemiddelaar betrokken bij de besprekingen tussen de CADMU en het Dok. Tot gisteren konden de partijen, ook ondanks positieve inzet van beide kanten, elkaar niet vinden voor wat betreft de mate van inlevering. De directie stelt zich op het standpunt dat een minimale inlevering op de personeelskosten van 25 procent noodzakelijk is om het bedrijf draaiende te kunnen houden. Terwijl van de zijde van de vakbond de noodzaak tot inleveren wel wordt onderkend, kwam zij niet verder dan 20 procent. De directie stelde daaromtrent evenwel dat de door de bond voorgestelde reductie op de totale personeelskosten slechts een vermindering van circa dertien procent inhoudt.

Landsbemiddelaar Karel sprak gistermiddag eerst met een delegatie van de CADMU, die hem de reden uitlegde voor haar verzoek om bemiddeling. Zij voerde hiervoor het stagneren van de gesprekken over de inlevering aan. In de namiddag kwam Karel daarop met de CDM-directie bijeen, om vervolgens rond negen uur gisteravond met beide partijen gezamenlijk aan tafel te komen.

Tijdens deze bijeenkomst, die tot half twee vannacht duurde, vond zeer zakelijk overleg tussen de partijen plaats, aldus de Landsbemiddelaar. Hij achtte het een vruchtbare vergadering te zijn geweest. Gaan de partijen op dezelfde onderhandelingsvoet verder, dan is een spoedige oplossing zeer wel mogelijk, dacht Karel.

Ook ir. Evertsz zei optimistisch gestemd te zijn. Vanmiddag wordt het gesprek voortgezet. Mede gezien de positieve houding van de vakbond was ook hij van mening dat een overeenkomst mogelijk in zicht was.

CADMU-voorzitter Karel Thielman kon vanmorgen niet voor commentaar op de recente ontwikkelingen worden bereikt. Een bestuurslid van de bond verklaarde thans weinig te kunnen zeggen. Hij zei er de voorkeur aan te geven de resultaten van de vanmiddag te houden vergadering af te wachten.

WILLEMSTAD— Vanuit een container zijn diverse zakken cement, een kruiwagen en enkele betonblokken gestolen. De container was geplaatst nabij de noodwoningen te Koraal Specht

MAN repliceert aanvallen:

Martis verbergt zich achter rookgordijn

WILLEMSTAD- Harold Martis verzwijgt de ware reden van de ontevredenheid van de MAN over zijn gedrag en probeert zich steeds te verschuilen achter het rookgordijn van "vermeende corruptie bij Domeinbeheer", aldus een communiqué van de MAN.

Het gedrag van Harold Martis, als lid van de MAN, is de laatste tijd geleidelijk aan onaanvaardbaar en onverdraaglijk geworden, staat in het communiqué. Na een gesprek op 3 october met de heer Martis is dan ook besloten hem te vragen om uiterlijk 17 october afstand te doen van de zetel die hij namens de MAN in de Eilandsraad bezet.

In plaats van een concreet antwoord te geven op dit verzoek, stuurt Martis een brief naar het bestuur, waarin hij het verzoek om zijn raadszetel in te leveren probeert te binden aan zijn openbare uitspraken omtrent corruptie bij de dienst Domeinbeheer.

Ook in het communiqué ontkent het MAN-bestuur categorisch dat de uitspraken van Martis inzake de dienst Domeinbeheer iets te maken hadden met het verzoek aan hem om zijn raadszetel in te leveren. Die kwestie is zelfs niet eens aan de orde geweest in de gesprekken die met Martis zijn gevoerd, aldus het bestuur.

De ware redenen van de partij om het vertrouwen in de heer Martis op te zeggen zijn, volgens het communiqué: de voortdurende schending door Martis van principes, regels en afspraken binnen de partij, het feit dat Martis zich niet houdt aan gemaakte afspraken en toezegging van zijn kant en het feit dat hij verschillende keren, zelfs tegenover het bestuur op 3 october, gezworen heeft een scheuring te veroorzaken in de MAN en "de regering ten val te brengen."

Eén gewonde in het verkeer

WILLEMSTAD— Slechts één persoon raakte in het donderdagverkeer gewond. In totaal waren er twaalf aanri dingen, met gezamenlijke materiele schade van 14.750 gulden.

De aanrijding met meeste schade (4000 gulden) vond plaats op de kruising van de Van Leeuwenhoekstraat met de Boerhaavestraat. De aanrijding werd veroorzaakt door het niet verlenen van voorrang. De vrachtwagen die geen voorrang verleende had defecte remmen.

Eden Pastora: initiatief van Havana

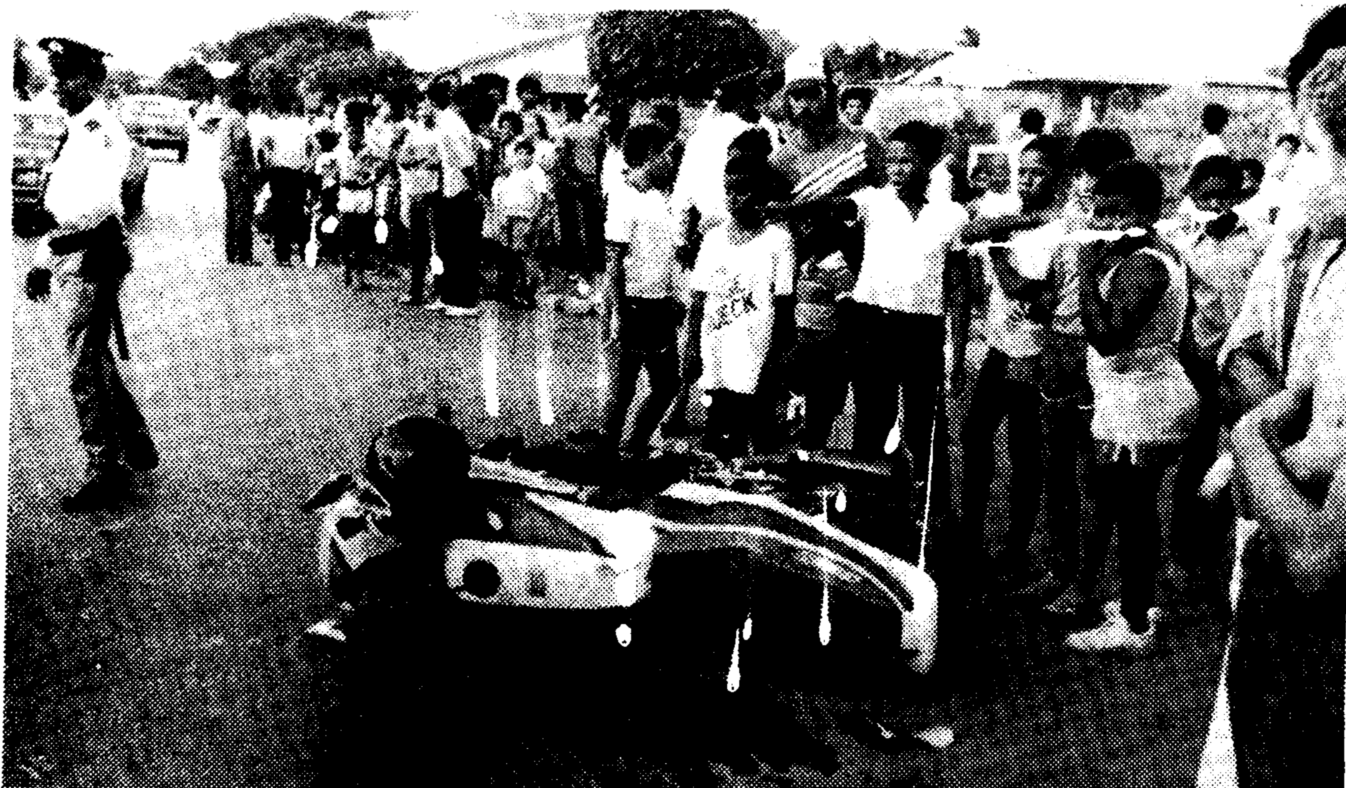
Verzet bij anti-Sandinisten tegen contact Ardrez en Cuba

SAN JOSE — De groep Redt de Nicaraguaanse revolutie(RRN) heeft zich in de Costarikaanse hoofdstad uitgesproken tegen de pogingen van de guerrillagroep ARDE van Eden Pastora om via Cuba een uitweg te zoeken voor het interne Nicaraguaanse conflict. De RRN groep wil de revolutie in Nicaragua in zijn oorspronkelijke opvatting veilig stellen.

Redt de Nicaraguaanse revolutie(RRN) werd indertijd in Costa Rica opgericht. Men wil de revolutie in Nicaragua terugbrengen naar zijn oorspronkelijke opzet: namelijk het stichten van een pluralistische democratie en stelt zich daarom op tegen de Marxistische-Leninistische opvattingen welke nu in Sandinistische kringen overheersen. Ook is men gekant tegen de huidige militaire leiders in Nicaragua, die deze opvattingen aanhangen. In de beweging zitten ex-junta-leden zoals Arturo Cruz en Leonel Poveda en oud-ministers van Nicaragua.

Aan het licht is gekomen dat op initiatief van Cuba contacten zijn gelegd tussen de guerrillabeweging Arde van Eden Pastora en Havana. Er zijn al enige besprekingen geweest, enigszins tegen de zin van Managua in. Tegen deze beginnende dialoog tussen Arde en Cuba is Redt de Nicaraguaanse revolutie gekant. Hiermee wordt een negatieve factor geïntroduceerd voor een democratische oplossing in het conflict dat zich intern in Nicaragua afspeelt. Daarmee ook kunnen pogingen om tot pacificatie in Midden-Amerika te komen verzwakt worden, zoals deze worden ondernomen door de Contadoragroep. Cuba hebben we het laatst nodig om onze problemen op te lossen, aldus de beweging RRN. Eden Pastora heeft de plicht de bevolking van Nicaragua en de democratische regeringen van Latijns-Amerika en West-Europa uit te leggen wat er achter deze gesprekken met Cuba zit en wat men nu echt daarmee nastreeft, aldus RRN.

Arde heeft daarop laten weten dat vanuit Cuba en Managua persoonlijk contact is gezocht met één der bestuurders van Arde. De betrokkene is daarop door Arde gevraagd om deze contacten te gebruiken om de opvattingen van Arde te verduidelijken en ook om duidelijk te maken dat Arde tot het bittere einde door zal strijden om de democratie en de revolutie te redden, aldus een Arde-reactie.

Maatregelen voor ambtaanvaarding door gouverneur

WILLEMSTAD— In verband met de ambtsaanvaarding van dr René Römer als gouverneur is maandag 24 oktober een plechtige Statenvergadering. Morgen zijn daarvoor oefeningen van enige pelotons van het Korps Politie Nederlandse Antillen en het Korps Mariniers in de binnenstad.

In verband met de oefeningen van morgen en de plechtige vergadering maandag, gelden de volgende verkeersmaatregelen, zaterdag van 00.00 tot één uur 's middags en maandag van middernacht tot half negen 's morgens:

-parkeerverbod voor de parkeerplaatsen op het Pietermaaiplein, te Marichi, het Hendrikplein, het Wilhelminaplein, de Breedestraat Punda, het Gouvernementsplein en Plaza Piar. Voertuigen die er toch geparkeerd worden, worden door de politie met een kraanwagen verwijderd op risico van de eigenaar;

-er wordt geen verkeer toegelaten in de Colombusstraat richting Hendrikplein, het verkeer wordt via de Prinsenstraat omgeleid;

-het verkeer over de Caprileskade wordt door de politie omgeleid. De politie zorgt er tevens voor dat het lokale verkeer (bijvoorbeeld naar hotels en dergelijke) hun bestemming bereiken;

-als eindhalte voor het openbaar vervoer fungeert de halteplaats ter hoogte van het postkantoor te Punda. Alle taxistandplaatsen op de afgezette routes vervallen.

De weggebruikers worden verzocht zich te houden alle aanwijzingen van de politie ter plaatse.

AMERICA LATINA

BUENOS AIRES — Om deviezen te sparen heeft de militaire regering van Argentinië verboden import uit Latijnsamerikaanse landen contant te betalen. Dit geldt onder meer voor de landen welke zijn aangesloten bij de Latijnsamerikaanse integratie-associatie(ALADI), waarvan Argentinië ook lid is. Dit is bepaald door de Centrale Bank en het is één der maatregelen in verband met het opnieuw opstellen van een afbetalingsregeling voor de Argentijnse buitenlandse schulden. Bij import uit de betrokken landen zal pas na 120 dagen op zijn vroegst betaald worden. Onder deze regeling vallen ook landen als Cuba, de Dominicaanse Republiek, Haiti en Panama. Tot het Aladi-verband behoren onder meer Venezuela, Brazilië, Mexico, Colombia en Chili.

***

LIMA — Het Peruviaanse congres heeft unaniem een resolutie aangenomen waarin staat, dat het in 1949 gesloten Protocol van Rio de Janeiro met Ecuador, nog steeds van kracht is en dat er daarom geen enkel grensprobleem meer bestaat met Ecuador. De resolutie werd in behandeling genomen als reactie op een uitspraak van het congres van Ecuador, waarin juist het tegenovergestelde werd gezegd. Voor het forum van de Verenigde Naties heeft Ecuador ook een dergeljke verklaring afgelegd. Volgens Ecuador heeft genoemd protocol geen enkele waarde en wordt de vrede tussen Ecuador en Peru bedreigd door het ontbreken van een allesomvattende grensregeling tussen beide landen. Het Peruviaanse parlement zegt echter dat de uitspraak van de Ecuadoriaanse volksvertegenwoordiging van de hand wordt gewezen. Volgens het congres van Peru kan een dergelijk protocol, dat overeenkomstig de internationale regels is geratificeerd, niet zo maar ongedaan worden gemaakt en kan men ook niet zomaar doen of men het protocol niet kent. De andere afdelingen van de Peruviaanse volksvertegenwoordiging hebben al eerder een dergelijke motie aanvaard, ook met algemene stemmen, terwijl ook de legerleiding en andere organen zich in dezelfde geest hebben uitgesproken. Peru houdt vol, dat er geen probleem over afbakening van de grenzen met Ecuador bestaat. Volgens Quito echter is een strook van enkele tientallen kilometers niet naar wederzijdse verlangens afgebakend. Een paar jaar geleden heeft er een oorlog gewoed tussen de twee landen over deze kwestie, welke oorlog door Ecuador werd verloren.

***

MIAMI — Het Interamerikaanse Pers Genootschap(SIP) heeft zijn ernstige bezorgdheid uitgesproken over de ontvoering van een directeur van een krant in Guatemala en voor het geweldsklimaat dat de journalistiek omgeeft in verschillende landen. In Guatemala is directeur, Oscar Julio Garcia, van de grootste krant, Prensa Liber, door leden van een guerrillagroep ontvoerd, waarbij geëist wordt dat in Guatemala en in een paar andere landen een verklaring van deze linkse groep wordt gepubliceerd. Het SIP spreekt de hoop uit dat de regering van president Oscar Mejia Victores een degelijk onderzoek instelt in deze zaak en naar de golf van ontvoeringen in Guatemala in het algemeen.

***

GRANADA — De Spaanssprekende volken moeten doordrongen zijn van de overtuiging dat de vrijheid geen illusie is maar de noodzakelijke voorwaarde om te kunnen overleven. Zo stelde de Spaanse koning, Juan Carlos, vast bij de herdenking van het feit dat 491 jaar geleden Amerika door Colombus werd ontdekt. Premier Felipe Gonzalez zei bij dezelfde gelegenheid, dat het gehele Amerikaanse continent het grote gewicht van het Spaans onderkent, maar men moet daarbij de verleiding van het verleden overwinnen om het Spaans vanuit rethorisch of paternalistisch perspectief te zien. Wij moeten erkennen, aldus de Spaanse premier, dat het Iberoamerikaanse continent beslissend is voor onze toekomst. De herdenking werd gehouden in Granada, waar indertijd de zogenaamde katholieke koningen hun goedkeuring hechtten aan de plannen van Columbus.

***

MADRID — Wil Spanje een belangrijke rol spelen in Latijns-Amerika, dan moet het zich onttrekken aan de NAVO. Zo meent de directeur van het Iberoamerikaanse samenwerkingsinstituut, Luis Yanez. Hij poneerde deze stelling aan het eind van een seminar voor journalisten over de actualiteit van dit continent. Dit thema moge dan wel polemisch zijn, het Spaanse lidmaatschap van de NAVO is in tegenspraak met onze nauwe banden met Latijns-Amerika. Spanje is verleden jaar tot de NAVO toegetreden. De meningen hierover waren en zijn nog steeds verdeeld in Spanje. Als voorbeeld in dit verband haalde hij de kwestie van de Malvinaseilanden aan. Daarbij ligt het Spaanse belang aan de kant van Argentinië en niet aan de kant van NAVO-bondgenoot Engeland, volgens Yanez.

***

CARACAS — Het herstel van de internationale oliemarkt kan tot gevolg hebben dat de Opec-prijzen omhoog gaan, zo meent de minister van Energiezaken van Venezuela, Jose Ignacio Moreno Leon. Hij zag verschillende aanwijzingen voor het herstel van de oliemarkt, zoals de stijging van de pri s van de Noordzee-olie met 30 dollarcent per vat. Beslissingen over een eventuele verhoging zullen worden genomen op de bijeenkomst van het zogenaamde marktcomité van de Organisatie van olie producerende landen(Opec) op 27 oktober. De Venezolaanse minister is in het afgelopen weekeinde in Mexico geweest voor overleg met zijn Mexicaanse collega, Francisco Labastida. Hij werd ook ontvangen door president Miguel de la Madrid.

***

AYACUCHO — In het centrum van de Peruviaanse stad Ayacucho zijn op klaarlichte dag twee agenten door onbekenden doodgeschoten. Men neemt aan dat het gaat om een actie van de guerrillagroep Sendero Luminoso. Nadat men zich had meester gemaakt van het machinegeweer der agenten ging men er vandoor. In Ayachucho en omgeving is Sendero Luminoso al geruime tijd erg actief.

WILLEMSTAD— Een AC-busje verleende geen voorrang aan de bestuurder van deze motorfiets, met een botsing als gevolg. Het ongeval vond plaats op de kruising Grebbelineweg / Wageningenstraat, omstreeks kwart voor zes 's middags. De bestuurder van de motorfiets kreeg kneuzingen aan een knie en klaagde over hoofdpijn. Na behandeling in het hospitaal kon hij huiswaarts keren. De totale materiele schade was 2200 gulden.

OOST-BERLIJN — Zo'n 40 Oostduitse vrouwen hebben in een brief geprotesteerd tegen de dienstplicht voor vrouwen. Vijf van hen zijn al door de Veiligheidsdienst aangehouden. In maart werd een wet aanvaard met de mogelijkheid van vrouwelijke dienstplicht, maar het werd nog niet toegepast. Dit lijkt nu te gaan gebeuren.

******

VERGUNNINGSVERORDENING

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba maakt bekend, dat een ingekomen verzoekschrift ter verkrijging van **een bierhuis- en een restaurantvergunning B** ter exploitatie in het perceel Brazil 49, ingaande 22 oktober 1983, gedurende 14 dagen op het Bestuurskantoor, afdeling Algemene en Juridische Zaken, ter inzage ligt.
Een bierhuis- en restaurantvergunning B geven recht tot verkoop in het klein van zwak-alcoholische- en alcoholvrije drank en van op eenvoudige wijze te bereiden spijzen voor gebruik ter plaatse voor welke de vergunningen gelden.
Gedurende genoemde termijn van 14 dagen heeft een ieder het recht schriftelijk zijn bezwaren tegen verlening der vergunningen kenbaar te maken.

DEPARTEMENT ECONOMISCHE ZAKEN

ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge Ministeriele Beschikking zijn de volgende maximumprijzen vastgesteld voor wat betreft aardolieprodukten voor het Eilandgebied **ARUBA** ingaande **21 oktober 1983.**

Groothandelsprijzen:

— Benzine REGULAR (85 octaan)	48,5 cent per liter;
— Benzine EXTRA (93 octaan)	50,1 cent per liter;
— Gasoil	41,2 cent per liter.

Kleinhandelsprijzen:

— Benzine REGULAR (85 octaan)	53,0 cent per liter;
— Benzine EXTRA (93 octaan)	54,6 cent per liter;
— Gasoil	45,1 cent per liter.

ARUBA AGENDA

SSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet la Fountain en Refresquería Ingrid.

ORD: Panaderia Turibana.

N NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stoin Sheraton hotel; Van Dorp in America-Holiday Inn Drugstore en Van den Berg shop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

NTOORUREN: 08.00-12.00 / 14.00-30 uur; zaterdag gesloten.

lefoon: 24333 (drie lijnen).

or spoedgevallen na kantoortijd: 22950, 639 en 22316.

geboy: 027-774.

nkrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.

xicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 604.

LITIE: 110

ARMCENTRALE: 115.

OSCOPEN
RANJESTAD
ulevard Theater: 20.30 uur *Comeback* (18 jr.); 24.00 uur *Love in Bangkok* (18 jr.).
alto: 20.00 uur *Concrete Jungle* (18 jr.); .30 uur *Erótica Tía de Monica* (18 jr.).
LASHI
ive-in: 20.30 en 24.00 uur *Big Bomber* (e leeft.).
N NICOLAS
incipal: 20.30 uur *Mad Max II* (18 jr.; 24.00 r *Summer Lovers* (18 jr.).

***

T GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; ord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; kota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 ntoor).

TICA'S: Oranjestad: Oduber, tel.: 21780; n Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

***

EEKEINDEDIENST TANDARTS (van zaterdag 12.00 uur t/m maandag om 08.00 ur): gelieve telefoniste Dr. Horacio Oduber ospitaal op te bellen, tel.: 24300.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter B.A.R.Heinze, tel.: 24783.
San Nicolas en Savaneta: dokter M.Cheung, tel.: 48833.

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

RODE KRUIS: 20.00 uur lessen Rode Kruis colonne - Rode Kruisgebouw, Fergusonstraat.

SPORT
VOETBAL (overheidsdiensten): 19.30 uur Landsradiodienst vs Landslaboratorium (poule A); 20.30 uur Bibliotheek vs SCC (poule B); 21.30 uur Combi vs Gezondheidsdienst (poule A) - Club Estrella.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
VOETBAL (overheidsdiensten): 17.00 uur Luchthavendienst vs WEB (poule B); 18.00 uur Brandweer vs Telefoondienst II (poule A); 19.00 uur Vreemdelingendienst vs Douane (poule B) - club Estrella.

BIBLIOTHEEK SAN NICOLAS: 15.00-17.00 uur actiemiddag (werken aan tentoonstelling).

BIBLIOTHEEL ALLAINCE FRANÇAISE: om de twee weken op maandag geopend van 16.00-18.00 uur - Bilderdijkstraat 13.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagavond gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur. Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING SCHOOLZWEMMEN ARUBA: 17.00-18.30 uur zwemlessen - zwembad Hotel Americana.

***

TELEARUBA
VRIJDAG: 17.00 Ren je Rot; 18.00 Cartoons; 18.30 News in Dutch; 18.45 Telenovela: Dancin' Days; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 The Jeffersons; 21.00 Wrestling; 22.00 Movie of the Week (The orphan train); 24.10 Resumen di Noticias; 24.15 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 The Muppet Show; 18.00 Little House on the Prairie; 19.00 Programa di RVD; 19.30 National Geographic; 20.30 You asked for it; 21.00 60 Minutes; 22.00 Estreno (Fright); 23.30 Sluiting.

Geschokte Betico Croes:

Maurice Bishop was groot, capabel leider

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Voor zijn vertrek naar Miami — een dag later dan gepland — verklaarde MEP-leider Betico Croes gisteren op de Arubaanse luchthaven geschokt te zijn door de gebeurtenissen op Grenada waarbij Maurice Bishop het leven verloor. Hij was van mening dat zijn partij en de Eilandsraad dit gebeuren moeten afkeuren.

De heer Croes haalde nog het bezoek aan dat Maurice Bishop bij het tien-jarig bestaan van de MEP aan zijn geboorte-eiland Aruba bracht. Dat was een bijeenkomst op Aruba van de SDI, waarvan Bishop zijn partij ook lid was. Destijds toen Bishop de macht overnam en trachtte dit land nieuwe leiding te geven, werd dit met applaus begroet. Daarna ging Maurice Bishop de richting van het communisme in, aldus Betico Croes, en ook wij waren hierover zeer bezorgd. Er werd veel kritiek geleverd op het bezoek van hem aan Aruba en vandaag aan de dag zien we, aldus de MEP-Leider, dat Bishop vermoord werd omdat hij niet voldoende communist was. De heer Croes noemde het gebeuren afkeurenswaardig en verschrikkelijk en haalde daarbij nog eens aan hoe in Suriname vijftien vooraanstaande burgers en op de Philippijnen een oppositieleider werden vermoord, die de hoop op vrijheid voor hun land hadden gesteld. Betico noemde Bishop een capabel en groot leider.

Gelukwensen voor nieuwe gouverneur

ORANJESTAD — Zowel het nieuwe Bestuurscollege van Aruba als gezaghebber Pedro Bislip heeft gelukwensen gezonden aan prof. dr. René Römer in verband met zijn benoeming tot gouverneur van de Nederlandse Antillen. De nieuwe gouverneur werd alle kracht en succes toegewenst in zijn nieuwe functie.

ROLAND LIEBER en Raymond Uecker, tuinarchitecten van de firma Leiber en Uecker in Florida, hebben in nauwe samenwerking met plaatselijke architecten en aannemers, de tuinaanleg van de Playa Linda verzorgd en het project omgezet in een tropisch paradijs. De eerste fase van de tuinaanleg omvat veel prachtig struikgewas, palmsoorten (zie foto), bloemen en enkele parasolhutjes op het strand. Deze parasol-hutjes zijn gebouwd door seminole indianen en misschien de eerste buiten Florida. De firma uit Florida werd aangetrokken, aldus vertelde mevrouw Martiza de Kort, directrice van Playa Linda Development Company, na hun succes met de tuinaanleg in Lago.

Inca: model-organisatie

ORANJESTAD — Op Aruba heeft zich een nieuwe organisatie gevormd wat modellen betreft. Deze kreeg de naam van International Modelling Competition Association Aruba (INCA-A) Maandagavond wordt in het Bushiri Beach hotel een informatieavond voor belangstellenden gehouden. INCA-A wil met 20 tot 25 modellen gaan werken.

Kandidaten moeten tussen 16 en 25 jaar oud zijn en een cursus van drie maanden volgen, waarin zij de verschillende aspecten van het model-zijn te verwerken krijgen. Dit wordt vezorgd door Dandy Carlo (mode en ontwerp), Maiky Wernet (fotografie), Astrid Schoop (hair styling), Lydia Muller (model en jazz) en Jeanine Jansen (make-up en theorie). Na afloop van de cursus wordt een "Vegas style show" gehouden, "waarbij met zang en dans tien finalisten worden uitgekozen, waaruit de vijf topmodellen moeten komen. Namens de INCA-A zullen zij dan in verschillende shows gaan optreden. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij Lydia Muller (tel.: 21745 na twee uur), Maiky Wernet (tel.: 21260 tijdens uren Retina Foto Studio) en Jeanine Jansen (tel.: 23000 ext. 633).

Bij Paradera-ranchera-festival 21 deelnemers

PARADERA — Voor het "Festival di Ranchera di Paradera" dat op vrijdag 28 oktober in de Caiquetioclub wordt georganiseerd, hebben zich niet minder dan 21 kandidaten gemeld. Begeleid door Mariachi Aruba zullen optreden: Sonia Rozenberg, Chani Geerman, Maximo Croes, Carlos Ras, Milo Krozendijk (winnaar 1981), Nel Petrochi, Junior de Freitas, Frank Lampe (winnaar 1982), Francis Jacobs, Mario Arends en Vincente Tromp. Met Mariachi Campesinos treden op: Dora Everon, Placido Kock, Benjamin Petrochi, Esia Croes, Cosme Donai, Pascual Kelly, Francisco Kock, Romero Petrochi, Tommy Croes en Tujo Croes. De winnaar ontvangt de wisselbeker en de vijf eerst geplaatsten een trofee. Voorts zijn er prijzen voor de populairste en de best geklede deelnemer. Iedere deelnemer krijgt een plakkaat ter herinnering aan het derde ranchera festival van Club Caiquetío.

Spanning te Dakota neemt toe

ORANJESTAD — Bij het Huis van Bewaring (HvB) heersen weer spanningen, waarbij acties — ieder ogenblik — niet uitgesloten moeten worden geacht. Zoals bekend hadden de SEPA en dienstgroep van HvB op 26 september een gesprek met premier Don Martina, die ook de portefeuille van justitie beheert. Hierbij waren aanwezig het hoofd Personeelszaken Sasso en David van der Ree, directeur Strafwezen op de Antillen. Uitvoerig werd toen gesproken over de moeilijke wijze waarop personeel dienst moet doen, alsmede het niet geven van bevorderingen. De bevorderingen zouden drie jaar ten achter zijn. Wat de voorzieningen betreft stelde minister Don Martina dat dit gezien de toestand een kwestie van dagen was. Maar dit is inmiddels al bijna een maand geworden. De heer Sasso zou op 6 oktober een en ander laten horen, maar volgens SEPA en dienstgroep schijnt de heer Sasso haast noch interesse te hebben in een en ander en liet hij niets van zich horen. Een dergelijke houding werkt spanningen in de hand, aldus de dienstgroep en SEPA.

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Eerst gisteren vertrok MEP-leider Betico Croes naar Miami voor het ondergaan van een operatie in verband met de schotwond die hij op 24 april jl. op het Winstonveld opliep. De heer Croes was bij vertrek erg optimistisch dat hij over een maandje weer op Aruba zal terugkeren om zijn werk voort te zetten. Op de luchthaven werd hij (zie foto) uitgeleide gedaan door de gedeputeerden Remie Zaandam, Nelson Oduber, Frank Croes, Efraín de Kort en Marco Bislip, alsmede zijn adviseurs, oud-gedeputeerde Roland Laclé en Joop Verschoor.

Nacht van de rode lanciers bij Filmliga

ORANJESTAD — In Cas di Cultura brengt de Filmliga Aruba zondagavond de film "De nacht van de Rode Lanciers" (Conduct Unbecoming) onder regie van Michael Anderson, welke in 1975 in Engeland is opgenomen. Medespelenden zijn Michael York, Richard Attenborough (Gandhi), Stacy Keach en Christopher Plummer. De film gaat over India 1878, waar de Britten voorlopig nog zadelvast zitten. Althans de Rode Lanciers, een legendarisch regiment, met een ijzeren discipline, onaantastbare korpseer en met bikkelharde tradities welke voorlopig niet weg te branden zijn.

ORANJESTAD — In een woning te Socotoro hebben dieven in de vroege ochtenduren een keukendeur geforceerd. Zij namen uit een slaapkamer twee schoudertassen mee, waarin totaal vierduizend gulden zat.

Ook te Barcadera werd een keukendeur geforceerd. Daarna werd ruim vierhonderd gulden aan geld en 2500 gulden aan sieraden buit gemaakt.

In San Nicolas werd in een woning ingebroken na het weghalen van enige shutters van een badkamerraam. Hier waren sieraden en een radio de buit.

Aan deur bekocht

SANTA CRUZ — Een bewoner te Rooi Master kocht van twee Spaanssprekende mannen, die in een verhuurwagen langs zijn woning kwamen, een dames- en een herenpolshorloge. Voor ieder van de horloges telde hij honderd gulden neer. Zodra echter de heren vertrokken waren en hij de horloges nog eens goed bekeken had, bleken deze niet meer te werken. De man kwam tot de ontdekking dat hij met dit "aan de deur kopen" een kat in de zak had gekocht. Hij waarschuwde de politie, die echter geen spoor meer van de mannen in de omgeving vond. In de middaguren werd echter de betrokken verhuurwagen met de twee mannen nabij de politiewacht aangehouden. Zij werden naar de wacht voor verhoor overgebracht. In de auto trof de politie nog een aantal polshorloges aan. De buitenlanders werd aan hun verstand gebracht dat op deze wijze op Aruba geen horloges verkocht kunnen worden. Diezelfde middag werden zij met de ferry naar hun land van herkomst gezonden.

Buitenlandse bruid toegelaten

AEROPUERTO REINA BEATRIX — Met de ALM-vlucht uit Santo Domingo kwamen twee dames uit dat land aan. Een van hen was eerder uit Aruba verwijderd wegens slecht gedrag. Zij stond bij de Immigratie op de lijst. Zij verklaarde echter dat ze was teruggekomen om met een zekere Q. in het huwelijksbootje te stappen. De bruidegom in spé kwam haar van het vliegveld halen en de bruid mocht blijven. De andere dame kon niet van de gastvrijheid van Aruba genieten. Zij had niet genoeg geld bij zich voor haar verblijf en werd op de eerste volgende vlucht naar haar land teruggestuurd.

BC stelt Albert Marquez voor als wnd gezaghebber

ORANJESTAD — Het Bestuurscollege van Aruba heeft aan minister-president Don Martina voorgesteld om de heer Carlos Marquez (48) tot waarnemend gezaghebber van Aruba te benoemen. Dit werd telegrafisch gedaan. De heer Marquez is lid van de Arubaanse Eilandsraad en secretaris van de MEP. In 1954 behaalde hij bij de Douane de rang van kommies-verificateur. Daarna volgde hij in Mexico een speciale opleiding in de bestrijding van handel in verdovende middelen. Hij was vroeger bestuurslid van de Ambtenarenbond ANAAB Aruba en is ook in sportkringen op Aruba geen onbekende.

Amstel door AVC verslagen

SAN NICOLAS — In de AA-klasse basebalcompetitie boekte Aruba Video Center (AVC) gisteravond een 9-2 overwinning op de Amstel Bierploeg.

In de tweede inning ging AVC met twee runs van start (2-0). In de derde inning werd met een wildpitch de stand op 3-0 gebracht. In de vierde inning boekte Amstel zijn eerste run, maar AVC maakte aan alle Amstelverwachtingen een einde door in dezelfde inning de stand op 5-1 te brengen. In de vijfde inning probeerde Amstel het opnieuw (5-2) doch AVC kwam fel opzetten en maakte er de eindstand 9-2 van. AVC noteerde 13 hits en beging geen fout, terwijl Amstel drie hits en 2 fouten maakte. Winnende gooier werd Buchi Croes en verliezende Richard Maria. Beste batter voor AVC: Jacobo Jansen 4-3 en voor Amstel: Charlez Flanders 4-2.

Vanavond speelt Heineken tegen Ennia en zondag is de spannende wedstrijd van Coca Cola tegen Aruba Video Center.

Bob Lopez Henriquez:

Ik ben geen dissident

ORANJESTAD — Statenlid Roberto Lopez Henriquez heeft aan mr. Henny Eman, leider van de AVP-CDA — de toevoeging CDA betekent: Christen Democraten Aruba, welke ingevolge de nieuwe statuten nu achter de naam AVP wordt gevoerd — laten weten dat hij geen reden ziet om aan het verzoek, hem gedaan, zijn Statenzetel ter beschikking van de AVP te stellen, te voldoen.

Desgevraagd verklaarde de heer Lopez Henriquez dat hij inderdaad een brief ontvangen heeft met een dergelijk verzoek en dat hij deze gistermorgen ineens beantwoordde. De heer Lopez Henriquez verklaart dat hij zich niet als een dissident voelt en dat hij de AVP in de Staten zal blijven vertegenwoordigen. Erg vreemd vond hij het dat in de verzoekbrief geen enkele reden noch argument werd aangevoerd waarop dit verzoek is gebaseerd en dat terwijl drie weken geleden nog tijdens een persconferentie werd verklaard dat de zaken door de partij geëvalueerd waren dat op grond van adviezen van een ingestelde commissie besloten werd dat Mito Croes en Lopez Henriquez de AVP in de Staten zouden vertegenwoordigen.

Dean Whiteman:

Diep geschokt

ORANJESTAD/ WILLEMSTAD — In Telenoticias via TeleAruba verklaarde de consul van Grenada voor de Nederlandse Antillen, Dean Whiteman, diep geschokt te zijn door het gebeuren in zijn land. Hij had nimmer verwacht dat op een dergelijke manier Maurice Bishop zou heengaan. Hij herhaalde verder geen commentaar te willen geven omdat hij officieel nog geen bericht uit Grenada had ontvangen. Er was geen telefoonverbinding mogelijk. Volgens zijn zeggen stond zijn lijn roodgloeiend van personen die hun deelneming betuigden met het gebeuren en meer inlichtingen wensten.

Abusievelijk publiceerde de Amigoe (op pagina 3) gisteren dat Whiteman verantwoordelijk was voor het bezoek dat Bishop in 1981 bracht aan Aruba en Curaçao. Bishop was echter uitgenodigd door de MEP. Ook vanmorgen verklaarde Whiteman desgevraagd nog steeds geen commentaar te kunnen geven over de gebeurtenissen in St George.

IOWUA gelooft Lago niet meteen

SAN NICOLAS — Het bestuur van de IOWUA reageert in IOWUA News op de berichten dat Lago met een speciaal separation programma komt speciaal voor werknemers die in dollars worden betaald. De aankondiging van Lago dat ook iets voor de lokale arbeiders in de maak is, heeft alle aandacht van het IOWUA-bestuur.

De IOWUA wijst erop dat men dit zonder meer niet zal accepteren, aangezien de IOWUA betwijfelt of bij het bedrijf inderdaad van "teveel" aan werkkrachten sprake is. Als Lago een programma wil introduceren dan zal eerst overleg met de IOWUA moeten worden gepleegd om een en ander te beoordelen. Want in het verleden zijn teveel werknemers onder druk met vervroegd pensioen gezonden en met een klein bedrag, waarvan de belastingen een groot deel opeist zodat er niet veel overblijft.

Het bestuur van de IOWUA gaat in deze nog verder en heeft in Venezuela laten informeren wat nu de werkelijke problemen zijn. Dit omdat er aanwijzingen zijn dat het tegenovergestelde het geval is dan door Lago werd gepubliceerd.

Inbraak in Bestuurskantoor

ORANJESTAD — Personen, die bijzonder goed op de hoogte moeten zijn geweest van de situatie op het Bestuurskantoor, hebben zich afgelopen woensdagavond — vermoedelijk tussen negen en elf uur — toegang tot de bovenafdeling verschaft, waar de kantoren van de gezaghebber, Betico Croes en de gedeputeerden zijn gevestigd. Toen zij in de sleutelkast de sleutels van de kamers van de bestuurders niet kondern vinden, verschaften zij zich toegang met geweld, waarbij onder meer de kamers van de gezaghebbers, de algemeen adviseur en gedeputeerde Daniel Leo werden onderzocht, doch tot op heden is niet bekend wat werd meegenomen. Een der bewakers verklaarde dat hij plotseling met een donkere man werd geconfronteerd, die hem iets in het gezicht had gespoten. Een diepgaand onderzoek is gaande, vooral ook hoe het mogelijk is dat terwijl het Bestuurskantoor bewaakt is men daar op dergelijke wijze toch nog te keer kan gaan.

ORANJESTAD — Na zestien jaren in Nederland te hebben doorgebracht keerde mevrouw Popi Paula op Aruba terug. Zij werkte in Nederland als sportmasseuse, schoonheidsspecialiste, giropediste en gespecialiseerd in ACNE. Gezien het feit dat IDEFRE de fysische conditie van de sportlieden wil bevorderen en daarover de nodige voorlichting geven, zal onder auspiciën van de IDEFRE Popi Paula een voorlichtingsavond geven. Dit gebeurt volgende week donderdagavond half acht in de gymnastiekzaal van het San Nicolas Sportcentrum. Alle dames, die geïnteresseerd zijn in een gezond lichaam, zijn op deze demonstratieavond welkom.

ORANJESTAD — Een groep assistent-verkeersleiders volgde met goed gevolg een cursus op de luchthaven. Deze stond onder leiding van de heer Y.Zengerink. Uit handen van gedeputeerde Remie Zaandam mochten het diploma ontvangen (zie foto): A.M.Croes, B.S.Donata, S.G.Hoek, P.L.Maduro, J.W. van Norden en R.J.C.Zaandam (zoon van de gedeputeerde). Bij de uitreiking waren aanwezig de directeur van de luchthaven Michael Nicolaas, waarnemend directeur, mejuffrouw W.A.Dirksz hoofd van de vluchteninformatie en de heer Zengerink.

Vroeg bezoek

ORANJESTAD — Een bewoner van een huis te Companashi verzocht 's morgens om vier uur politie-assistentie voor een onbekende jongeman die zich in zijn tuin ophield. Bij aankomst van de politie verklaarde de jongeman (19) dat hij op zijn meisje stond te wachten, die in dat huis woont. Hem werd verzocht te vertrekken en op een later uur als iedereen wakker was, terug te keren.

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie waarnemend, op Aruba, maakt namens de Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba bekend, dat **sinds 1 augustus 1983** de rij-examendagen zijn opgevoerd in dier voege dat thans dagelijks, met uitzondering van de zaterdagen en zondagen en met de zondag gelijkgestelde feestdagen, zowel aan het politiebureau Oranjestad als dat te Sint Nicolaas rijexamens zullen worden afgenomen.

Kandidaten ingeschreven te Oranjestad of Sint Nicolaas, die het rij-examen in de maanden oktober 1983 tot en met juni 1984 dienen af te leggen, doch thans het examen op een **vervroegde datum** wensen af te leggen, dienen zich **zo spoedig mogelijk** tijdens kantooruren te vervoegen aan het **politie-bureau Oranjestad**. Eveneens komen in aanmerking voor een vervroegde datum kandidaten (ongeacht de datum van inschrijving) die het examen voor de categorieën "C of D" wensen af te leggen. Bij deze inschrijvingen dienen te worden overlegd, het examenkaart, een uittreksel uit het geboorteregister en het identiteitsbewijs. De kandidaat dient echter wel bereid te zijn om het examen zowel in Oranjestad als in Sint Nicolaas af te leggen, **ongeacht waar hij voorheen was ingeschreven**. Via het wekelijkse televisieprogramma "Veilig Verkeer" zal door de politie steeds - aan de hand van de vorderingen - bekend worden gemaakt, welke groep kandidaten dan in aanmerking komen voor een vervroegde rij-examendatum. Bij onvoldoende interesse van de eerst ingeschrevenen zal overgegaan worden om ieder ingeschrevene, ongeacht datum van inschrijving, in de gelegenheid te stellen het examen op een vervroegde datum te laten afleggen.
Met deze regeling wordt gepoogd de achterstand in het afnemen van rijexamens in te lopen en weg te werken.

Notaris Mr. J.R. Croes verzegelde gistermorgen de bussen van de Wimco "Campanja di hoooooopi premio".
Deze campagne met nog vele andere korting-activiteiten gaat morgen van start en duurt tot het eind van het jaar.
De verzegeling van de bussen geschiedde in tegenwoordigheid van algemeen directeur R.J. Fijnje met Wimco stafleden mevrouw T. Bermudez, en de heren L. Odor en Fr. Ramada.

...IDIANS A TIRA HOPI OPORTUNIDAT PA ANOTA AFO

Triunfando ku skor di 6-4

Scorpions dilanti den serie kontra Sta Rosa

WILLEMSTAD— Ayeranochi a inisia den stadion di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat e serie semifinal di beisbòl ...tre Royal Scorpions Mr Baseball/M&C Bank i Sta Rosa Indi...s/Mennen. Tabata e prome ekipo menshona ku a triunfa ku ...or di 6-4 i asina pika dilanti 1-0 den e serie miho di sinku. E ...rtido di ayeranochi tabata unu di basta bon nivel, kaminda ...bos ekipo a duna tur ku tin pa bai ku e triunfo. Ku un bateo ...s oportuno Scorpions a resulta e ganando, pero sintiendo na ...rios okashon un preshon pisa pa parti dje ekipo di Sta Rosa.

...Un di e kousanan prinsipal ...n e derota kua Sta Rosa a sufri ...n e prome enkuentro dje play-...ff kontra Scorpions tabata e ...tho ku nan no a probecha di e ...ntisimo oportunidatnan kua ...n a hanya pa anota. Por ehem-...el for di den e prome inning pa manager "Lasorda" Hooi a menasa formalmente den nan ultimo oportunidat na bate, pero nan a keda kortiku.

Chapul Martiszoon ta embasa ku base por bola i despues ta yega segunda ora ku Ruthson Roberto, sorprende na primera. E salida dje pitcher sin embargo a resulta den un bòk, dekreta pa e umpire Gijsbertha, lokual logikamente a manda Martiszoon segunda. Martiszoon sinembargo ta desperdisia un bon oportunidat pa anota ora ku ela bai kore muri inesesariamente na teresera riba un roletaso di Arthur Mari. E roletaso tabata kompletamente enfrente di Martiszoon i ku un tiki mas tinu lo ela ripara ku e no tabatin nada di bai buska tersera base. Pa Kolmo Lipo Elhage despues ta konekta di hit, loke fasilmente por a nifika un kareda pa Sta Rosa.

Asina e ekipo a tira varios otro bon chens pa anota mas kareda afo. Si tuma na kuenta ku Sta Rosa a konekta 13 hit, kontra 9 di Scorpions i komete tres eror-unu mas ku su adversario-por apunta asta ku un viktoria lo tabata meresi.

Scorpions a tuma ventaha di 3-0, anotando un kareda kontra e pitcher estelar di Sta Rosa, Edmond "Momon" Martina, den kada un dje prome tres inningnan. Sta Rosa ta deskonta ku un den di kuater i unu den di seis. Den di shete Gumbs ta fleta dos kareda pa Scorpions amplia e ventaha te **na 6-2, kua a resulta e golpi di grasia pa Sta Rosa. E ekipo dirigi**

Rudson Roberto, kende a risibi relevo di Papa Martha den di ochi i e ultimo aki di Nato Anasagasti, por mira bek riba un aktuashon basta meritorio apesar di un komienso hopi floho. Martina di su banda tambe a demonstra un bon pitcheo, apesar di ku e no tabatin su miho anochi riba montikulo. E lokual a resultele mas defisiente ta e echo ku su kompañeronan no a konekta oportuno.

E play-off semifinal ta kontinua awenochi ku Blue Hawks enfrentando Alpha den nan prome partido for di e serie di sinku. Mayan Sta Rosa i Scorpions ta bolbe enfrenta otro i un derota mayan pa Sta Rosa, lo buta e ekipo ku lomba kontra muraya.

...orneo di futbòl ...rganisa pa Aichi

WILLEMSTAD— Grupo "Ai...hi" ta organisa dia 30 di oktober ...n knock-out di futbòl riba tere...o di Mundu Nobo. E torneo ta ...uminsa riba e dia ya menshona ...o finalisa dia 6 di november. Lo ...n un total di ocho trofeo dispo...ibel, for di kua esun pa e ekipo ...ampeon lo ta di un grandura 1 ...eter 70.

...E programa pa **dia 30 ta komo ...iente: mitar di nuebe Mundu ...obo-Real Madrid; mitar di die-...n Los Reyes-Maduro Bank; ...30 De Lions-Botafogo; 12.30 ...lorida Boys-Miss Connie; 13.30 ...n Doret-Benfica; 14.30 Gra...ette-Hoene... 15.30 ...andweer-Viasa; 16.30 Polis-...ibra Hacha; 17.30 Monte Ver...e Veterano-Viasa (partido ...stoso).**

...Prome ku e torneo kuminsa, ...meo Heyer lo kanta himno di ...orsou, mientras ku e prome sa-...e lo ta na enkargo dje diputado ...deporte señor ing. Willy Fran-...o. E ultimo aki lo wordu kompa-...pa e reina di deporte señorita ...idia Daal. Animashon durante ...e torneo lo ta na enkargo di d.j. ...onny Brunken. Lo tin dos pa-...ashi pa Boneiru kua lo wordu ri-...entre e fanatikada. Uniko kos ...u mester hasi ta buska un for-...ulario na tereno i yena nomber ...e ekipo ku lo bira kampeon i ...uantu gol lo kai en total riba e ...os dianan di kompetensia.

...EINDHOVEN — De Eindho...ense Gemeentepolitie heeft ...oensdagmorgen twee suppor-...ers van de Britse voetbalclub ...ottingham Forest aangehou-...en. De 28-jarige D.W. en de 19-...arige W.B., beiden afkomstig ...it Nottingham.

WILLEMSTAD— Riba e potret por mira representantenan dje federashon di tenis di Korsou (CTTB) entre otro Max Paula, señor Marugg di Handelmij i e partisipantenan na e torneo di tenis Miller. Awenochi lo tin e bataya final riba e kanchanan di CSC Damacor.

Despues di triunfo di 2-0 riba Sithoc

Victory Boys ku un pia den play-off

WILLEMSTAD — Klasifikashon pa e buelta semifinal ta masha serka den alkanse di Victory Boys/Apolinaris awor despues ku nan a kohe 2 punto ayeranochi den nan último partido di e di tres buelta. Nan presentashon den e kampeonato regular sin embargo no a termina aínda ya ku direktiva di Fedeprof a dekreta ku nan tin di hunga e partido di promé buelta kontra Sithoc/Ennia — kua nan a gana ku mínimo skor — kompletamente di nobo. Nan a apela entretanto kontra di e desishon aki. Nan atversario di ayeranochi tabata hustamente e kolegialnan di Sithoc loke a pone ku e viktoria di 2-0 tabata motibu pa dòbel satisfakshon den kampamentu di e ekipo di Sta. Rosa.

E partido a ser karakterisa pa un wega agresivo di tur dos banda. Victory Boys a kohe un ventaha den e delaster minút, di e promé mitar mediante Humphrey Koots. E hugada ku a kondusi na e anotashon tabata un tiru di skina, e promé i úniko di Victory Boys den e promé mitar. Koots a risibi e bala den poshon franko den area i a vense portero Andre Aniceto ku un tiru lastrá den huki. Eithel Brunken a amplia e ventaha na di 73 minút. El a haña terreno liber su dilanti ora e defensa kolegial a kedaba para sperando e pitaso di arbitro pa posishon adelantá kual sin embargo no a bini. Brunken a avansa kita arkero Aniceta for di su kurpa i a deposita e bala den nèt pa gol number dos.

Ku e resultado di ayeranochi Victory Boys a totalisá 22 punto. E kantidat di punto aki e ekipo di Sta. Rosa ta praktikamente sigur di un puesto den pl'ay-off ya ku UNDEBA awor a keda ku 20 punto na di kuater luga. Esaki ta nifiká ku UNDEBA, ku a keda ku 20 punto, ainda por "clinch" ku Hubentut Korsou. A lo menos si e ekipo di Bandabou pèrdè e partido pendiente kontra di SUBT, un empate ta sufisiente pa poderá dje di kuater puesto.

Manera menshona anteriormente Hubentut Korsou tin di enfrenta Jong Holland den su último partido, Undeba lo tin SUBT komo atversario, mientras ku Victory Boys tin un partido pendiente aínda kontra Sithoc, esta si nan apelashon no prospera.

Den rabu di e tabla por bini un definishon awe ora Jong Colombia i Skèrpènè sali kontra di otro. E ekipo ku pèrdè awenochi lo ta esun ku tin di degrada, mientras ku un empate lo nifika Sithoc tambe lo por haña su mes den problema aínda. Tantu Skèrpènè, Jong Colombia komo Sithoc lo tin 16 punto e ora ei ku Sithoc di Victory Boys pero ku un saldo negativo di gol mas grandi ku e otro ekiponan. Determinante antó e konfrontashon di awenochi entre Jong Colombia i Skèrpènè. E serie ta na fabor di e ekipo di Boca ku despues di un empate na sero gol den e promè buelta a pone e di dos partido riba su nomber ku skor di 3-1.

Den di dos divishon sí un desishon mas a kai ayeranochi ora ku e klasifikashon di De Koning a bira definitivo. De Koning mes no mester a hunga pa logra esei ya ku e derota di Vesta kontra di Centro Dominguito a hasi esei posibel. Vesta a pèrdè ayeranochi ku skor di 2-0 kontra di e lidernan di e tabla. Awenochi Centro Barber ta enfrenta Canisius Boys i sakando 1 punto só kaba for di e partido. E ekipo di Barber lo bira e di kuater ekipo pa klasifika den e di dos divishon.

WILLEMSTAD— Un momentu di akshon barbaro dilanti e gol defende pa e portero di Victory Boys. E disparo di un atakante di Sithoc sinembargo a pasa na banda.

Final torneo di tenis Miller

WILLEMSTAD— Awenochi ta tuma luga riba e kanchanan di tenis na CSC-Damacor e final dje torneo internashonal di tenis titula "Miller Tournament of Champions 1983". Manera ya konosi e torneo aki a hunga kaba varios buelta kuminsando for di dia 11 di oktober na St Thomas. **Despues e partisipantenan a sigi pa St Maarten, Aruba i awenochi e bataya ta finalisa na Korsou.**

Manera ya ta konosi e veterano Roy Emerson ganado di varios dje torneonan mas renombra na mundu, manera entre otro Wimbledon, a sufri un aksidente di outo na St Maarten. Konsekeunsia di esaki tabata ku e mester a risibi ocho ganchu pa un leshon kua ela sufri na su pia, ku e konsekuensia ku e mester a regresa Australia. Por sierto ku netamente e ultimo aki tabata un dje atrakshonan prinsipal dje torneo.

Kon ku bai bin e tres otro tenistanan veterano di fama mundial: Tom Okker, Fred Stolle i Manuel Santana, huntu ku Humphrey Hose, lo brinda kualke amante dje deporte partidonan di tenis di gran nivel. Esaki a keda demonstra tambe den e dos partidonan enkel kua a tuma luga ayeranochi na CSC-Damacor kaminda ku Fred Stolle i Tom Okker a sali vensedo i asina gana e derechi pa disputa e titulo di kampeon, pa kua tin un suma respetabel disponibel.

Den e prome partido di ayera Fred Stolle, tambe di Australia i finalista di Wimbledon na aña '63,'64 i 1965, a derota Manuel Santana di Spanya den dos set sigi ku skor di 6-4, 6-4. Ku e viktoria Stolle a klasifika pa partido final den kua e tin di enfrenta e Hulandes Tom Okker kende a derota Humphrey Hose, kende a remplasa Emerson, ku skor di 6-4, 7-6. Pues awenochi e final den kategoria enkel lo bai entre e veteranonan Okker i Stolle.

Den kategoria dòbel e duo forma pa Humphrey Hosé i Fred Stolle lo bataya pa e titulo kontra Tom Okker i Manuel Santana. E partidonan ta kuminsa for di 7'or, na CSC Damacor.

Remitido

Organisashon di vòlibòl

ULTIMAMENTE TA saliendo varios publikashon negativo en torno di e organisashon di vòlibòl. Tur kos ta indika ku e artikulonan aki ta bini di sierto sikana di nos vòlibòl. **Direktiva di Federashon di Vòlibòl di Korsou (FeVoKo) ta hanya e artikulonan aki masha tendensioso i nan ta hasi un daño kasi ireparabel na nos deporte. Loke a kosta años pa konstrui ta ser kibra den un korto tempu i ta lastima ku e señor responsabel pa esaki i e grupito ku ta sostene no ta konsiente di loke nan ta hasiendo.**

Vòlibòl ta bai drenta den su fase final ku un bataya formal entre e ekiponan pa klasifika. Nos deporte lo bai kapta mas i mas interes i ta repudiabel i sensurabel ku algun miembro di vòlibòl kier brua tera na e momentu aki.

En prinsipio direktiva lo no bai reakshona riba tur e insinuashon, akusashon i mentiranan ku ta wordu publika pasobra nos ta di opinion ku esaki lo hasi mas daño ku bon. Ta lastima ku e "fanatiko" konserni no a hasi ningun pregunta den e ultimo reunion general pero a warda tur su preguntanan pa publika den prensa.

Direkiva di FeVoKo ta spera ku den e reunion ekstra ordinario ku e ekiponan mes a pidi e ferviente fanatiko i e grupitu ku ta sostene, lo sabi di bini ku nan preguntanan. E reunion aki ta tuma luga djasabra 29 di oktober pa mitar di tres na SDK. Den e reunion aki direktiva lo duna un splikashon ekstenso di tur e argumentunan ku a pone ku direktiva a hanye obliga di tuma medidanan disiplinario. Direktiva di FeVoKo ta spera ku e "fanatiko ferviente" i su grupito lo warda na nan srie di pregunta pa e reunion ariba menshona ya ku nos lo no bai kontesta preguntanan hasi via prensa.

Geoffrey Goede(presidente)
G. Bridgewater(sekretario)

Kuminsando awenochi den SDK

Torneo di ping pong "Caribbean Top-16"

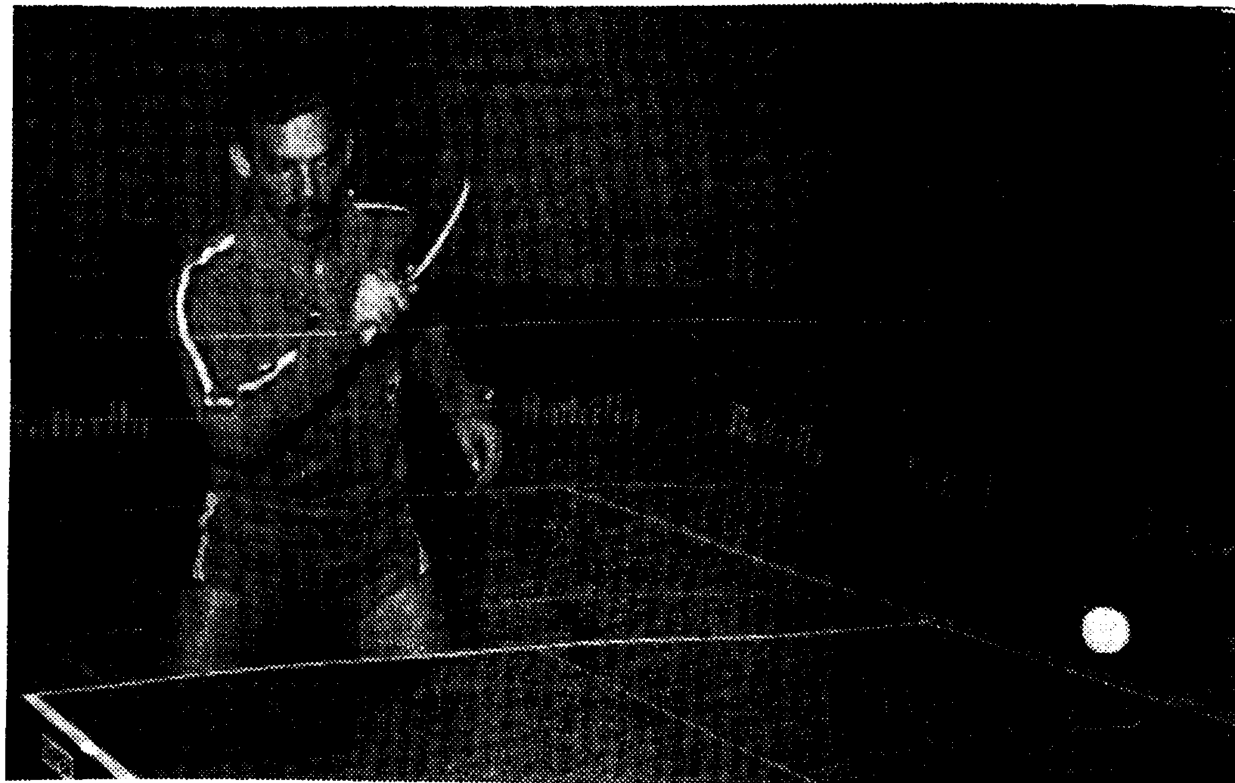
WILLEMSTAD— Awenochi ta inisia den e sala kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat, e torneo di ping pong titula "Caribbean Top-16". Na e torneo aki lo partisipa varios hungado prominente dje area di Caribe. E apertura awenochi lo bai akompanya ku un show duna pa e grupo di baile "The Crazy Dancers". Un total di 16 hungado lo partisipa na e torneo, prosedente di Jamaica, Trinidad, Guyana, Republica Dominicana, Barbados i Korsou. Na ultimo ora e representantenan di Cuba a hala nan partisipashon aden, di moda ku e posibel revancha entre Mario Alvarez di Republica Dominicana i e kampeon 1983 di Caribe prosedente di Cuba, a kai na awa. E ultimo aki ta di lamenta, pero ta algu kua e federashon lokal no tin grip riba dje. Kon ku bai bin esaki no ta kita nada for di e echo ku e bataya lo bai ta di bon nivel.

Kontrali na loke a wordu anunsia anteriormente, direktiva di CTTB a disidi pa tin e entrada kompletamente gratis pa tur hende. Pues tur hende espesialmente e hubentut ta wordu invita pa presensia e partidonan den e sala di SDK.

E hungadonan lo wordu repartí den kuater grupo i tur lo hunga kontra otro den kada grupo. E prome dosnan di kada grupo ta klasifika pa e sigiente buelta den kua e ocho hungadonan lo kompeti sigun e sistema di knockout, pa wak ken ta titula kampeon dje torneo. Djasabra mainta tambe lo tin wega, kuminsando for di 10'or i pa 8'or anochi lo kuminsa ku e buelta semifinal i final.

Tur hende ta bon bini.

WILLEMSTAD— Riba e potret por mira Mario Alvarez kende a perde su titulo di Caribe, ultimamente kontra e hungado di Cuba. Lastimamente e kampeon Cubano lo no ta presente pa asina duna Alvarez e oportunidat riba un revancha. E sub-kampeon di Caribe Juan Vila si lo ta presente di moda ku e bataya lo bai ta tòg hopi fuerte.

Brazilie en Uruguay in finale "Copa America"

MONTEVIDEO— De finale ...van het Zuidamerikaanse voet-...bal-kampioenschap voor lan-...den-ploegen gaat tussen Urugu-...ay en Brazilië. Uruguay speelde ...in Montevideo de tweede wed-...strijd van de halve finales gelijk ...tegen Peru: 1-1. Uruguay had de ...1-0 gewonnen. In de andere hal-...ve eindstrijd kwam het in de ...tweede wedstrijd tussen Brazilië en Paraguay opnieuw niet tot een beslissing. In Asuncion werd het 1-1, in Uberlandia 0-0. Het lot moest een winnaar aanwijzen van deze halve finales. Brazilië was de gelukkige.

De ontmoeting tussen Brazilië en Paraguay heeft niets bereikt van het hoge peil dat door velen verwacht werd. Er gebeurde voor de doelen van Brazilië en Paraguay niets, op het middenveld was van alles aan de hand. De Braziliaan Andrade en de Paraguayaan Cabanes werden vroegtijdig uit het veld gestuurd. Bovendien kregen vier spelers de gele kaart. Onder hen was ook linksbuiten Eder, die in de eerste wedstrijd in de laatste minuut voor de gelijkmaker had gezorgd.

De wedstrijd was een bittere teleurstelling voor de Braziliaanse voetbal-liefhebbers, en dat zijn er velen. Maar liefst 70.000 toeschouwers vonden gisteravond de weg naar het stadion. Velen gingen van de verondersteling uit dat Paraguay overspeeld zal worden door hun thuisploeg. De taktiek van Paraguay werkte uitstekend. Vanaf het begin probeerden zij de bal te bevriezen, en dat lukte ook volkomen. Brazilië domineerde liefst de gehele wedstri d, maar kwam niet tot scoren. Vanuit alle mogelijke posities werd er getracht om te scoren, maar zonder resultaat. Eén van de beste kansen om te doelpunten kwam in de 21e minuut toen Eder een vrije trap nam welke doelman Fernandez van Paraguay geen raad mee wist. De bal kwam in het veld terug bij Jorginho, die inplaats van direct op het doel te schieten met de bal bleef sukkelen en uitgleed.

Dankzij iets meer geluk belande Brazilië toch nog in de finale.

Ueberroth dreigt spelen niet te houden

LOS ANGELES — Los Ange-...les zou van de organisatie van de ...Olympische Spelen moeten af-...zien, als de Verenigde Staten de ...sportploeg van de Sovjet-Unie ...zou uitsluiten. Peter Ueberroth, ...de voorzitter van het organisa-...tiecomité in Californië, wees op ...deze zware maatregel in een uit-...zending van 'Nightline' van het ...Amerikaanse televisiestation ...ABC. Het organisatiecomité ...(LAOOC) heeft zich tegenover ...het Internationaal Olympisch ...comité verplicht naar alle Natio-...nale Olympische comité's een ...uitnodiging te sturen.

...In de loop van de uitzending in ...de nacht van woensdag op don-...derdag kwam het tot een heftige ...woordenwisseling tussen Ueberroth en de initiatiefnemers van een petitie. In een op 14 september in de volksvertegenwoordiging van de staat Californië gestelde motie werden de regering-Reagan en het Amerikaanse Congres gesommeerd de sportlieden uit de Sovjet-Unie te weren van de Zomerspelen in 1984.

De Republikeinse Senator John Doolittle motiveerde deze actie met de woorden: "De verbanning van de Sovjets van de Olympische Spelen is op dit ogenblik de enige sanctie met uitwerking voor het neerschietenvan het Zuidkoreaanse vliegtuig". Ueberroth antwoordde met een vergelijking: "Onze Spelen zijn als de Verenigde Naties.

Tijdens vergadering maandag

NABLP buigt zich over vakantiegeld

WILLEMSTAD — De bond van luchtvaartpersoneel NABLP komt maandag voor een algemene ledenvergadering bijeen. Zoals het er nu uitziet zal op die avond slechts één agendapunt worden behandeld: de problematiek rond uitkering van de vakantietoelage aan de NABLP-leden. De vakbond is van mening dat de directie niet zondermeer uitbetaling van deze tweede termijn van het vakantiegeld kan aflasten, aldus NABLP-voorzitter Huub Delsol.

Eind van deze maand dient de tweede termijn van de vakantietoelage te worden uitgekeerd. Dit zal evenwel niet plaatsvinden. De directie, meldde Delsol, stelt zich kennelijk op het standpunt dat aangezien een rechterlijke uitspraak de maatschappij gelijk gaf voor wat betreft opschorting van de indexeringen, de ALM evenzo de gelegenheid werd geboden zich niet aan haar verplichtingen ten opzichte van het vakantiegeld te houden. De vakbond kan zich daarmee niet verenigen. Over hetgeen de NABLP te doen staat op het moment dat inderdaad de uitbetaling uitblijft, zal daarom maandagavond een vergadering worden belegd.

De vakantietoelage werd tijdens een gisteren gehouden vergadering met de directie niet ter sprake gebracht. Aan de vergadering werd deelgenomen door vertegenwoordigers van alle ALM-bonden. De bijeenkomst had als voornaamste doel een opiniepeiling over en weer tussen directie en bonden. Op de vergadering werd ondermeer een in te stellen beleidscommissie, waarin gelijkwaardige vertegenwoordiging van directie en alle ALM-bonden, besproken. Evenredige inspraak van de bonden vormde tijdens eerdere gesprekken tussen de ALM-directie en de vakbonden een nauwelijks besproken discussiepunt. Inspraak in het maatschappijbeleid werd evenwel nagestreefd door de bonden. Nu lijkt de invulling van dit streven van alle betrokkenen plaats te gaan vinden.

Voor wat betreft de NABLP, verklaarde Delsol, was uitgebreid het bonds-standpunt uiteengezet en waren suggesties naar voren gebracht over het door de NABLP wenselijk geachte maatschappij-beleid.

Herman van Windt:

Rappel NABP als nodig is

WILLEMSTAD— Hoewel ruimte opengelaten is voor de minister van justitie om te reageren is het niet zo dat de NAPB rustig gaat zitten afwachten op zijn reactie. Zo verklaarde bondsvoorzitter Herman van Windt vanmorgen aan de Amigoe.

De bond heeft nog geen reactie gehad op het eergisteravond verstuurde telegram naar minister van justitie Don Martina. In het telegram uitte de bond haar verbazing over het feit dat lokale brigadiers geen promotie kunnen krijgen tot hoofdagent, terwijl wél hoofdagenten uit Nederland aangetrokken worden. Volgens Van Windt gaat het om een urgente zaak en zal de bond indien nodig rapelleren. Als daar evenmin reactie op komt, moet het bestuur van de bond beslissen welke volgende stappen genomen worden, zei de voorzitter.

Personalia

ORANJESTAD — In het Dr. Horacio Oduber-ziekenhuis overleed gisteravond tegen half zeven Germain Maurice Filleul (22) gewoond hebbende te Malmokweg 6, die afgelopen zondagmorgen om zes uur inzittende was van een auto betrokken bij een ongeval op de Boulevard ter hoogte van het ziekenhuis. Hij werd toen met zware verwondingen — onder meer een schedelbasisfractuur — in de Intensive Care Unit opgenomen. Hij overleed aan de bekomen verwondingen. De bestuurder van de auto was een jongeman, die de auto waarin zij reden voor reparatie had meegenomen. Hij was niet in het bezit van een rijbewijs. Voorts was de auto niet verzekerd. Door dit ongeval zijn er dit jaar reeds tien verkeersdoden te betreuren, van wie vier reeds deze maand. Opmerkelijk is dat van de tien slachtoffers dit jaar er negen personen zijn tussen 18 en 25 jaar.

Zakenvaria

MEUBELFABRIEK DE Maayer aan de Seru Loraweg heeft een nieuwe showroom klaar, die gelegen is naast de fabriek. Daarin worden al die stukken gedemonstreerd die er gemaakt worden. Er kan ook in opdracht werk afgeleverd worden. Ook op zaterdag is de showroom open tot half zes 's avonds.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN EN OVERTOCHT

Namens de Minister van Onderwijs deelt de Directeur van het Departement van Onderwijs van de Nederlandse Antillen mede, dat voor het studiejaar 1984 / 1985 wederom studietoelagen zullen worden verleend voor het volgen van een studie of opleiding in de Nederlandse Antillen, in Nederland, in de V.S. en in de Caraibische Regio.

I. Een studietoelage wordt verstrekt voor opleidingen, die niet in de Nederlandse Antillen gevolgd kunnen worden:

a) op universitair niveau
b) op hoger beroepsonderwijs niveau
c) op middelbaar beroepsonderwijs niveau

II. Studietoelagen worden ook verstrekt voor studie in de Nederlandse Antillen aan een MBO-, HBO-, WO-instituut.

Formulieren voor het aanvragen van een studietoelage en informaties over het aanvragen van een studietoelage zijn vanaf 17 oktober 1983 te verkrijgen op

Curacao: Departement van Onderwijs, Santa Rosa 48
Aruba: Departement van Onderwijs, Frankrijkstraat 3, Eagle
Bonaire: Bestuurskantoor, Kralendijk, Bonaire.

St. Maarten: Departement van Onderwijs, Afd. Bov. Eil., Backstreet
St. Eustatius: kantoor van de Gezaghebber
Saba: Kantoor van de Gezaghebber

Nederland: Stichting Studie Commissie Nederlandse Antillen
Nassauplein 1A
Den Haag

Verzoekschriften met bijlagen dienen uiterlijk **15 november 1983 persoonlijk** ingeleverd te worden op bovengenoemde adressen.
Na 15 november ontvangen aanvragen worden niet in behandeling genomen.

De Directeur.

WILLEMSTAD— De Curacaose raad van Kerken organiseert morgen (zaterdag) een studiedag in het clubhuis van de Ebenezer church aan de Oranjestraat. Voor deze studiedag zijn mejuffrouw Ellen Bailey e n de heer Leroy Walker uit Barbados uitgenodigd. Zij geven uitleg en informatie over een speciale cathechismus-methode voor het Caribisch gebied, "Fashion me a people", samengesteld op oecumenische basis. De methode maakt gebruik van Caribische literatuur, kultuur en zang, geschreven in het Engels. De studiedag is van negen uur 's morgens tot vier uur 's middags en deelname is- inclusief lunch- gratis.

Kogel treft man in bekken

WILLEMSTAD— De bewoners die in de omgeving van het Nijhoffpark te Suffisant wonen werden gisteren opgeschrikt door schoten in het park. De politie werd erbij geroepen, en die kwam te weten dat de man A. door ene C. verwond is na een woordenwisseling. De twee mannen hadden elkaar voor een tijdje flink uitgescholden, tot C. besloot daar een eind aan te maken. Hij trok een vuurwapen en loste enkele schoten op A. Deze werd gewond in de lies. Hij vertoonde ook een schaafwond aan de rechterheup. De kogel werd operatief uit het bekken van het slachtoffer, die niet in lev... vaar verkeert, verwijder... dader is voortvluchtig wordt opgespoord.

WILLEMSTAD— Dit... keinde wordt in kerken o... hele wereld Missie Zond... vierd. In alle katholieke k... van de wereld wordt dan... dacht besteed aan de erbar... ke toestanden waarin een... deel van de wereld en de ... heid zich bevindt. Tijdens d... sen in dit weekeinde word... lectes gehouden, bestemd... de Pauselijke Missiewerk... Rome, van waaruit de mee... troffen gebieden geho... worden.

BEKENDMAKING

De Commissaris van Politie op Curacao maakt bekend, dat in verband met ... ambtsaanvaarding door Zijne Excellentie de Gouverneur van de Nederlandse An... len, Dr. R.A. RÖMER, tijdens een plechtige vergadering der Staten van de Ned... landse Antillen op maandag 24 oktober 1983 en de in verband hiermede te houd... vooroefeningen door enige pelotons van het Korps Politie Nederlandse Antillen ... het Korps Mariniers alhier, op:

a. zaterdag 22 oktober 1983 van 00.00 uur tot 08.30 uur en op
b. maandag 24 oktober 1983 van 00.00 uur tot 13.00 uur, de volgende ve... keersmaatregelen in het stadsdeel Punda van kracht zullen zijn.

— Het is niet toegestaan met voertuigen te parkeren op de parkeerplaats op h... Pietermaaiplein, de parkeerplaats te Marichi, het Hendrikplein, het Wilhelmin... plein, de Breedestraat (P), het Gouvernementsplein en de Plaza Piar. Voertuigen die in strijd met deze bepalingen geparkeerd zijn, zullen door midd... van een kraanwagen op risico van de eigenaar / houder door de politie word... verwijderd;

— Er zal geen verkeer over de Columbusstraat in de richting van het Hendrikple... worden toegelaten. Het verkeer over de Columbusstraat zal via de Prinsen... straat worden omgeleid;

— Het verkeer over de Shon I.H. Caprileskade met bestemming Wilhelminaplein... Hendrikplein en de Breedestraat (P), zal via de Plaza Jojo Correa, Hanchi Sno... en de Wolkstraat in de richting van de Ruyterkade etc. worden omgeleid. Doo... de zorg van de politie, zal slechts lokaal-verkeer (naar hotel e.d.) in de richting... van de Handelskade worden toegelaten;

— De autobushaltes op het Hendrikplein komen te vervallen. Als eindhalte voor de... Pundazijde zullen de halteplaatsen ter hoogte van het (oude) Postkantoor fun... geren;

— Eveneens komen alle taxistandplaatsen in de Breedestraat (P), het Gouverne... mentsplein en de Plaza Piar te vervallen.

Een ieder wordt verzocht de door de politie te geven aanwijzingen in het belang va... de openbare orde en veiligheid stipt en onverwijld op te volgen.

Willemstad, 20 oktober 198...
De Commissaris van Politie

C.M. THOMAS.

POSTGRADUATE COURSE

Subject: "GYNAECOLOGY"

CURACAO, 24 - 27 OCTOBER 1983

MONDAY, OCTOBER 24

1. 9.00 Opening
His Excellency the Minister of Public Health and Environmental Hygiene of the Netherlands Antilles
Introduction
Prof. Dr. J. Janssens

SESSION I
Chairperson:
Prof. Dr. J. Janssens

2. 9.30 The onset of reproductive functions: some considerations on dysfunctional bleeding and hirsutism in pubertal and adolescent girls
Dr. R.E. Lappohn
3. 10.00 Anomalies of sexual differentiations
Prof. Dr. W. LeMaire
4. 10.30 Management of Hyperprolactinemia
Prof. Dr. R. Rolland
11.00 Coffee break
5. 11.30 Hormonal treatment in climacteric and menopause
Drs. D.H. Bogchelman and
Dr. R.E. Lappohn
6. 12.00 Panel discussion of subjects 2 - 5
Chairman:
Prof. Dr. J. Janssens
12.30 Lunch

SESSION II
Chairperson:
Prof. Dr. R. Rolland

7. 14.30
Introduction of ovulation
a. Parameters for follicular maturation
Dr. R.E. Lappohn and
Drs. D.H. Bogchelman
b. Pulsatile administration of L.H.R.H.
Drs. D.H. Bogchelman and
Dr. R.E. Lappohn
8. 15.30 In vitro fertilization - Embryo transfer
Prof. Dr. W. LeMaire
9. 16.00 Polycystic ovarian disease
a. Medical treatment
Prof. Dr. R. Rolland
b. Surgical treatment
Dr. R.E. Lappohn
10. 16.30 Panel discussion of subjects 7 - 9 and a protocal for diagnostic and therapeutic procedures in endocrinologic gynaecology
Chairperson:
Prof. Dr. R. Rolland
17.15 Closure

TUESDAY, OCTOBER 25
SESSION III
Chairperson:
Dr. J. Bouma,

11. 9.00 Destructive treatment procedure in premalignant diseases of the cervix - basic technical principles, indications, limitations and reliability.
Dr. J.G. Aalders, Drs. H. Boonstra and Dr. J.W. Oosterhuis
12. 9.30 Treatment of carcinima of the cervix: an overview of the procedures and results at Groningen
Dr. P.R. Timmer, Dr. J. Bouma and Dr. J.G. Aalders
13. 10.00 Selective therapy of cervical cancer based on surgical staging
Prof. Dr. H.E. Averette
10.30 Coffee break
14. 11.00 Chemotherapy in cancer of the cervix
Drs. R. Vriesendorp, Dr. J.P. Neyt and Drs. H. Boonstra.
15. 11.30 The incidence of cancer of the cervix in Venezuela
Dr. M. Gyorfi and Prof. Dr. R. Vera
16. 12.00 Panel discussion of subjects 11 - 15 and a protocol of diagnostic and therapeutic procedures in premalignant and malignant diseases of the cervix uteri
Chairperson:
Dr. J. Bouma
12.30 Lunch

SESSION IV
Chairperson:
Dr. M. Gyorfi,

17. 14.30 Endometrial cancer (with special reference to prognostic factors and new concepts about the therapeutic approach)
D.J.G. Aalders
18. 15.00 Hormonal and multichemotherapeutic treatment in endometrial cancer
Drs. R. Vriesendorp, Dr. J.P. Neyt and Dr. J.G. Aalders
19. 15.30 Sarcomata of the genital tract (epidemiology, symptomathology, diagnostic features, therapeutic approach and prognosis)
Dr. J. Bouma, Drs. M. Nap,
Dr. J.G. Aalders and Drs. R. Vriesendorp
20. 16.00 Premalignant diseases of the vulva-new concepts in terminology and treatment
Drs. F.M. Kauer
21. 16.30 Panel discussion of subjects 17 and 18, protocol of diagnostic and therapeutic procedures in endometrial cancer, discussion of subjects 19 and 20
Chairman:
Dr. J.G. Aalders
17.15 Closure

WEDNESDAY, OCTOBER 26
SESSION V
Chairperson:
Sergio Leon, M.D.

22. 9.00 The demographic explosion in Latin America
Prof. Dr. Benjamin Viel
23. 9.45 Family Planning in Latin America and the Caribbean
Hernan L. Sanhueza, M.D.
24. 10.15 Family planning in Curacao
Sergio Leon, M.D.
10.30 Coffee break
25. 11.00 Community based distribution (C.B.D.) of contraceptives
M. Trias M.D.
26. 11.30 Some aspects of risks and benefits of oral contraceptives and of I.U.D.
Drs. D.H. Boachelman
27. 12.00 Panel discussion of subject 22 - 26
Chairperson:
Sergio Leon, M.D.
12.30 Closure.

THURSDAY, OCTOBER 27
SESSION VI
Chairperson:
Dr. J.G. Aalders

28. 9.00 Sex cord tumors, incidence, pathology, diagnostic and therapeutic procedures and prognosis
Dr. J. Bouma
29. 9.30 Dysgerliminomuta, incidence, pathology, diagnostic and therapeutic procedures and prognosis
Dr. J.G. Aalders and Dr. J. Bouma
30. 10.00 Surgical meassessment and second look procedures in ovarian cancer
Prof. Dr. H.E. Averette
10.30 Coffee break
31. 11.00 Applications of immuno-histological technics in gynaeco-pathology
Drs. M. Nap and J.G. Fleuren
32. 11.30 New approaches in multichemotherapeutic procedures in treating ovarian malignancies
Dr. . J.P. Neyt, Drs. R. Vriesendorp and Dr. J. Bouma
33. 12.00 Panel discussion of subjects 28 - 32 and protocol of diagnostic and therapeutic procedures in ovarian malignancies
Chairperson:
Dr. J. Bouma
12.30 Lunch

SESSION VII
Chairperson:
Drs. L.C.F.G. Senden

34. 14.30 Reconstructive treatment in tubal pathology
Drs. F.M. Kauer
Discussion
35. 15.00 Dysmenorrhoe, new concepts about pathogenisis and treatment
Prof. Dr. J. Janssens and Drs. F.M. Kauer
36. 15.30 Pelvic inflammatory disease, a concept of diagnostic and therapeutic procedures
Drs. F.M. Kauer
37. 16.00 Discussion of subjects 35 and 36
38. 16.30 Summary and closing
Sergio Leon, M.D.

Conferences: HOLIDAY BEACH HOTEL

N.V. GEMEENSCHAPPELIJKE ELEKTRICITEITSBEDRIJF BOVENWINDSE EILANDEN
Philipsburg, Sint Maarten, N.A.

zoekt voor spoedige indiensttreding een ervaren

INSTRUMENT TECHNICIAN

Taak is o.a.: **het inspekteren, testen en repareren van elektrische, elektronische en pneumatische instrumenten en systemen.**

Funktie-eisen: **M.T.S.-diploma Elektrotechniek of Diploma Bemetal A + B (of gelijkwaardig)**

Sollicitaties met vermelding van opgedane ervaring kunnen gericht worden aan:

KODELA
t.a.v. dhr. R.S. Pichardo, personeelschef
Pater Euwensweg 1,
Tel. 23310
Willemstad
Curacao

CURACAO AGENDA

[illegible]

ZUIGELINGENBUREAU: [illegible] 07.15-10.30 uur; [illegible]

GEZINSVERZORGING [illegible] geopend van maandag t/m vrijdag 07.00-12.30/13.30-17.00 [illegible] Maria 17, tel. [illegible]

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/ [illegible] 18.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrobanda: Otrobanda, tel.: 25633; [illegible]

VERLOF BEGRAFENIS
22 oktober: M.M.Celestina, Pampastraat 10.
22 oktober: R.M.E.Penso, [illegible]

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza [illegible]):
Maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

[illegible] (Landhuis [illegible]): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van [illegible] 2.00 uur (voor afspraken gelieve [illegible] mayer, tel.: 84263 op te bellen).

TEMPEL GALLERY: openingstijden [illegible] 00 uur; zaterdag en zondag [illegible]

[illegible] t/m vrijdag [illegible] 2.00 / [illegible]-17.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdagmiddag van [illegible] van 14.00-16.00 uur - [illegible]

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg [illegible] tel.: 26988): openingstijden [illegible]-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 16.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) [illegible] naar de Tafelberg, vertrek 14.00 uur vanaf de White Gate (Porto Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 18.00-19.00 uur (kinderafdeling: van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur.

SCHOOLTANDARTSDIENST: [illegible] van 14.00-16.30 uur [illegible]

HARTS GALLERY (Dr. [illegible] 38): openingstijden [illegible] uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend [illegible] 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - [illegible] 7A.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.30/15.00-18.00 uur en [illegible] zondag van de maand van [illegible] uur (toegangskaarten [illegible] Curava en Landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCHE MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

BIOSCOOP
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Monsignor* (actiefilm, Engels, 18 jr., f.5,-); 24.00 uur *Triumphs of a Man called Horse* (actiefilm, Engels, 18 jr., f.5,-).

TELECURAÇAO

VRIJDAG: 16.30 Little House on the Prairie; 17.30 Harvey Cartoons; 18.00 Century of the Surgeons; 18.30 Agedrea na plaka chiki; 18.45 Telenovela: Ronda de Piedra; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Studio '83; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Show di Job; 23.00 Tempo pa Dios; 23.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Star Blazers; 17.00 Tele-fiesta; 18.00 CHIPS; 19.00 Muhé Informá; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Filmea Universal; 21.00 Cultuur en Opvoeding; 22.00 Estrené; 23.30 Sluiting.

Registratie van muziekgroepen

WILLEMSTAD— De sectie Kultuur van de Dienst Onderwijs en Kultuur wil een zo compleet mogelijke registratie van alle aguinaldo-, gaita- en tambu-groepen om ze te betrekken in te organiseren activiteiten. Het officiele seizoen voor optreden van gaita- en aguinaldogroepen is van 2 november tot en met 31 december en voor tambú-groepen van 2 november tot en met 31 januari. Inschrijving moet persoonlijk geschieden aan de Radarstraat no 2 t/20.

Aankomst Atlantic morgen vervroegd

WILLEMSTAD— Het passagiersschip "Atlantic" doet Curacao morgen (zaterdag) aan om zeven uur 's morgens in plaats van twaalf uur 's middags. Het schip meert af aan de Nieuwe Werf en niet op de Caracasbaai, zo maakt de Kamer van Koophandel in een communiqué bekend.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur: Overwegend half bewolkt met voornamelijk in de nacht- en ochtenduren een plaatselijke bui. Zwakke tot matige oostelijke wind.

Overzicht: Door aanvoer van enigszins vochtige en onstabiele lucht kunnen er in de komende 24 uur op de Benedenwindse eilanden enkele plaatselijke buien tot ontwikkeling komen.

Modeshow Vencur

WILLEMSTAD— VENCUR is de naam van een modeshow die vanavond en morgenavond in het Holiday Beach hotel gehouden wordt. De show is tot stand gekomen in het kader van de culturele uitwisseling tussen Venezuela en Curaçao in verband met herdenking van het 200ste geboortejaar van Simon Bolivar. De show begint half negen 's avonds in de Diablo-room van het hotel. Kaarten zijn tegen betaling van twintig gulden verkrijgbaar bij het hotel, Boutique Lilou en 's avonds aan de ingang.

Lustrum-viering stichting HAG

WILLEMSTAD— De Stichting [illegible] Gehandicapten viert deze maand het eerste lustrum. De stichting heeft tot doel het bevorderen van de [illegible], geestelijke, sociale en [illegible] welzijn van de [illegible] gehandicapten.

In verband met het eerste lustrum houdt de stichting zondag een family-day in buurtcentrum Groot Kwartier. Tevens zendt TeleCuraçao zaterdagavond in Estreno het toneelstuk "Un trabou milagroso" uit. Dit stuk handelt over het leven van Hellen Keller, een blinde en dove Amerikaanse dame die ondanks haar handicaps niet bij de pakken neergezeten heeft. Het stuk wordt gebracht door de groep Maskaruba.

Inwijding kerk van Seru Fortuna

WILLEMSTAD— De kerk van Seru Fortuna word zondag 23 october ingewijd om half tien 's morgens. De nieuwe kerk heeft Sint Martinus de Porres als patroon. De inwijding geschied door mgr Ellis, bisschop van Willemstad, na een processie uit het zusters-huisje naar de kerk aan de Kaya Brisa.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

WEGENS VERTREK: airco, 6.000 BTU, 110 V, i.z.g.s.t., f.300,-, airco 12.000 BTU, 6 mnd. oud, f.850,-, tel.: 674994.

UN JACK di 5 ton, riba wiel, heavy duty, f.900,-. Inf.: tel.: 672564

GITAAR semi-akustisch, merk Ibanez, Geroge Benson-stijl, z.g.a.n., f.1.300,-, tel.: 614329, Roggeweg 14.

2 JR. OUDE grill bakoven, merk Moulinex, 220 V, f.250,-; 1 jr. oude wasmachine, merk Velo, 220 V, f.400,-, beide art. in z.g.st., tel.: 43028.

BELGISCHE (Mechelse) Herder-pups, 8 weken oud, vader met certifikaat, moeder: zeer waaks, tel.: 81205.

WEGENS VERTREK uitverkoop van planken, zeilen en onderdelen, H. ten Hoopen, tel.: 25943.

WHIRLPOOL 1/2 jaar oud 2-deurs ijskast, boven freezer, inh. 460 liter, winkelprijs NAf.2.500,-, nú NAf.1.600,-, tel.: 78968.

DAIHATSU CHARADE 1983, met airco en radio, slechts 3.000 km, nieuwe prijs NAf.9.000,-, tegen elk redelijk bod, tel.: 78968.

VOLKSWAGEN VARIANT 1980, Stationwagon, goede conditie, financieringsmogelijkheden, tel.: 675895.

CAMARO BERLINETTA 1979, 42.000 km, fin. mogelijk, speciale prijs vóór 31 oktober 1983, tel.: 80761.

CHRYSLER LE Baron; Lancer Stationwagon, beide 1979, t.e.a.b., tel.: 25231, 83012.

RENAULT VAN '77 (bestelwagen), f.3.000,-, motor en body in z.g.s., tel.: 614746.

TERREIN 555 m2, verkavelingsplan Esperanza te Sta. Rosa, cash k.k. f.21.000,-, tel.: 77352.

WEGENS VERTREK: prima duikset met lamp, f.600,-, tel. (alleen vrijdagavond): 43526.

TOYOTA CELICA '82, cu airco y sistema alarma, den un perfecto condishon, Commanchestraat 112, tel.: 77153.

SUZUKI BROMFIETS (nov. 1981), in uitstekende staat van onderhoud, NAf.1.275,-, Pelt, Heuvelweg 14, Julianadorp, tel.: 9-4357.

SALE! CHEAP! House items: tv stand f.50,-; 2 1" stove/broiler f.75,-; fish tank, 20 gl. f.50,-, (filter) f.40,-; 18.000 BTU airconditioner f.1.100,-, tel.: 671263, Caracasbaaiweg 281.

VERSCHILLENDE Atarigames tegen redelijke prijzen, tel.: 79263.

PONY '81, financiering mogelijk, tel.: 613469.

WASMACHINE INDESIT, 220 V, warm water, f.160,- J. ndoret 25, tel.: 81345.

PLANTS AND porch sale Saturday 22 Oct. from 9.00 till 13.00, Binnenweg 21, Julianadorp.

SEWING MACHINE Necchi 586; fridge, 20,4 cub. ft. + freezer + autom. ice dispenser, tel.: 9-4210.

4-DEURS linnenkast, wit; racefiets, 10 versnellingen, Cumaná 12.

CHEVROLET MALIBU 1975, 2-deurs + AM/FM stereo, powersteering, in goede staat, tel.: 47651.

FORMAL (EIKEN) dining room bestaande uit twee vitrinekasten (een driedeurs en een tweedeurs), ovale eettafel met vier stoelen en twee armstoelen, bekleding lichtbruin velours, tevens bijpassend salonameublement bestaande uit driezitsbank, tweezitsbank en fauteuil, langwerpige salontafel en twee bijpassende bijzettafels (zelfde bekleding als eetkamer). Te bevragen Arugusweg 19, tel.: 70793 (na 6 uur).

1 PICK-UP TOYOTA 1000, bouwjaar 1981, f.3.700,-, tel.: 76122.

WEGENS VERTREK: salontafel f.400,-; eettafel m. 5 st. f.400,-; stoelen (rotan-, draai-, schommel e.a.); legkast f.150,-; ronde spiegel, diam. 78 cm, f.250,-; tennisrackets f.25,-; tafelfan f.30,-; schilderijen Haïti, tel.: 36685 's avonds.

WEGENS VERTREK: 1 ijskast Kelvinator (1 jr. oud) f.950,-; 1 tweezitsbank (tevens slaapbank) f.375,-; 1 tweepers.-bed (boxspring) f.350,-; 1 kastje (grenenhout) f.350,-, Souax 19A (richting Hato, tegenover Milas Snack, achter creme-oranje huis).

TE KOOP AANGEBODEN BONAIRE

KAS NA Cola Debrotweg, Bonaire: Huize Bach, 3 kamber, baño, toilet, sala, kushina, komedor, washok, garashi, porch dilanti y patras, grandura di kas ta 156 m2, tereno erfpacht 840 m2, preis negosiabel f.97.500,-. Informashon: Dick Winklaar, West Groot St. Joris 122A, Curaçao.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

KAS. E mester ta situa den derde district entre Souax y Westpunt. No ta importa ku e ta den mal estado o basha abao pa un parti. Esun ku kier cumprele ta desea pa pasamentu di su tereno over, no duna problema. Bel: na 25351 pa duna nos informashon.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

GEMEUBILEERD tuinhuisje geschikt voor 1 persoon, f.350,- p.m. incl. water en electriciteit, 6 maanden vooruitbetaling. Adres: Carawaraweg 72 na 6 uur.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

MAID WANTED: Monday, Wednesday, Friday, Emmastad, begin Nov. or Dec., tel.: 43663.

DIVERSEN CURACAO

GEZOCHT OPPASHUIS vanaf ±26 oktober tot ±21 november, tel.: 37965 of MB Parera, tst. 184.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

RIANT WOONHUIS te Ponton: 4 slaapkamers, 2 badkamers, garage en mooie tuin. Inlichtingen: tel.: 24728.

ANTIEKE PIANO, pianola steck m t rollen, f.6.000,-, Ayó 24.

RENAULT 20GTL, bouwjr. '79, airco, pow.-steering vraagprijs f.7.500,-, fin. mogelijk, tel.: 21344, Cijntje.

BANKSTEL, KOM en stel een redelijke prijs voor. Neptunesstraat 6.

HOUSEHOLD FURN. appliances: freezer, 9 ft.; color tv 19"; livingroom couch; swivel rocking chairs; coffeetable; lamps; stereo amplifier; speakers; stereo tapedeck; Betamax video-cassette recorder; shockwave radioreceiver; Yamaha 185cc motorcycle; Elena sewingmachine; 18 electric lawnmower; ladies & mensclothing; kitchenware and much more, D.Thurber, Bungalow 304, Seroe Colorado, tel.: 9-3169.

MALMOKWEG: Riant woonhuis, 275 m2 bebouwd, voorporch, eetkamer met open keuken, woonkamer, achter porch, drie slaapkamers, twee badkamers, bergkeuken, zijporch/carport, appartement met kitchenette en badkamer, grote tuin, veel privacy. Inlichtingen: tel.: 23881 tijdens kantooruren.

DUFOUR SURFPLANK met mast, giek, zeil en 2 zwaarden, f.590,-, Reamurstraat 2, tel.: 27521.

DATSUN BLUEBIRD, Station, 1982, mt airco, tel.: 27584.

ATARI GAME computer, i.z.g.s. + 8 cartridges, alles voor f.400,-; 75 HP outboard motor, i.z.g.s., f.2.000,-, tel.: 22083.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

OUDE MG of Triumph. Geeft niet in wat voor conditie, tel.: 22083.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD WOONHUIS: 3 slaapkamers, 2 badkamers, zit- + eetkamer, voor- en achterporch, Vondellaan 27, tussen 4-7 uur p.m.

HUIS TE huur of te koop, 3 slaapkamers, 2 badkamers, Ayó 24.

APPARTEMENT IN Miami tegenover Jackson Memorial Hospital. Voor inl.: tel.: 21368 na 8 uur p.m.

PER 1 NOV. gem. appartement met airco, ruimte voor kantoor, tel.: 21630.

GEM. APPT., licht en water inbegr., tel.: 28866, 23461, Wayacá 39.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

HUISH. HULP, 2x per week van 2-5 uur p.m., tel.: 45807.

DIVERSEN ARUBA

GEVRAAGD: woningruil of oppashuis, Cur/Aruba, mnd. febr. 1984. Inl.: 28370.

OFFICIER ZOEKT huurhuis of oppashuis voor januari (eventueel ook december), tel.: 47100, toestel 111 of 122, M.C.Matser.

EILANDGEBIED CURACAO

De Veterinaire Dienst maakt hierbij bekend dat wederom is begonnen met het campagne

"Curaçao te bevrijden van de vele loslopende honden en katten"

De Veterinaire Dienst verleent gratis vervoer voor het thuis ophalen van honden en katten die weggedaan worden. Voor verdere informaties Tel.614000.

Het Hoofd van de Veterinaire Dienst
M.R. Bracelly, Dierenarts.
Afd. P.R.

WORLD IN A NUTSHELL

[illegible]STON, JAMAICA — [illegible] broke diplomatic relati[illegible] the government of Gre[illegible] Prime Minister Edward [illegible] said Jamiaca "will not [illegible] a renewal of these rela[illegible] til constitutional go[illegible] t has been restored in [illegible] or we are satisfied that [illegible] steps have been taken [illegible]. Seaga announced the [illegible] following an emergency meeting called to dis[illegible] tical developments in [illegible] where a military go[illegible] has taken power after [illegible] Minister Maurice [illegible] three of his Cabinet [illegible]. Seaga, who had been [illegible] critic of Bishop's Socia[illegible], said relations [illegible] "to give support to [illegible] Grenadian peop[illegible] elect their own go[illegible]". Seaga also announ[illegible] an emergency meeting [illegible] bbean heads of go[illegible] t would be held Satur[illegible] Sunday in Bridgetown, [illegible]os. He said Jamaica would seek the expulsion of Grenada from the regional Caribbean community and Common Market of former Birtish colonies.

MONTEVIDEO, URUGUAY —Uruguay and Perú tied 1-1 here in semifinal action of South America's soccer America Cup. The tie, combined with a 1-0 win over Perú last week in Lima boosted Uruguay to the final round. Uruguay will meet Brazil in the final game. Brazil and Paraguay, the other two semifinalists of the tournament — which used to be known as the South American Soccer Championship — tied 1-1 last week in Asunción and played to a scoreless tie in Uberlandia, Brazil. Brazil advanced to the final on a coin toss. Uruguay has won the cup 11 times.

TOKYO — Searchers found debris and human remains believed to be from a Japanese fighter plane that crashed in the Pacific Ocean off Southwestern Japan, a military spokesman said. The US-made F-15 with two crewmen aboard disappeared from radar screens while flying at an altitude of about 1,000 feet in squadron of four planes on a routine mission. Searchers found pieces of aircraft, two helmets, and body parts thought to be from one of the crew members in the Ocean 113 miles of the Western most main island of Kyushu, the official said. A team of ships, planes and helicopters was searching the area, he said.

WARSAW, POLAND — The communist government has cracked down on 370 "millionaires" who failed to report income earned through capitalist enterprises, a Warsaw newspaper reports. Those affected, however, were only millionaires in terms of Polish Zlotys. One million Zlotys are worth about $10,417 in US currency. Private enterprise is allowed in Poland but such operations must be licensed and income taxes must be paid. In the last two weeks of September, the newspaper Zycie Warszawy reported, police identified 514 people earning illegal incomes, including 370 with fortunes of more than 1 million Zlotys.

MONTREAL — A top official of the UN Aviation Union says he and a member of his inquiry team have been invited to visit the Soviet Union as they conduct an investigation of the Soviet downing of a South Korean jetliner. Yves Lambert, Secretary-General of the International Civil Aviation Organization told the 33-member governing Council they make the trip next month. He did not indicate what prompted the invitation. A five-member ICAO team is investigating the Sept. 1 disaster in which the 269 people aboard the Korean Air Lines Jumbo Jet were killed. The plane was shot down in the Sea of Japan after straying over Soviet air space. A member of the team is now on board a US recovery vessel to observe "the possible retrieval of the plane's flight data" and the cockpit voice recorder, a statement said. A [illegible]

[illegible]ondo pena nos ta anuncia morto di nos inolvi[illegible]ble tata, ruman y primu:

JACOBO LEONCIO LEONORA-HENRIQUEZ

mihor conoci como COCO

[illegible]nomber di:

[illegible]: Cornelis Henriquez

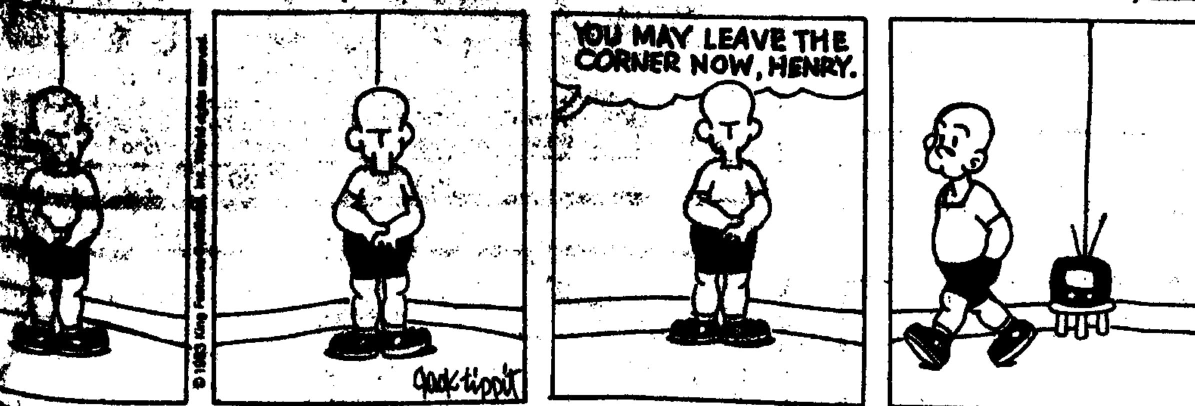
[illegible]: Tina Johnston y famia na New York

Famianan: Elsa, Ena, Iris Henriquez.
Jossy Henriquez y famia.
Selma Nahr y famia
Robert y Hertha Hieroms-Henriquez
Gladys Henriquez
Cornelis y Ara Henriquez
Hubert y Carmen Henriquez
Jopi y Ivy Henriquez.

[illegible] di entiero ta tuma lugar diadomingo 23 di ok[illegible] 1983, 4'or di atardi saliendo for di cas mor[illegible] di Hospital Sint Elisabeth pa Santana Cato[illegible] Santa Maria. Pronto cu entiero ta ricibi bis[illegible] condolencia for di 12'or di merdia na Hospi[illegible] Sint Elisabeth.

English Companion

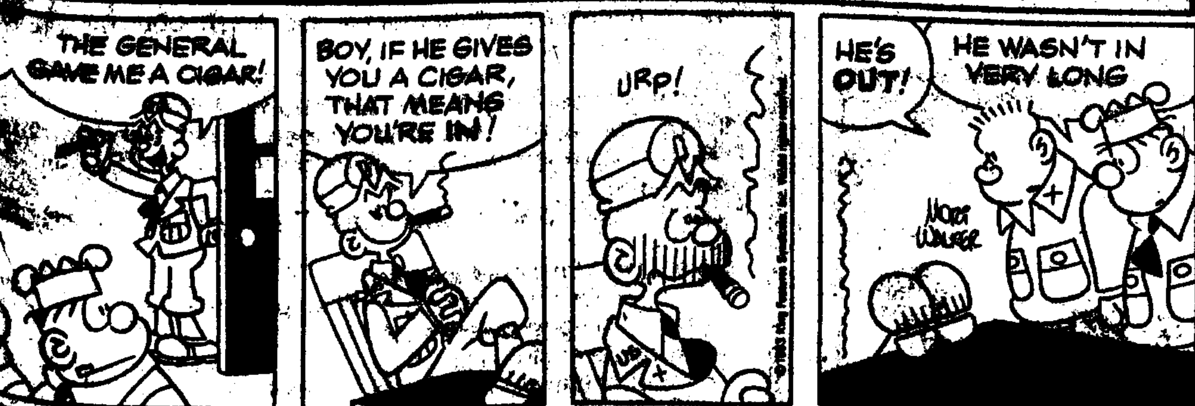
By Jack Tippit

Jim Henson's MUPPETS

BEETLE BAILEY — By Mort Walker

QUINCY — By Ted Shearer

Met pater CONSTANTIUS GALLE O.P. is de pater Dominicaan overleden, die de hoogste ouderdom heeft bereikt op de Nederlandse Antillen. Hij werd namelijk 91 jaar oud. Fysiek was hij weliswaar aangetast, maar geestelijk was hij steeds bij de tijd. Hij hield zich op de hoogte van de ontwikkelingen in binnen- en buitenland en was op dat gebied een voorbeeld. De hoge leeftijd bood hem de [illegible] bracht de laatste jaren door in Huize Welgelegen te Habaai. Voordien had hij twintig jaar bij de zusters Dominicanessen van Bethanie in de Imeldahof te Noord gewoond. Hij was ook zes jaar pastoor geweest te Noord. Patter Galle is de Antilliaanse kerk op verschillenbde plaatsen ten dienste geweest. Hij is ook vier jaar belast geweest met de leiding van de paters Dominicanen op de Antillen als vicaris. Hij deed zijn professie, zijn geloften, in de Dominicanen-orde op 23 september 1912 en werd priester gewijd op 15 augustus 1918. Enige tijd na zijn wijding vertrok hij naar de Antillen, waar hij op 15 september 1919 arriveerde. Hij is werkzaam geweest op alle zes eilanden in het apostolisch vicariaat, het latere bisdom Willemstad.

*****

Binnen acht jaar zal in het kader van het samenwerkingsverband een ISRAELIER met een Amerikaanse ruimteveer meegaan. Israel en de Verenigde Staten werken samen aan de bouw van een ruimtestation, dat laserstralen zal gebruiken bij het bestuderen van de aardkorst en het voorspellen van aardbevingen.

*****

De Chileense diplomaat PEDRO DAZA VALENZUELA is vandaag gekozen als de nieuwe voorzitter van het uitvoerend lichaam van de Inter-Amerikaanse Economsiche en Sociale Raad (CIES). Hij volgt de Ecuadoriaan Raul Falcioni op.

*****

Een Nederlands ECHTPAAR in Roermond is vandaag gearres[illegible] deld, dat het jongetje overleed. Er is vanmiddag sectie op het lijkje gepleegd. Het echtpaar heeft nog een vierjarig dochtertje, dat door de politie in een kindertehuis is geplaatst.

*****

De DIRECTEUR van het Europese ruimtevaart-programma, de 48-jarige Claude Daoud is gisteren aan een hartaanval gestorven. Hij zat op dat moment te kijken naar de rechtstreekse televisiebeelden van de lancering van de Europese raket Ariane.

*****

Tot BISSCHOP van Rotterdam is benoemd Ronald Bär, geboren op 29 juli 1928 op het Indonesische eiland Celebes. Hij was tot nog toe hulp-bisschop van Rotterdam. Mgr. Bär volgt mgr. Simonis op, die aartsbisschop van Utrecht is geworden.

*****

Toen de pop-zanger JIM CROCE tien jaar geleden stierf, zat hij ondanks zijn successen financieel zowat aan de grond. Hij zat op dat moment net te wachten op een cheque. Hij stierf in een vliegtuig-ongeluk. Zijn weduwe doet nu verwoede pogingen om nog iets terug te krijgen van die miljoenen die er aan haar man's muziek moeten zijn verdiend. Zij heeft een deel van de rechtszaken die zij heeft aangespannen gewonnen, een ander deel verloren. Volgens de vertegenwoordigers van de platenmaatschappij Life Records, is Ingrid Widow en haar elf-jarige zoen het lieve sommetje van 5,5 miljoen dollar uitgekeerd en moet zij zich niet langer aanstellen.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	62	- 1	I.B.M.	129 5/8	- 3/4
Asa-Ltd.	54 7/8	- 1/8	I.T.T.	42 3/4	+ 2 1/8
Apple Comp.	20 3/8	- 1/8	K.L.M.	54 3/4	+ 3/4
Atl.Richfield	46	+ 1/4	McDonalds	66 7/8	+ 3/4
Beatrice Fds.	30 3/8	+ 3/8	National Can	25 1/4	unch
Burroughs	50 7/8	unch	N.C.R.	126	unch
Comsat	39 3/8	+ 5/8	Owens Ill.	32 1/4	+ 1/4
Coca Cola	53	+ 1/8	Pepsico	34 1/8	- 3/8
Disney	62	unch	Quacker Oats	59	+ 1 3/4
Dome Mines	12 3/8	unch	Royal Dutch	45 3/4	+ 3/8
Dupont	52 1/4	+ 1/2	Shell Oil	44 3/4	- 3/8
East.Kodak	69 1/2	unch	Superior Oil	34 1/8	+ 3/4
Ford	66 1/2	+ 5/8	Union Pac.	57 3/4	+ 1/4
Foster Wheeler	16 3/8	unch	U.S. Steel	28 1/8	- 1/8
Genl.El.	53 1/2	+ 1/8	West.El.	49	+ 3/8
Genl.Motors	77 1/4	+ 5/8	Xerox	46 3/8	- 1 3/8
Dow Jones	1251,52	+ 4,77	Gold	393,80	+ 2,70
Six months tsy bills		9,25%	Silver	9,53	- 0,04

AMSTERDAM

A.B.N.	370,00	Philips	46,60
Akzo	75,30	Robeco	317,50
Heineken	129,70	Rolinco	304,00
Kon.Olie	131,60	Unilever	233,80

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
INVESTMENT DEPARTMENT TEL: 612511 - 612991

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 21 OKTOBER 1983 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.43	1.45	1.47
PND STERLING	2.615	2.67	2.73
NED GLD	60.82	61.54	62.34
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	84.53	85.25	86.05
FR FRANCS	21.33	22.43	23.13
DUITSE MARK	68.56	69.28	70.08
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.81	1.11	1.17

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 21 OKTOBER 1983 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	97.91
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	108.58
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.19
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	106.87
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	100.00

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.5%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Con motivo del bicentenario
de El Libertador Simón Bolivar
B'NAI B'RITH CURAÇAO 2389
tiene el placer de invitar a
todos los interesados
a una conferencia sobre,
"La gesta emancipadora de El Libertador y su contacto con el Caribe, en especial los judios de la epoca"

Temas a tratar:
Tema I : "Visión integral de El Libertador" – Dr. Gonzalo Benaim Pinto
Tema II : "Bolivar y los judios" – Prof. Mario Nassi
Fecha : jueves, el 27 de octubre de 1983 a las 20:15
Lugar : El Templo, Wilhelminaplein
Traje : Oscuro

Mildred Maharay naar Miss Flash

WILLEMSTAD— Curacao word vertegenwoordigd door mej Mildred Maharay op de verkiezing van Miss Flash Intercontinental, dat dit jaar op Aruba gehouden wordt. Van 3 tot 12 november wedijveren deelneemsters uit veertig landen om die titel. Alle buitenlandse deelnemers verblijven in het Aruba Caribbean hotel.

Alle modellen gasfornuizen in diverse kleuren.

Speciaal ingebouwde modellen van **chroomstaal.**

Alles tegen speciale prijzen.

TRAPPENBERG TRADING Co.

Centro Comercial Antilia.
Tel. 70587
Prima Service + Garantie.

DE RATTENPLAAG ZET ZICH VOORT IN:

RATS

in centro pro arte
gastdanser: paul jenden
vrijdag 11 en 18 nov. : 20.30 uur
zaterdag 12 en 19 nov. : 16.00 uur en 20.30 uur

door ECOLE DE DANSE o.l.v. lucia schnog

Muziekboeken voor beginners, gevorderden, klassiek, jazz enz. enz.

La Bonanza
Punda
..... zeker weten

HONDA ACCORD
4-door Sedan

Prome bo disidi di buska un auto nobo konsidera e oferta aki seriamente. Honda, sinonimo pa kalidat automotris, tekniko avansa, eleganshe den disenjo i sobre todo un ekselente relashon entre kalidat i preis. Japan Motors tin un kantidat limita di e tipo 4 porta, kuminsando ku esun mas simpel ku AM/FM i airco te cu esun mas luho i full equiped.

1. std. transm. - AM/FM - airco ~~16.260,—~~ 15.400,—
2. std. transm. - power steering - power windows - cassette - airco - power locks - roofconsole - model EX ~~17.700,—~~ 16.780,—
3. std. transm. - power steering - power windows - cassette - airco - power locks - electr. sunroof - mag rims - model EX ~~19.700,—~~ 18.400,—

HONDA ACCORD
2-door Hatchback

Bo ta busca un auto un tiki deportivo, pero tog ku hopi espacio, anto hos tin e hatchback ku 2 porta di Honda. Asina bo bisa e stuinan patras bo tin un espacio masha [illegible] i komfortabel. Honda, un nomber ku ta nifika: kalidat [illegible] masha rasonabel, eleganshe den disenjo. Awor un auto di prestigio na alkanse di un i tur.

1. 5-speed - airco - radio AM/FM ~~15.600,—~~ 14.990,—
2. autom. transm. - rad. cass. AM/FM ~~16.000,—~~ 15.300,—
3. 5 speed - power steering - power windows - cassette - airco - roofconsole - model EX ~~17.350,—~~ 15.990,—
4. autom. transm. - power steering - power windows - cassette - airco - roofconsole - model EX ~~17.700,—~~ 16.500,—

oferta valido te ku 31 di oktober 1983!

Preis special ta kondisho incl. Financiamento rapido.

Japan Motors n.v.
Schottegatweg Oost 14, tel. 78816 - 78817.

TOKO FRUTERIA SOUS[A]

Den Cas Coraweg 66, e skina pa fruta i bere[illegible] frescu na Corsow, ta anuncia otro sen[sas]honal

WEEK-END SPECIAL:

Patia	pa liber f. 0.[illegible]
Pampoena	pa liber f. 0.[illegible]
Mandarijn	12 pa f. 1.[illegible]
Catsup Blue Label	di 14 oz. f. 1.[illegible]
Cheese Curls Planters	f. 2.[illegible]
Ham Sliced	100 grs. pa f. 1.[illegible]
Lechi Instant Coast 400 gr.	paga pa uno i bai cu dos ble[illegible]
Dushi di Tamarijn	paki di 24 pida f. 6.[illegible]
Apollinaris	di 1 liter f. 2.[illegible]
Vidal Sassoon	"Hair in the Sun" f. 3.[illegible]
Vidal Sassoon	Promotion Package f. 4.[illegible]

DIABIERNES NOCHI DI COMPRA TE CU 9.00'OR
DIASABRA TE CU 8.00'OR.

TROPICAL PET CENTER
Dianastraat no.8

Nodigt U uit om bij ons langs te komen om onze grote collectie **Tropische vogels, Parkieten, sierduiven, krielkippen** en **konijnen** te zien.

Pas ontvangen grote sortering mooie tropische vissen en aquarium planten.

Speciale aanbieding geldig tot eind van de maand: Bij aankoop van 4 **pr. vissen** krijgt U **1 potje visvoer gratis.**

Komt langs en overtuigt U van onze uitmuntende service.

TONEELVERENIGING 'STUDIO' PRESENTEERT HET VROLIJKE KINDERTONEELSTUK:

ER WAREN EENS TWEE MEISJES..!

REGIE: HENK VAN BREUGEL
MET: [illegible]

22 - 23 - 29 - 30 OKTOBER
IN CENTRO PRO ARTE
ELKE DAG 2 VOORSTELLINGEN: 1.30 EN 4 UUR P.M.
(KINDEREN ONDER 12 JAAR: ALLEEN ONDER BEGELEIDING)

KAARTEN à F. 7.50 VERKRIJGBAAR BIJ:
TOKO ZUIKERTUINTJE - VANDERHEYDEN PROMENADE
MENSING CAMINADA - KASSA CENTRO PRO ARTE

ATE 2 LITER
MITAR MITAR

[illegible] een liters fles Pepsi en Mirinda (samen 2 liter voor f. 2.50)
Economischer en Voordeliger!

UITNODIGING

De bekende Nederlandse fotograaf

RALF PRINS

geeft op zaterdagmiddag 22 oktober van 4-7 in de Aula van de Universiteit een lezing met dias over fotografie. Ralf Prins is tevens bereid om na de lezing amateurfotografen met adviezen bij te staan. Neem Uw foto's mee.

Toegang gratis.

GEVESTIGD
P.A. TUTEIN NOLTHENIUS
OOGARTS
[illegible]
tel. 24000 / 25100 tst. 425 / 443

TOMCONI
BETON-MIX CENTRALE
[illegible]
Tel. [illegible]

FEDERASHON DI KOOPERATIVANAN DI SPAAR I KREDITO | ANTIYAS NEERLANDES

INVITASHON

Pa FORO na okashon di;

"SIMAN INTERNASHONAL DI KOOPERATIVA DI SPAR I KREDITO"

Dia : 22 oktober 1983
Ora : 9.00 A.M. - 12.00
Lugar : Universidat di Antiyas
Jan Noorduynweg 111 (aula)
Lengua : Papiamento
Thema : Kooperativismo Awor y su Futuro desaroyo den nos Komunidat Antiyano.

Pa tur miembronan di Kooperativa y Interesadonan den nos Komunidat.
Bo presensia lo ta sumamente apresia.
Entrada: GRATIS.

EILANDGEBIED CURACAO
[illegible]

[illegible] zal woensdag 14 [illegible] om 10.00 uur [illegible] de Concor[illegible] 24, [illegible] aanbesteed,

"De levering van een TANKAUTOSPUIT en van een VORKLIFTWAGEN",

volgens bestek no. 2 BW/1983 en [illegible]. Het bestek houdende de omschrijving, de [illegible] voorwaarden, alsmede inschrijvingsbiljetten [illegible] krijgbaar bij de Brandweer, Kraayenhofstraat [illegible] te Mundo Nobo, tegen betaling van f. 5.— per stel.

Afd. P.R. *De Commandant van de Brandweer.*

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maa[kt be]kend dat er bij de Eilandelijke Avond Middelbare Techni[sche] School bij voldoende belangstelling wordt aangevangen m[et de] Avondopleiding

"M.T.S.-H.B.O. PAKKET"

Het opleidingsplan voor deze opleiding is verkrijgbaar bij de A[vond] M.T.S. Rigelweg 6, Groot Davelaar.
Toelichting:
Het bezitten van het z.g. M.T.S.-H.B.O. Pakket geeft recht [op to]elating tot de technische faculteit van de Universiteit va[n de Neder]landse Antillen.
Het opleidingspakket omvat de leervakken Natuurku[nde,] Wiskunde, Nederlands op H.B.O.-nivo.

Toelating:
— Diploma M.T.S.
— Diegene die reeds eerder de opleiding hebben gevolgd [illegible] zijn afgewezen.

Kursusgeld bedraagt fl. 10,— per maand
fl. 30,— bij vooruitbetaling te voldoen op girorekening num[mer] 36.96.16 op naam van de Eilandelijke Avond M.T.S.
Aanmelden:
Vanaf heden op alle avonden vanaf 18.[illegible] - 21.00 uur te Rige[lweg] no. 6.
Bij aanmelding meebrengen:
— Kopie diploma's, getuigschriften plus cijferlijst
— uittreksel geboorteregister
— recente pasfoto (1)
— stortingsbewijs [illegible] schoolgeld
— fl. 10,— inschrijfgeld.

Het Hoofd van de Die[nst]
Onderwijs & Kultuur
F.E. Rozendal.

PHILIPS

Wijziging telefoonnummers

Kantoor + Showroom
was 77477 wordt 615277

Service afdeling
was 70397 wordt 612799

Service afdeling
was 77477 wordt 615277

CLIMA CARS
auto airconditioning
HERST 1A - TEL. 67[illegible]

Ontvangen:

Kado-artikelen. Tassen.
Ceintuurs voor avondkleding.

Boutique

Bij:
LA INDIANA
Hendrikplein 11
vindt U allerlei handige en aardige cadeautjes o.a.:
[illegible]

unifot kerstkaartenofferte
[illegible]
35% [illegible]
unifot
altijd GRATIS filmrol

VRIJDAG 21 OKTOBER 1983

ÑAPA

AMIGOE — WEEKENDBIJLAGE

Vertrouwen tanende in Verenigde Naties

WILLEMSTAD- Ondanks het bestaan, al bijna veertig jaar lang van de Verenigde Naties als instrument voor de vrede en bestrijding van armoede en sociale ongelijkheid, worden er nog steeds dure en vernietigende oorlogen gevochten, terwijl ook de schrijnende armoede alleen maar erger schijnt te worden. In de afgelopen weken zijn tijdens het Algemeen Debat van de 38ste VN-jaarvergadering dan ook voortdurend gevoelens van frustratie geuit over het functioneren van het hele VN-systeem dat een groep landen jaarlijks enorme geldsbedragen kost. Door verschillende landen is gepleit voor een grotere rol van de Beweging van Niet-Gebonden landen in de pogingen om deze neergafwaartse tendens tegen te houden en om te buigen. Dit artikel is samengesteld naar aanleiding van een gesprek van Amigoe-redacteur Paul Comenencia in New York met drs Lucita Moenir Alam, die namens de Antillen de Algemene Vergadering van de VN bijwoont.

et Algemeen Debat bestrijkt erste drie weken van de Algeme Vergadering, die meestal e derde dinsdag van septembegint en tot begin december rt.

amens de Nederlandse Ann woont drs Moenir Alam de emene Vergadering bij als van de vijf vertegenwoordi van het Koninkri k bij de Zij legt daarbij het accent op sties die spelen tussen de otmachten en tussen de lanuit de regio, met name tus Venezuela en Guyana, de klands/Malvinas-kwestie, den Amerika en andere relete zaken.

ijdens dit Algemeen Debat is veel nadruk gelegd op de huie crisis die er bestaat in de tilaterale instellingen en foelfs in de VN. Met name het rapport van secretaris gene Javier Pérez de Cuéllar contreert zich op bepaalde pundie de VN effectiever zouden nen maken als politieke inling. Pérez de Cuéllar pleit eerste voor een soort "conflict trol", los van allerlei ideolohe stokpaardjes, terwijl hij een dringend beroep doet op idstaten om een terugkeer r de principes van het dvest van de Verenigde Na. Hierbij schijnt hij vooral te ken aan het voorkomen van vernietiging van de mensd, gezien het afschrikwekde tempo van de wapenwedp. Verder wil Pérez de Cuéllar een sterkere rol van de VN in de oplossing van economische kwesties.

CHTOFFER

ovengenoemd jaarverslag is tendeels een samenbundevan de gevoelens die door de erse lidstaten werden geuit ens het Algemeen Debat. In rede tot de Algemene Verering verklaarde de Ierse mier van Buitenlandse Zaken, er Barry, dat er weinig reden om te denken dat de VN ook r enigszins de doelstellingen haar handvest had bereikt. mers, in de laatste twintig zijn er meer dan 65 grote ooren gevochten, waarvan meer tien miljoen mensen het htoffer zijn geworden. Bodien zijn er op het ogenblik er dan 40 zowel groot - als inschalige conflicten aan de ng, waarvan de recente versting van de Libanese hoofdd Beirut wel de meest dramache herinnering is van de stachtige gewelddadigheid ar de mens toe in staat is.

Over de gehele wereld nemen militaire uitgaven toe met r procent per jaar. In concrete termen betekent dit dat er elminuut meer dan een miljoen erikaanse dollars wordt uitgeven voor militaire doeleinn, terwijl een vierde deel van e research voor militaire doeenden wordt aangewend.

De mens gebruikt zijn buitenwone gave voor het logisch nken dus niet om zi n eigen oruitgang te bereiken maar n zichzelf en de rest van de nsheid de verdoemenis in te lpen, concludeerde de Ierse nister. En dat, terwijl een rde van de wereldbevolking terlijk vergaat van de honger.

Op het economische vlak spraen verschillende Latijnsamerianse en Caribische leiders, in et mis te verstane bewoordinn hun afkeuring uit over het ternationale economische sysem dat de ontwikkeling van nden met grote economische oblemen, zoals Mexico en Braië eerder stagneert dan voort helpt. De landen van de Derde Wereld willen naar een "nieue economische orde", zoals dat ak gezegd wordt. Ze vinden t zij nu erg onrechtvaardig orden behandeld door de internationale financiële instellinn als het Internationale Moneire Fonds (IMF) en de Wereldbank, waarvan onderhand el duidelijk is dat zij door grootachten als de VS en Groot Brittannië worden beheerd.

KOOPKRACHT

Het IMF, de Wereldbank en de ternationale Ontwikkelingsrganisatie (IDA) zijn na de weede Wereldoorlog opgericht, ooral om de West Europese lanen, die door de oorlog waren veroest, een handje te helpen. De merikaanse denkwijze hierbij as dat Europa een goede afzetarkt voor Amerikaanse export u zijn, als die landen nu eenaal voldoende koopkracht hadn. De zogenaamde Bretton oods-instellingen waren daarin het leven geroepen om de onomieën van deze landen terug op de been te helpen.

De toespraak van de Ecuatoriaanse president Osvaldo Hurtado kwam erop neer dat hij geen vertrouwen meer had noch in deze organisaties noch in de economische grootmachten voor de oplossing van de economische problemen van de Latijnsamerikaanse regio. Dit was dan ook de reden dat hij voor januari een economische top heeft afgekondigd waarvoor alle landen van de Latijnsamerikaanse en Caribische regio zijn uitgenodigd. Op deze economische top wil Hurtado een actieplan presenteren voor het economische herstel van dit werelddeel dat zo min mogelijk afhankelijk is van de ontwikkelde landen, "want daar kunnen we toch weinig op rekenen", vond hij.

GHANDI

Met de huidige crisis in het vertrouwen in de VN en de andere tot nu toe belangrijke internationale organisaties, constateert drs Moenir Alam een versterkte rol waar te nemen van de Beweging van Niet-Gebonden Landen die op alle fronten probeert de stagnatie in de Noord-Zuid dialoog te doorbreken.

De tot nu toe waargenomen houding van de voorzitter van deze beweging, premier Indira Ghandi van India, geeft haar de hoop dat de Niet-Gebonden Beweging niet langer de koers zal aanhouden die zij onder het voorzitterschap van Fidel Castro voer, namelijk "dat de socialistische landen de natuurlijke bondgenoten zijn van de Niet-Gebonden Beweging." Tijdens het voorzitterschap van Castro verloor de Niet-Gebonden Beweging haar "onafhankelijke karakter". Voortdurend werd één van de grootmachten aangewezen als de schuldige voor al het kwaad in de wereld, terwijl de andere altijd vrijuit ging.

Uit de rede van mevrouw Ghandi tot de VN bleek dat zij deze theorie niet onderschrijft en daarom ook niet in leven zal houden. "Vergeet niet", zegt zij, "dat India behoort tot de oorspronkelijke grondleggers van de Niet-Gebonden Beweging." Het waren India's Nehru, Joegoslavië's Tito en Egypte's Nasser die aan het begin van de jaren '50 de beweging van Niet Gebonden Landen oprichtten, als een evenwicht in de steeds killer wordende Koude Oorlog tussen Moskou en Washington.

En marge van de 38ste Algemene Vergadering heeft Ghandi, als voorzitter van de Niet-Gebonden Beweging, een minitop georganiseerd met zowel leden als niet-leden van haar beweging. Met name premier Ruud Lubbers van Nederland is speciaal voor deze top een dag overgevlogen naar New York.

Bedoeling van de Ghandi-top was voornamelijk om het belang en de doeltreffendheid van de Bretton Woods-instellingen (IMF, WB en IDA) aan de kaak te stellen en te spreken over het verband tussen ontwapening en ontwikkeling. Jaarlijks wordt er namelijk voor militaire doeleinden 600 miljard dollar uitgegeven, die ook voor economische ontwikkeling aangewend hadden kunnen worden.

Het resultaat, ofschoon weinig concreet, was volgens mevrouw Ghandi "dat op zeer hoog niveau met vertegenwoordigers van allerlei groepen van gedachte was gewisseld over vitale kwesties, zoals de huidige stagnatie in de Noord-Zuid dialoog. De uitkomst van de Ghandi-top was dus een constructieve dialoog, zonder grote doorbraken, maar met de mogelijkheid voor toekomstige follow up.

Vóór de Ghandi-top al werd er binnen de Niet-Gebonden Beweging naarstig gezocht naar de redenen voor de stagnatie in de Noord-Zuid dialoog en naar een mogelijke doorbraak. Het accent hierbij is niet zozeer politiek maar meer economisch. Er wordt gestreefd naar een herstructurering van de Bretton Woods-instellingen. Het feit dat het merendeel van de 101 leden hun buitenlandse politiek baseert op de principes van de Niet-Gebondenheid maakt van deze beweging een zeer invloedrijke organisatie. Het inspireert de hoop dat een blok dat, nu meer dan tevoren, probeert niet gebonden te zijn behulpzaam zal kunnen zijn in het vinden van een oplossing voor de problemen van de wereld.

Volgens Lucita Moenir Alam is het voor de Nederlandse Antillen zeker de moeite waard deze beweging nader te bestuderen, zeker gezien het feit dat de meeste Latijns-Caribische landen er deel van uitmaken. Zij zal dan ook een gedeelte van haar tijd besteden aan het onderzoeken van de mogelijkheden voor de Antillen om als waarnemer de vergaderingen van de Niet-Gebonden Beweging bij te wonen.

De versterkte rol van de Niet-Gebonden Beweging betekent echter niet dat we naar een eliminatie van de VN moeten streven, zegt mevrouw Moenir Alam direct. Op korte termijn kan het voor sommige landen wel voordelig lijken om zonder de VN door te gaan maar de onderlinge afhankelijkheid van alle volkeren zal op den duur bewijzen dat een VN toch wel nodig is. Met de bestaande bittere armoede, sociale ongerechtigheid en vernietigende oorlogen kan men zich namelijk niet het isolationisme toestaan, dat een opdoeking van de VN met zich mee zou brengen.

Een internationale organisatie als de Verenigde Naties is niet anders als een spiegel waarin het beeld wordt gereflecteerd van alle lidstaten. Zolang deze niet perfect zijn en hun nationaal belang steeds laten prevaleren, kan het spiegelbeeld niet anders zijn dat wat het nu is en zal de dag waarop we werkelijk van verenigde naties kunnen spreken een droom blijven.

PAUL COMENENCIA

DRA LUCITA MOENIR ALAM
...isolationalisme niet toestaan...

HET BELANGRIJKSTE overlegorgaan van de Verenigde Naties is de Algemene Vergadering, waarin alle lidstaten zitting hebben. Hoewel de Algemene Vergadering niet over de macht beschikt om haar lid-staten tot bepaalde handelingen te dwingen, zijn de resoluties die hieruit voortvloeien in zoverre belangrijk dat zij de wereldopinie vertegenwoordigen.

Om praktische redenen is het werk, dat voortvloeit uit de taakomschrijving van de Algemene Vergadering, verdeeld in zeven hoofdcommissies waarin alle leden vertegenwoordigd zijn.

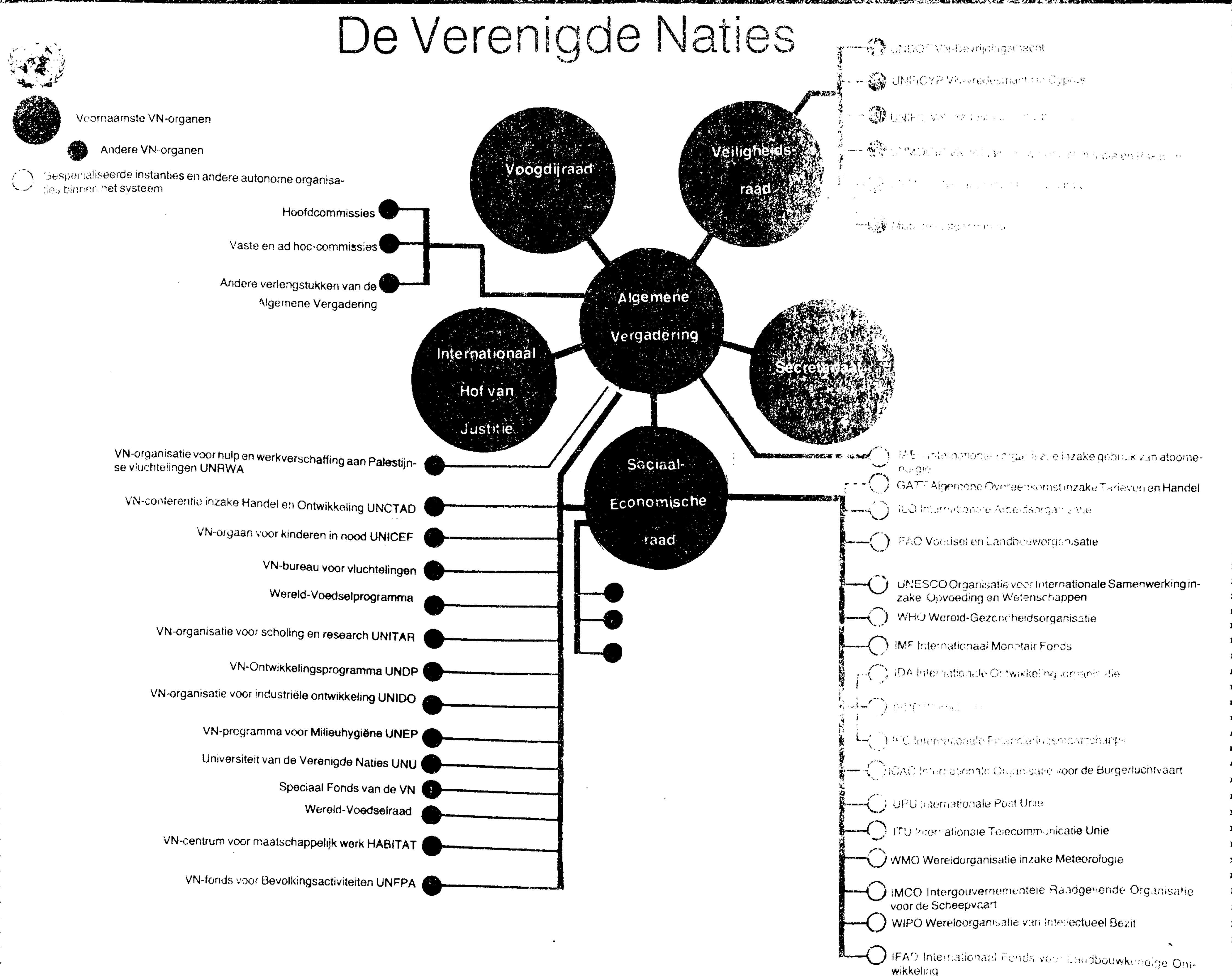
Die commissies zijn: de Eerste Commissie, waar alle politieke en veiligheidsaangelegenheden worden behandeld, inclusief het aan regels binden van wapens; de Speciale Politieke Commissie die allerlei uiteenlopende zaken behandelt, zoals de Nieuwe Informatie-orde; de Tweede Commissie, voor Economische en Financiële aangelegenheden; de Derde Commissie, waarin sociale, humanitaire en culturele aspecten worden behandeld zoals schending van mensenrechten; de Vierde Commissie, ofwel de Dekolonisatiecommissie; de Vijfde Commissie, voor administratieve en budgettaire zaken en de Zesde Commissie voor juridische zaken.

Naast deze commissies is er ook nog de Algemene Commissie die geregeld vergaderd gedurende de zittingen, om toe te zien op een vlot verloop van de omstandigheden.

Alle agendapunten van de Algemene Vergadering (dit jaar waren het er 141) worden naar één of meer van de bestaande commissies verwezen of naar een speciaal voor dat doel opgerichte commissie. Na hun werk te hebben gedaan worden voorstellen en conceptbesluiten voor goedkeuring doorgestuurd naar de lgemene Vergadering.

Alhoewel een normale Algemene Vergadering maar drie maanden per jaar duurt, wordt het hele jaar door gewerkt door speciale commissies als die over apartheid, handhaving van de vrede en ontwapening en verder door alle agentschappen zoals de UNDP, UNCTAD, UNICEF en veel anderen.

De verantwoordelijkheid voor de naleving van de principes van het handvest van de Verenigde Naties berust bij de Veiligheidsraad (handhaving van de vrede), de Sociaal-Economische Raad, de Voogdijraad (toezicht en voorbereiding van gebieden op weg naar zelfbestuur), het Internationale Gerechtshof in Den Haag (voor het geven van oordelen in juridische kwesties) en het Secretariaat dat de dageli kse werkzaamheden van de Verenigde Naties verricht. De "internationale ambtenaren" die bij het secretariaat werken komen uit meer dan 140 landen en zijn uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de VN.

Gesprekken van Garcia Marquez

DE GEUR VAN GUAVE

In "De geur van guave", een serie gesprekken die García Márquez gevoerd heeft met zijn boezemvriend, Plinio Apuleyo Mendoza, komen zowel het leven als het werk van de Nobelprijswinnaar aan de orde.

CARIBISCH

In "De geur van guave" benadrukt García Márquez zijn Caribische identiteit. Het is overal te vinden in deze gesprekken. Het is er in zijn levendige jeugdherinneringen van Aracataca, dat vergeten dorpje aan de Colombiaanse Caribische kust. Het is er in zijn afkeer voor Zipaquirá, dat duizend kilometer van de kust ligt. Het is er in zijn bijgeloof, zijn vriendschappen met Omar Torrijos en Fidel Castro. Het is er in zijn constatering dat het Caribisch gebied het enige gebied is waar hij zich geen vreemde voelt en... het is er in zijn werk.

Volgens García Márquez heeft het Caribisch gebied hem geleerd de wereld op een andere manier te zien, bovennatuurlijke elementen te zien als iets dat deel uitmaakt van het dagelijks leven. De typisch Caribische gave om de werkelijkheid op een magische manier te zien, verklaart García Márquez als volgt: *"In het Caribisch gebied, waar ik toe behoor, heeft de tomeloze verbeeldingskracht van de Afrikaanse negerslaven zich eerst gemengd met die van de precolumbiaanse, autochtone bevolking, en vervolgens met de fantasie van de Andalusiërs en de cultus van het bovennatuurlijke van de Galliciërs".*

Opmerkelijk is het overigens wel dat het een Engelse schrijver, namelijk Graham Greene is geweest, die voor García Márquez de tropische wereld ontcijferd heeft. "Dank zij hem", aldus García Márquez", kun je het hele raadsel van de tropen terugbrengen tot de geur van een rotte guave".

Gabriel García Márquez

Onthult García Márquez op zonneklare wijze zijn Caribische identiteit in "De geur van guave", dit betekent niet dat dit boek ook een autobiografie zou zijn, zoals op de omslag van de Nederlandse editie vermeld wordt. Over zijn privé-leven vertelt García Márquez alleen datgene, maar misschien is dat ook typisch Caribisch, wat hij kwijt wil. Over zijn vrouw Mercedes bijvoorbeeld is hij sterk terughoudend. Op dit punt beperkt García Márquez zich tot enkele summiere opmerkingen, als dat hij haar de meest verbijsterende persoon vindt, die hij kent en dat hij haar zo goed heeft leren kennen, dat hij er geen flauw idee meer van heeft hoe ze in werkelijkheid is. Ook over de periode van zijn achtste tot zijn twaalfde, toen hij weer bij zijn ouders woonde, is hij rijkelijk vaag.

SLEUTELS

Gesprekken met García Márquez bieden natuurlijk een goede mogelijkheid om nieuwe sleutels voor zijn oeuvre te ontdekken. Ook in dit opzicht stelt "De geur van guave" niet teleur. Belangwekkend lijkt mij op de eerste plaats de relatie die hij legt tussen zijn romans en de werkelijkheid. Volgens García Márquez is er in zijn romans niet één zin die niet op de werkelijkheid is gebaseerd. Hij verzet zich er nadrukkelijk tegen, dat met name "Honderd jaar eenzaamheid" en "De herfst van de patriarch", geclassificeerd worden als zijnde magisch realistisch. Volgens García Márquez is dit een Europese manier van kijken tegen de realiteit: hun rationalisme verhindert hen te zien dat "de werkelijkheid niet ophoudt bij de prijs van tomaten of eieren". De Caribische interpretatie van de werkelijkheid is geheel anders.

Een andere mythe waarmee García Márquez in "De geur van guave" afrekent is Macondo. In zeer veel stukken worden de werken van García Márquez gesitueerd in het fictieve Macondo, en waarbij hij liefst nog een verwantschap wordt aangebracht, tussen Macondo en Faulkner's Yoknapatawpha County. García Márquez ontkent deze verwantschap niet, maar hij stelt wel dat slechts twee van zijn romans, namelijk "Afval en dorre bladeren" en "Honderd jaar eenzaamheid", en een paar verhalen van "De uitvaart van Mamá Grande" zich in Macondo afspelen. De rest heeft "een ander dorp aan de Colombiaanse kust als achtergrond".

HELDER

"De geur van guave" valt uiteen in verschillende afdelingen met titels als Herkomst, Vorming en Tegenwoordig. Elke afdeling wordt op fraaie wijze ingeleid door de interviewer Mendoza. Hij heeft ook de uitspraken en ideeën van García Márquez duidelijk en overzichtelijk gerangschikt.

"De geur van guave" is helder als de Caribische zee en García Márquez fascinerend als tropische vis.

Walter Palm

Gabriel García Márquez: "De geur van guave" (Oorspronkelijke titel: "El olor de la guayaba") Gesprekken met Plinio Apuleyo Mendoza Vertaald door Mariolein Sabarte Belacortu Meulenhoff Amsterdam

Kort bestek

Onder de suggestieve titel **Van rebellie tot revolutie, oorzaken en achtergronden van de Curaçaose slavenopstand in 1750 en 1795** verscheen onlangs als gezamelijke publikatie van de UNA en de CARAF een onderzoek van L. de Hoog. In een drietal hoofdstukken worden achtereenvolgens het ontstaan van de plantagemaatschappij, de Curaçaose slavenmaatschappij in de achttiende eeuw en de slaveopstanden van 1750 en 1795 besproken.

De Hoog's invalshoek is vooral sociologisch; zij geeft een overzicht van de diverse theorieën en visies over het onderwerp. Hierbij is het vaak niet duidelijk of hetgeen ter sprake wordt gebracht een in zijn algemeenheid voor een slavenmaatschappij geldende opmerking is, of dat het ook van toepassing is op de Curaçaose situatie. Daarnaast lijkt het er soms op of De Hoog, waar de sociologen een twintigste eeuwse maatschappij voor ogen hebben, bepaalde visies transponeert naar de achttiende eeuw (zoals bijv. wanneer er sprake is van erkenning van buitenechtelijke kinderen).

Van hetgeen de titel belooft komt uiteindelijk maar weinig terecht: de sociologische benadering laat veel vragen open, terwijl de oppervlakkige historische benadering nauwelijks voor aanvullingen zorgt. Wat meer diepgang v.w.b. de historische benadering zou heel wat slordigheidjes hebben voorkomen; alleen al een goed raadplegen van bijv. Renkema i.p.v. minder betrouwbare bronnen zou wonderen kunnen verrichten (bijv. m.b.t. het manumitteren!).

Het is jammer dat **Van Rebellie tot Revolutie** weinig nieuws biedt: het onderwerp op zich is beslist een grondige studie waard, terwijl het materiaal toch ook wel voorhanden is.

Oratie professor Saleh

Op 20 september j.l. aanvaardde Dr. A.E.C. Saleh het ambt van buitengewoon hoogleraar in de geneeskunde aan de Rijks Universiteit Groningen met het uitspreken van zijn rede **Postdoctoraal onderwijs als medische ontwikkelingshulp, Het Curaçaosch experiment.** In dit openbaar college, dat inmiddels bij Intergrafia werd uitgegeven, behandelt Professor Saleh de rol van de NASKHO en de opleiding van artsen op Curaçao en welke voordelen hieraan verbonden zijn voor de Antillen.

La Gitana Lusitana

Van de hand van de Arubaanse schrijver Ernesto **Rosenstand verscheen onlangs La Gitana Lusitana**, een novelle in het Spaans over een vakantie in Portugal, bestemd voor het onderwijs in het Spaans op de secundaire scholen. Bij elk hoofdstuk zijn enkele opdrachten opgenomen, terwijl tevens een woordenlijst van de wat minder gangbare woorden (die in de tekst zijn gecursiveerd) is bijgevoegd.

OSO; eerste nummer, tweede jaargang

Het in het Nederlandse Nijmegen uitgeven tijdschrift OSO als huisorgaan van het Instituut ter Bevordering van de Surinamistiek is bezig zich tot een belangrijk tijdschrift te ontwikkelen voor de kennis van de Surinaamse geschiedenis. In het eerste nummer van de tweede jaargang, 112 bladzijden dik, vinden we artikelen over "De opkomst van de Surinaamse literatuur 1945-heden"; "een uitvoerige beschrijving en achtergrondanalyse van "De kaping van een Surinaamse schoener door de slaaf Philip, 1853"; een artikel over de spelling van het Sranan Tongo; een grondige beschrijving van enkele recente werken over Aphra Behn, schrijfster van o.a. 'Oroonoko: or the Royal Slave' en een aantal andere belangrijke boekbesprekingen. Prof. Dr. Jan Voorhoeve, groot voorvechter van de Surinamistiek, wordt in een kort openingsartikel herdacht.

In het tweede Nummer van de eerste jaargang kondigde de redactie aan dat in 1983 vooral aandacht besteed zou worden aan de letterkunde en de spellingproblematiek. Pieter Seuren lost deze belofte omtrent de spelling in, maar Hugo Pos maakt ze evenwel niet waar met zijn oppervlakkige, niets nieuws brengend artikel over literatuur.

De ondertitel van OSO: tijdschrift voor Surinaamse taalkunde, letterkunde en geschiedenis, wordt wat de eerste twee onderdelen betreft in dit nummer respectievelijk niet geheel en geheel niet waargemaakt, wat echter gecompenseerd wordt door de diepgaande aandacht voor het derde onderdeel, de geschiedenis.

Wie zich voor Suriname interesseert, mag dit tijdschrift niet missen! Secretariaat I.B.S.; Postbus 1339; 6501 BH Nijmegen, Nederland.

Willem van Maanen

Het nichtje van Mozart - en ik

De beheerder van de Mozartbibliotheek, Steiner, sterft aan zijn bureau, bezig zijn levensverhaal op papier te zetten. Al bleef zijn huwelijk kinderloos, hij heeft een pleegdochter Lotte, het kind van de tweelingzuster van zijn vrouw. Niet uitgesloten moet worden dat Lotte zijn eigen dochter is. Zij komt uit Australië over voor de begrafenis en ontmoet in die tijd de ik-figuur.

Lott's ouders kwamen tijdens de oorlog bij een bombardement om het leven en Steiner voelt zich schuldig aan hun dood omdat ze iets voor hem waren gaan doen. Naarmate zij opgroeit neemt Lotte steeds meer de plaats in van haar moeder in het gevoelsleven van Steiner. Hij probeert haar tot het extreme te beschermen tegen de wereld, een bescherming die uit loopt op een breuk wanneer Lotte met een Turkse goudsmit trouwt.

In de tussentijd is er op de bibliotheek een student verschenen, die aan de hand van de briefwisseling tussen Mozart en zijn nichtje probeert te bewijzen dat zij de liefde met elkaar bedreven hebben. Steiner neemt een wat dubbelslachtige houding aan t.o.v. deze studie: aan de ene kant is er de onschendbaarheid van zijn idool, aan de andere kant het intrigerend vrouwelijke van Luise Weber (zoals de studente heet, Mozart's vrouw heette Aloisia Weber...) Bovendien is Luise een overlevende van het bombardement waarbij Lotte's moeder omkwam: zij zaten op dat ogenblik in hetzelfde gebouw.

Vooreerst laat Steiner Luise min of meer begaan, tenslotte lukt het hem niet meer zichzelf te blijven: door Luise's toedoen raakt hij ook zijn baan kwijt.

Het verleden waarmee Steiner in zijn dagelijks werk mee geconfronteerd wordt, neemt bezit van hem: de zich herhalende cirkel sluit zich om hem, zonder dat hij het zelf beseft. Tot in de kleinste details herhaalt de geschiedenis zich, werpen ook de vragen zich op, vooral wat betreft de mogelijke seksuele relaties tussen de verschillende personen in het verhaal. Waar er sprake kan zijn van een relatie tussen Mozart en zijn moeder, is die er ook tussen Steiner en Lotte. Het Turkse element herhaalt zich zo goed als ook de namen steeds terugkeren.

Binnen die grote cirkel zijn er nog enkele kleinere te vinden, cirkels in het leven van Steiner, Lotte en Luise, die in het geheel niet minder belangrijk zijn.

Het nichtje van Mizart is als een puzzel: naarmate het verhaal vordert vallen de stukken op hun plaats. Alleen zijn er in de loop der tijd enkele delen van de puzzel verloren gegaan: de puzzelaar heeft ze niet in zijn handen, maar kan zich aan de hand van het geheel een beeld vormen van hoe ze er uit moeten zien. Een relatieve zekerheid die het verhaal een extra charme geeft: die van de fantasie of — modieuzer — de eigen inbreng.

Van Maanen heeft het thema, dat Mozartkenners ongetwijfeld zal aanspreken, uitgewerkt tot een roman zoals er maar weinig zijn.

Carel de Haseth

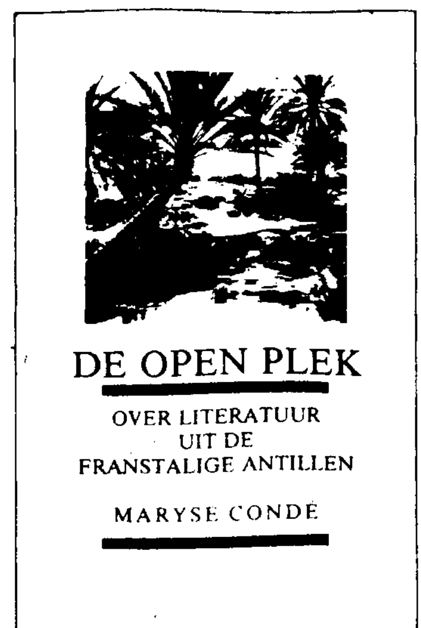
Willem G. van Maanen: HET NICHTJE VAN MOZART, Querido 1983.

Geboekt

Jaar na jaar wordt het najaar! Elk najaar weer presenteren uitgeverijen in Amsterdam in september hun plannen voor de pers en mensen uit het vak Voor die tijd sturen sommige uitgevers hun fondslijsten rond. Ik las er enkele en koos eruit voor u het volgende.

In de Knipscheer

Een op velerlei terrein bijzonder najaar! Het oorspronkelijk onder de titel *"Tim tim? Bois sec!"* uitgebrachte historische overzicht van het ontstaan van de Franstalige letterkunde in het Caribisch gebied krijgt een nieuw jasje en gaat verder onder de titel *"De titel open plek"*. Het *door Maryse Condé geschreven* boek is nu onderbracht als deel 3 in de serie "Lezend geschreven", waarin eerder delen over Zuidamerikaanse letterkunde en zigeunerliteratuur in Hongarije verschenen. Hopelijk krijgt het nu wat meer aandacht dan toen het als een nummer van het inmiddels opgeheven tijdschrift 'Mandala' op de markt kwam.

Nog een boek uit de Franstalige Caribisch literatuur 'beleeft zijn première in het Nederlands. Van *Aimé Césaire*, in 1913 op Martinique geboren, verschijnt in een tweetalige editie: *"Terugkeer naar mijn geboorteland/Cahier d'un retour au pays natal"*. Het werd geschreven toen Césaire in Parijs studeerde en door André Breton 'ontdekt', die het *wereldberoemd* maakte: "Enkele dagen eerder had hij mij zijn 'Cahier' geschonken... en dat gedicht was niet minder dan het grootste lyrische monument van die tijd. In de eerste plaats herkent men er die enorm rijke beweging in, die onuitputtelijke en breed opspuitende uitbundigheid, dat vermogen om de wereld der emoties onophoudelijk geheel en al op te schrikken tot ze ervan binnenste buiten is gekeerd. *Zingen of niet zingen, dat is de vraag.* Aimé Césaire is in de eerste plaats de man die zingt".

Het gedicht wordt voorafgegaan door een essay van André Breton. De uitgever schri ft in de fondslijst: "Het gedicht behandelt het effect van zijn verbeelde terugkeer naar Afrika en tracht hieruit voortvloeiende waarden te formuleren... De 'Cahier' is een van de eerste en grootste werken van een gedekoloniseerde literatuur... (Césaire) werd de grondlegger van wat bekend werd als 'Négritude': een zwarte heeft een eigen cultuur, eigen beschaving en een eigen, oorspronkelijke inbreng en een eigen definitie van het menszijn".

Deze maand moet het verschijnen! Zo zijn er dan in de loop van een enkel jaar toch *een aantal zeer boeiende publikaties uit het Franstalige Caribisch gebied in het Nederlands verkrijgbaar.* Behalve de hier genoemde de in schitterende taal geschreven boeiende roman *"Horizont" van Simone Schwarz-Bart* en de roman *"Heremakhomon/Wacht op het geluk" van Maryse Condé.* Zo worden langzaam maar zeker insulaire grenzen teniet gedaan. En, de mogelijkheid geopend naar een vergelijkende studie!

Weer volop Van Leeuwen

"De Rots der struikeling" in *achtste druk, september 1982. "Een vreemdeling op aarde", september 1983.* Trots vermeldt de uitgever "De romans van Boeli van Leeuwen - in 1983 bekro
met de Colá Debrotprijs - v
kochten al meer dan 35.000
emplaren". De derde druk v
dit "gruwelijk goed geschre
boek" (Jos de Roo) is voorzien
een nawoord, dat zich basee
op de scriptie ter verkrijging v
de akte Nederlands M.O.-B "
zoek naar contact" van *Pa
Walter.* T.z.t. zal deze zeer leze
waardige studie samen m
andere scripties aangaande
Antilliaanse letterkunde in e
soort 'bronnenboek' bij elka
worden gebracht.

Lelu! Lelu!

Van *Edgar Cairo* verschij
(weer) een boek. In *"Lelu Lel
Het lied der vervreemdin*
bracht Cairo zijn *poëzie bije
Behalve poëzie bevat de bun
een inleiding alsmede de o
staansgeschiedenis van
opgenomen bundels. "Deze
jzondere en bijzonder verzorg
uitgave bewijst dat Edgar Ca
een groot dichter is: veel ijdig
eigenzinnig en daardoor één
zijn soort". Van zijn rom
"Adoebe lobi/Alles tegen all
verschijnt een derde druk! He
Cairo's meest suksesvolle rom*

Ook nog....

*Naast al dit Caribisch gew
zijn er dan nog "Saartje gebo
ken botje" van Sal Sante*
waarop ik in een recens
terugkom; *"De kleur paars"*
Alice Walker, een publikatie
behalve de Pullitzer-pri s ook
American Book Award én
prijs van de National book C
tics Circle, dus de drie belang
jkste literaire prijzen in de Ve
nigde Staten, bij elkaar haald
Hoog geprezen!, een herdruk v
het bij verschijnen in uw kra
besproken, tweetalige dic
twerk *"Vespers/vísperas"* van
Spaanse dichter *Francisco Ca
rasquer*, beroemd door zijn ver
lingen van Nederlandse
Vlaamse auteurs in het Spaa
Lucebert (die zelf eind 1983
handen van de Belgische koni
Boudewijn, voor zijn gehe
oeuvre de Staatsprijs der Ned
landse letteren ontvang
schreef een essay over het we
van Carrasquer, dat als voo
woord in de bundel
opgenomen.

Leopold...Lebacs

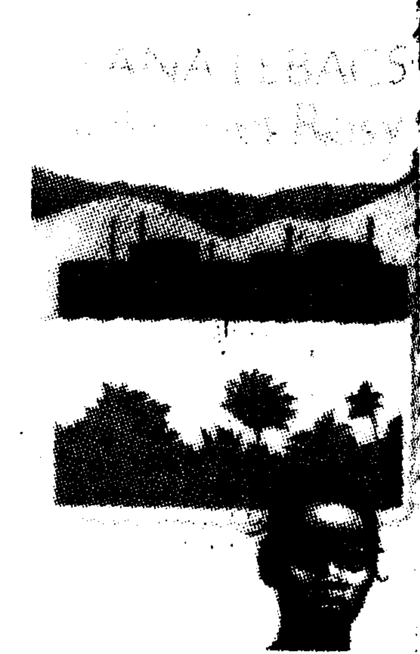
Voor de jonge mens van 14 ja
en ouder verschijnt van *Dia
Lebacs "Suikerriet Rosy"*. In
fondslijst schrijft de uitgever:

"Het laatste wat Rosy in ha
droom zag voor ze haar og
opsloeg en wakker werd, w
haar suikerrietveldje. Een gro
ne ravage zag ze, van platgesl
gen stengels en bladeren bed
ven onder een dikke laag slijk.

Zo was het nadat de orka
'Batsy' had huisgehouden op h
tropische eiland Irbisca. H
werk van jaren was voor nie
geweest. De gammele huisje
konden wel weer worden opg
bouwd, maar de schade aan d
akkers, waarvan de mensen l
ven moesten, was veel groter.

Voor Rosy is het een prachtig
kans als ze naar Curaçao ka
gaan om daar te werken: het b
tekent geld verdienen om ha
familie te helpen en voor haa
zelf een heel nieuw, opwinden
leven. Maar het betekent oo
dat ze zich moet aanpassen e
zich vaak heel eenzaam voelt. Z
moet leren voor zichzelf op
komen.

Het bruist op Curaçao als d
bergstroom bij haar huis vro
ger. Op Irbisca had een handje
vol blanken met geld het voo

het zeggen en de lokale bevol
king was arm, berustend en on
derworpen. Hier heeft het volk
het voortdurend over zijn
rechten en privileges. Antillia
nisering...iedereen vecht voor
een veldje. Maar pas als Rosy na
drie jaar weer voor een paar we
ken op Irbisca terug is, voelt ze
hoezeer ze de mentaliteit daar is
ontgroeid. Dan pas voelt ze zich
vrij. Vrij om te kiezen voor een
toekomst op Curaçao - een toe
komst samen met de jonge Cura
çaënaar Dion".

Net als u kijk ook ik met span
ning naar dit nieuwe werk van
Diana Lebacs uit.

Andries van der Wal

John Travolta begeert zijn lichaam

"Ik drink alleen als ik dronken wil worden"

In de film 'Staying alive' opvolger van 's werelds populairste discofilm 'Saturday night fever', zegt een choreograaf op een bepaald ogenblik tegen Tony Manero, gespeeld door John Travolta: „Wie denk je godverdomme wel dat je bent? Als danser ben je helemaal niet zo goed, ik heb je alleen gekozen omdat je drift uitstraalt".

Voor allen die het woord drift nu in hun onschuld verwarren met driftig, de choreograaf bedoelde: meneer, u bent een potenterik van jewelste, u bent geil, u kán d'r wat van.

John Travolta. Snotverkouden in een fauteuil in suite 700 van het Inter Continental Hotel in Hamburg, kauwt hij even op de vraag van Peter van der Hoest van de Haagsche Courant of Manero en Travolta mogelijk op elkaar lijken. Zegt dan: „We hebben veel overeenkomsten. Ik ga naar bed met de ene vriendin en bel daarna de andere vriendin op om te controleren of ze me soms met iemand ligt te bedonderen. Ah, ik ben bang me aan één mens te geven.

I have maybe three or four women on the line and it's very uncomfortable now".

Acteur, en nu ook regisseur Sylvester Stallone samen met John Travolta en Finola Hughes tijdens de opnamen van "Stayin' Alive".

rieënveertig meisjes in de eftijd van pakweg dertien aar staan al ruim acht uur in olgorde opgesteld voor de eur van het deftige Inter ontinental Hotel in Hamurg.

Ze vormen, twee aan twee, een orte, zwijgende rij. Zij weten at ergens in het hotel de mens esideert, waarop zij hopen. En s de in een zijden vest gewikelde portier voor de draaideur jn hoofd naar de lounge draait, raaien zij hun hoofdjes mee. omt hij er aan?

Het lijkt wel of iemand hen het preken heeft verboden. Als een an de meisjes een plas moet, aat zij verlegen naar de portier oe. Ze fluistert iets in het haar inzaam aangeboden oor. De ortier luistert, knikt dan begrijend en strekt met een plechtig ebaar zijn arm. Dáár is het toiet, jongedame. Binnen wordt de ngedame in kwestie tot aan de eur van de wc begeleid door een at jongere portier, die haar steig bij de arm gevat houdt; nee, ij laat zich niet foppen.

Dan is er Het Bericht: John ravolta is aan de afdaling beonnen. De glimmende deuren an de lift zuchten open. Travola loopt, net als in zijn films, wieend naar buiten. Hij houdt de anden ter hoogte van de heuen, als een cowboy met chietplannen. De schouders rukt hij, één/twéé, één/twéé, aar voren, de mond staat op een ier, de brede onderkaak beeegt. De lichtjes in zijn dicht bij lkaar staande staalblauwe gen floepen aan en uit, zonder chaamte kiepert hij met z'n linerhand het geslachtsdeel in z'n rappe behuizing naar een betee plek.

Onze gedachten gaan even teug naar de film 'Staying alive'. e vriendin van de door hem gepeelde Tony Manero vraagt em aan het eind als hij, op overiens sublieme wijze, temidden an rook, licht en zwetende lijen dansend een orgasme heeft itgebeeld, wat hij als 'naspel' et liefst zou willen. „„Strut", egt hij dan met een grijns. laneren, betekent dat. En terijl de aftiteling een aanvang eemt, zien we hoe Manero moe aar tevreden een 'prijsgang' aakt door de straten van Manattan, begerig nagestaard door oorbijgangers.

ORIEVEN

Na het zetten van de handteeninggen, reizen we met hem ee naar zijn suite. Daar vertelt ij dat 'strut' een manier van verleven is. Het is zoiets als de ituele dans van de *boom-babies*.

„Boom-babies, geboren na de Tweede Wereldoorlog op grote schaal verwekt, nu levend onder de dreiging van een derde wereldoorlog. De meesten betekenen niks, ze hebben geen werk, geen toekomst, weinig kansen. Dus gooien ze het op hun uiterlijk. Een sexy uiterlijk valt op, je kunt er mee scoren. Je doet er op straat heel wat mee, er zijn ogen op je gericht, het werkt bevredigend. Ik kan dat begrijpen".

ZES KINDEREN

Even een paar noodzakelijke notities. John Travolta werd 29 jaar geleden geboren in Englewood, New Yersey als jongste in een gezin van zes kinderen. Moeder was actrice, volgens Travolta „een heerlijk gek mens", dat haar gezin ooit versteld deed staan door geheel gekleed de Hudson Rivier in te duiken en vervolgens een record aantal kilometers te zwemmen. Vader Travolta was *quarterback* in een rugbyteam, en verdiende later de kost met zijn autobandenbedrijfje Travolta Tire Exchange. John Travolta liet voor het eerst van zich horen in de tv-serie 'Welcome back, Kotter', waarin hij de tiener Vinnie Barbarino speelde. Maar een echt idool werd hij pas na zijn rol als Tony Manero in 'Saturday night fever', de meest winstgevende film die ooit in Hollywood is gemaakt. Probeerde na 'Grease' en het geflopte 'Moment by Moment' seriezere films als 'Urban cowboys' (goede kritieken) en 'Blow out' (slecht ontvangen). Raakte even snel weer in de vergetelheid en probeert nu dankzij acteur Sylvester Stallone een come-back in de rol van Tony Manero. Stallone herschreef geheel naar Travolta's wens het script dat Travolta zes jaar geleden had afgewezen. 'Staying alive', Stallone's regiedebuut, is wederom een Robert Stigwood-produktie. Veel muziek is ook nu weer van de BeeGees, aangevuld met interessant werk van debutant Frank Stallone, broer van Sylvester.

Travolta woont alleen in Santa Barbara in Californië, op een door zeventien hectaren woestijn omgeven ranch, waar hij dagelijks prutst aan twee vliegtuigen, een DC3 en een Chessna. Hij vliegt ze allebei, overigens zeer tegen de zin van zijn Hollywoodbazen.

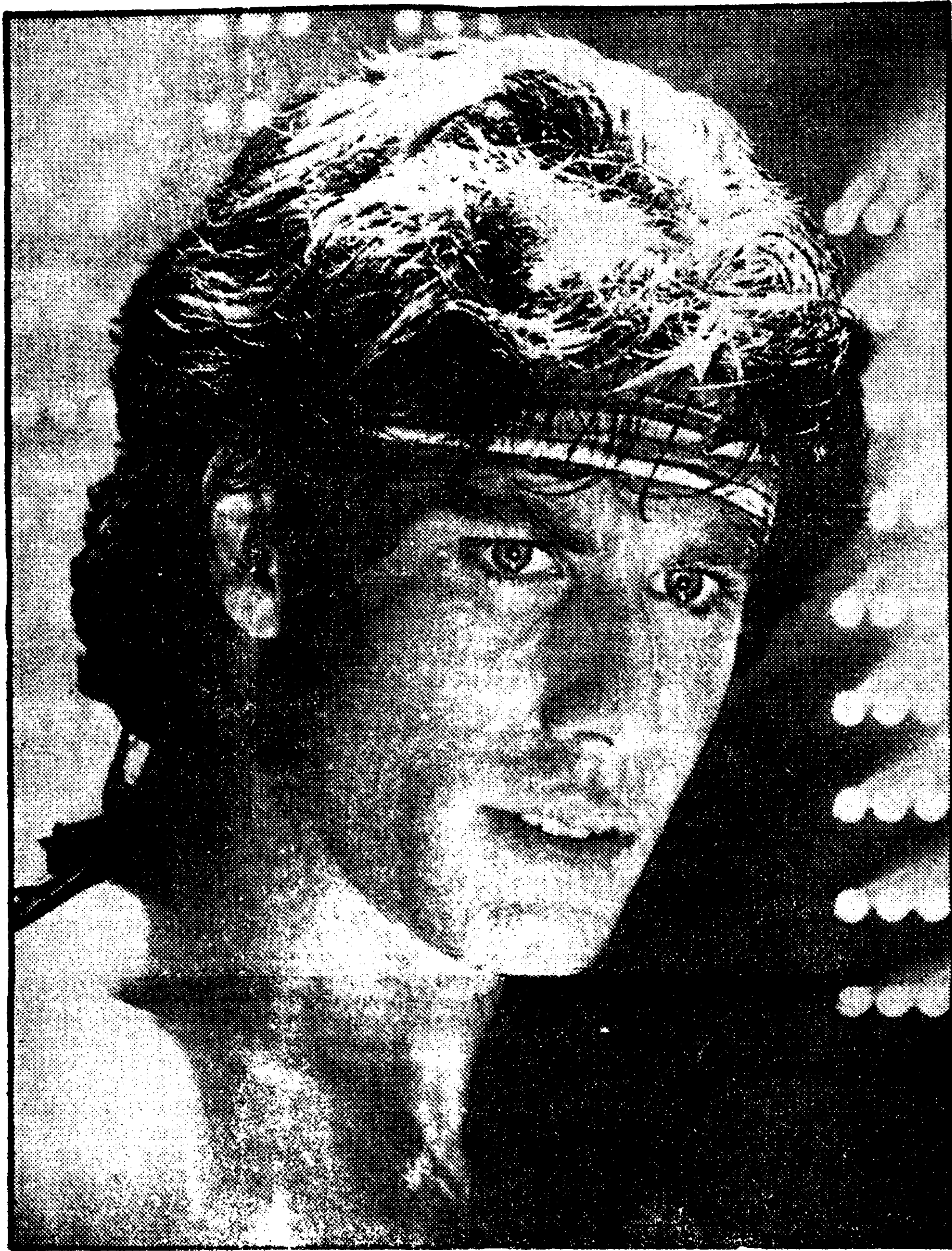
NIEUW LIJF

Werken met Stallone heeft Travolta in ieder geval een kolossaal lijf opgeleverd. Hij: „Stallone zei: ik ga je helemaal vernieuwen, we gaan je opkalefateren. Hij was een soort vader en moeder voor me, hij nam de leiding, het had iets veiligs. Die man gaf me zelfvertrouwen. Drie uur per dag, zes maanden lang, moest ik gewichtheffen. Dan nog eens zes uur dag dansen. Sinds 'Saturday night fever' had ik mijn conditie verwaarloosd, ik had een ingezakt lijf, vertrollen en zo. Nu heb ik het lichaam van een bodybuilder, ik voel me herboren, bevrijd. Met jezelf voor de dag durven komen, dat geeft een verdomd prettig gevoel".

Vrouwen nemen in zijn leven een belangrijke plaats in. In 1977 had hij een acht maanden durende verhouding met de 18 jaar oudere Diana Hyland. Ze stierf aan kanker.

„Ik heb onthutsend veel commentaar op die relatie gehad. Toen ik later film 'Moments bij Moments' maakte waarin ik een jongeman speel die een verhouding heeft, met een oudere vrouw, ging het bericht dat ik op oudere vrouwen viel. Jezus! Leeftijd maakt me niet uit. Diana intrigeerde me meteen. Ze had een rot leven achter de rug, had veel ervaring, was erg intelligent.

Dat wist ik meteen toen ik haar voor het eerst ontmoette. *I saw the whole picture in her first ten words".*

KAMERNUMMER

Ongedwongen omgaan met vrouwen kost hem moeite. De dag vóór ons gesprek had hij een ontmoeting met de Duitse pers. Zo'n tachtig journalisten waren er voor naar Hamburg gekomen. De eerste vraag kwam van een aantrekkelijke Duitse verslaggeefster. Ze vroeg hem: „Wat is je kamernummer?". Travolta kleurde prachtig rood, hakkelde dat hij de vraag niet had verstaan. Zonder een spier te vertrekken herhaalde ze de vraag. Travolta antwoordde toen vrijwel onverstaanbaar dat hij het nummer was vergéten.

Hij: „Het is altijd zo geweest. Zodra ik merk dat het iets zou kunnen worden, neem ik afstand. Ik verander me zó dat ik dan nog net kan zeggen: ze is een goede vriendin. *Romance has a tendency to confuse friendships*.

Maar misschien wordt het tijd dat ik me ga afvragen of dat allemaal nog wel eerlijk is."

Roddels laten hem koud, zegt hij. In zijn vak is het heel normaal dat er negatief over elkaar wordt gesproken. In Hollywood is het een soort traditie dat van alle mannen die bij vrouwen succes hebben, wordt gezegd dat ze homofiel zijn. „Van mij zeiden ze dat ook. Je moet dus min of meer bewijzen dat het niet zo is".

ZWARTEN

Travolta zegt dat zijn gedrag is beïnvloed door zwarten. Van jongsaf aan kan hij met zwarten veel beter overweg dan met blanken. „Toen ik van een katholieke school naar een openbare school ging waar veel meer zwarte kinderen waren, had ik meteen contact met ze. Ze moesten om me lachen, want ik danste ook graag. De blanke kinderen lachten nooit om me. Ik noemde de dingen ook gewoon bij hun naam, net zoals zwarten dat doen, zo van *Hé, Travolta, get your fine ass over here*. Ik hou van hun open manier van leven, van hun opvatting over sexualiteit. Ik was twaalf toen ik voor het eerst een meisje zoende. Ze was zwart en zestien, en ze zei, hé, wil je een *soul-kiss*".

Idolen betekenen niets, zegt hij. Hun invloed wordt overschat. Ze bepalen hooguit de mode, maar nooit het denken. „Als Gagney, mijn idool vroeger, een mooi jasje aan had, kocht ik dat jasje ook. Gagney's ideeën over politiek interesseerden me geen donder". Terwijl hij dat zegt, trekt hij de kraag van zijn zwart/wit gestreepte jasje omhoog, en brengt hij met één veeg de lange zwarte, met Brycleem besmeurde manen naar achteren. „Ik blijf zeggen dat idolen bestaan bij de gratie, nee, de grillen van het publiek. Ik kan hooguit iets bedenken. De rest ligt niet in mijn macht".

NIET BANG

Angst om na 'Staying alive' voorgoed vereenzelvigd te zullen worden met Tony Malone, heeft hij niet. „De waarheid is dat ik geen nieuwe come-back nodig heb, geen kassucces. 'Urban cowboy' was geen topper, "Blow out' helemaal niet. Er wordt me indertijd 'An officer and a gentlemen' aangeboden. Ik weigerde. De film werd een gigantisch succes. Warren Beatty zei me: Waarom spijt? Je hebt met 'Saturday night fever' en 'Grease' twee van de best verkochte films aller tijde gemaakt, nu heb je de kans om gewoon goeie films te maken, zonder kassa dat je je hoeft af te vragen of de kassa zal rinkelde".

Hij zegt dat er vergevorderde plannen zijn om samen met zijn vriend, de Franse acteur Gerard Depardieu en onder regie van Antonioni, een film te maken. „Dat kan ik mijn permitteren, ik bedoel, als ze me willen hebben heof ik niet bang voor een flop te zijn. Ik kan me een zeperd permitteren. En dat leeft iets rustiger dan toen".

Einde gesprek. Travolta probeert nog één hoekje van zijn versleten tissue, neemt een slokje water en loopt dan mee naar de deur. „Een borrel wil nog wel eens helpen", luidt onze suggestie. Travolta: „Ik drink alleen als ik dronken wil worden. Zeg maar één keer in de maand. En dat is niet vandaag".

Nona Hendryx haalt meer uit soul

NONA HENDRYX

1974. LABELLE. 'VOULEZ VOUS Coucher Avec Moi?' Het is van belang om deze coördinaten uit te zetten om vervolgens te vertellen wat de Amerikaanse zangeres Nona Hendryx heeft gedaan. LaBelle deed het met die extravagante, erotische soul heel aardig. Na het uiteenvallen van dit trio gaat zangerestekstschrijfster Nona Hendryx voor zichzelf beginnen. In '77 verschijnt haar eerste soloplaat die matig wordt ontvangen. Voor Nona Hendryx lijkt het toch even afgelopen.

In haar strooptocht naar andere muziek komt ze in New York met het alternatieve circuit in aanraking. Doet mee op de Talking Heads-elpee 'Remain In Light', werkt met de muzikanten van Material, een vooruitgesneld jazzfunk-gezelschap en legt, als overtuigd soulzangeres wel degelijk een uitgesproken voorkeur voor moderne synthesizerfunk aan de dag.

In dat broeinest van invloeden komt de ambitieuze Nona Hendryx langzaam tot bloei. Op haar nieuwe solo-elpee 'Nona' legt ze een aantal getuigenissen af die tezamen een schitterend resultaat hebben opgeleverd.

De muzikanten die Hendryx voor haar werkstuk heeft geselecteerd zeggen al aardig wat over de strekking die haar muziek heeft: Carole Pope (Lesbisch Front) en Kevan Staples van het Canadese Rough Trade, Laurie Anderson :('Oh Superman'), Sly Dunbar, Tina Weymouth (Talking Heads), Nancy Wilson (Heart), Patti LaBelle, Valerie Simpson, Gina Schock (Go Go's), Nile Rogers en de muzikanten van Material.

Een bont gezelschap dat Hendryx heeft uitgekozen omdat het muzikanten zijn die stuk voor stuk in hun disciplines wat te melden hebben. Het geheel op 'Nona' is het best te omschrijven als 'soulfunk' ook al schiet deze benaming hopeloos tekort. De invloeden zijn te talrijk. De achtergronden van Hendryx als soul- en gospel-zangeres laten op 'Nona' diepe sporen achter. Maar even zo makkelijk wordt omgesprongen met de laatste zwarte geluiden. Haar stem heeft evenveel persoonlijkheid, kracht en erotische uitstraling als die van Chaka Khan.

Met deze plaat doet Hendryx per se niet mee met de populaire jazzfunk-rage, maakt ze het de luisteraar niet al te gemakkelijk en zoekt heel eigenwijs 'n paar dingen zelf uit. Uitstekende dansmuziek maar bovendien een muzikaal avontuur. Combinaties, arrangementen en instrumentatie zijn soms veel meer dan alleen maar verrassend, niet op de laatste plaats door de uiteenlopende muzikanten die aan het produkt hebben bijgedragen.

'Nona' heeft daarnaast nog een niet mis te verstane ondertoon. Het is een plaat van een zelfbewuste vrouw die vooral haar vrouwelijke collega's bij haar werk wil betrekken en in haar teksten, die ze zelf nog belangrijker vindt dan de muziek, een lans breekt voor een grote individuele vrijheid. Diepgang dus, en die is in de hedendaagse zwarte muziek ver te zoeken.

Met 'Nona' veegt Hendryx met willekeurig welke zwarte zangeres dan ook de vloer aan. Sowieso met haar collega's die artistieke uitverkoop houden maar vooral met de weinigen die nog pretenties hebben. De kwaliteit van de plaat is in alle opzichten voortreffelijk waarmee het bewijs is geleverd dat er meer mogelijk is in de moderne soulmuziek dan menigeen ons wil doen geloven.

Brown is niet veranderd

'THE GODFATHER Of Soul', 'Mr. Dynamite', 'The Minister Of The New New Superfunk', 'Soulbrother Nr. 1'. Overtreffende trappen voor James Brown. De grondlegger van wat later de moderne zwarte muziek gaat worden. Opmerkelijk en in zijn glorietijd al controversieel, maar de laatste jaren in aandacht overtroffen door jongere collega's die veelal met zijn verworvenheden goede sier maken.

James Brown heeft nooit veel moeite gehad om de zich snel ontwikkelende zwarte muziek bij te benen. Vanaf hèt moment dat het disco-element grote betekenis kreeg, heeft Brown meerdere malen bewezen ('The Original Disco Man' uit '79) de grappen tot in de perfectie onder controle te hebben.

Toch is de man in de laatste jaren wat naar de achtergrond geschoven. Deels omdat zijn werken enigszins in herhaling vielen, deels omdat het publiek tegenwoordig moeite heeft met zijn compromisloze, rauwe maar niet minder opwindende gospelsoulfunk.

Immers, al die zwarte artiesten die van James Brown de kunsten hebben afgekeken weten toch op onnavolgbare wijze alle scherpe kantjes te verwijderen. Primitief en aards werd uiteindelijk stijlvol en gecultiveerd.

Maar James Brown is nog altijd bijzonder actief met zijn dansmuziek waardoor zijn nieuwste plaat 'Bring It On' meer het karakter krijgt van een afstraffing. De enige echte laat nog eens horen hoe je dit soort zaken aanpakt en wil daarnaast ook wel bewijzen dat hij te vroeg is afgeschreven.

Opmerkelijk is hoe weinig zijn muziek in meer dan twintig jaar is veranderd. Daarmee bewijst Brown bovendien een belangrijke inspiratiebron te zijn voor een zeer tijdloze stijl. Een groter compliment is nauwelijks mogelijk. 'Bring It On' is voor diegenen die Brown een warm hart toedragen een plaat zoals hij er al veel heeft gemaakt. Zo ongeveer moeten soul en funk geklonken hebben toen ze werden uitgevonden.

JAMES BROWN

Dat hij met deze plaat vat krijgt op de laatste generatie dans-liefhebbers is zeer de vraag. Het contrast met de actuele muziek is verdomd groot en menig oor zal allang zijn dichtgeslibt met al de verfijnde geluiden.

Nazareth verandert ook niets

NAZARETH GAAT stug door met datgene waarmee de groep in '69 is begonnen. Zonder enige wezenlijke wijziging in het geluid. 'Sound Elixir' is de zoveelste langspeel-plaat van de groep die inmiddels de blues, country en hardrock in een vreemde mixture heeft samengebracht.

Gitarist Manny Charlton, zanger Dan McCafferty, bassist Pete Agnew, drummer Darrell Sweet en gitarist Billy Rankin, ze zijn er nog steeds. 'Sound Elixir' is, met name in de Britse popmuziek, een overtollig produkt, omdat Nazareth nog steeds niet heeft gekozen voor een wel overwogen eenheid in het geluid. Het is nog steeds niks.

Wat er nu nog met Nazareth kan gebeuren, zal een kwestie van puur toeval zijn. Evenals in '75 toen de groep een wereldhit had met de ballad 'Love Hurts' en niemand begreep waarom nu juist Nazareth deze eer te beurt was gevallen.

Op verzoek parochieraad

Van vishandelaar tot katechist...

NAPHTALY MBEWE IS 34 jaar. Twee jaar geleden was hij nog vis-handelaar. Nu is hij katechist. Hij is het geworden op uitdrukkelijk verzoek van de parochie-raad van Mandevu. De beslissing was niet gemakkelijk geweest. Terwijl zijn gezin groter werd, zou zijn maandloon de helft minder worden. Zijn vrouw is mee gaan verdienen.

NOG NIET GEDOOPT

Mandevu is een van die krotten-wijken die in gordel om Lusaka heen liggen. Niemand weet precies hoeveel mensen er in Mandevu wonen. Zeker 50.0000. Iets meer dan 10.0000 van hen zijn katholiek. Mary, de vrouw van Naphtaly, werd in 1974 gedoopt, hij zelf in 1977. In de periode van de voorbereiding op de doop was het parochie-team van Mandevu juist bezig met de opbouw van kleine gemeenschappen binnen de enorme parochie. Het waren groepjes waarin de mensen hun ervaring van alledag bespraken in het licht van het evangelie. Naphtaly deed hieraan mee. Hij was dan nog niet eens gedoopt toen de groep hem al vroeg haar woordvoerder te worden.

Naphtaly deed mee aan cursussen die voor leken werden gegeven, voorzover zijn werk dat tenminste toeliet. Na een cursus katechese nam hij de voorbereiding op de eerste communie voor zijn rekening. Later ging hij doop-gesprekken van volwassenen leiden. Allemaal zonder vergoeding. Toen hij zag hoeveel huwelijken aan alcohol-verslaving kapot gingen — hijzelf was ook eens alcoholicus geweest — richtte hij een anti-alcohol-groep op. Naphtaly Mbewe had ontegenzeggelijk leiderscapaciteiten.

In Mandevu kwam men opeens zonder priester te zitten. Naphtaly zette zich met een aantal mensen van zijn kleine gemeenschap aan tafel en samen bereidden zij de zondagsdiensten voor, die zonder priester gehouden konden worden. Ook toen de parochie na zes maanden weer een priester kreeg, bleef de groep actief.

PAROCHIE ZORGT

Op voorstel van de parochie gaf de bisschop daarna aan Naphtaly de opdracht deel te nemen aan een vormings-cursus van een half jaar aan het Pastoraal Instituut. De parochie zorgde ondertussen voor zijn gezin. Zij brengt nu ook zijn salaris op.

Naphtaly Mbewe is niet meer uit Mandevu weg te denken. Hij verzorgt de opleiding van 43 leken-vrijwilligers, die in verschillende delen van de parochie de buitenschoolse catechese verzorgen. Zo kunnen duizend kinderen iedere zondag worden voorbereid op de doop, de eerste communie of het vormsel.

PROSTITUTIE EN DRANK

Iedere week komt hij samen met de verschillende groepen die voor de armen en zieken zorgen of zich bezig houden met de nieuwkomers. Eenmaal per maand roept hij de leiders van de kleine christelijke gemeenschappen in de parochie bijeen om met hen het werk te bespreken. De armoede van zovelen in de sloppen-wijken van Mandevu heeft altijd al voor veel problemen gezorgd. De verslechterde economische toestand heeft die problemen doen toenemen. Van het weinige geld dat is te verdienen, wordt teveel opgemaakt aan drank en prostituees. De criminaliteit is de laatste jaren alsmaar toegenomen in Lusaka. Samen met de andere lekenleiders probeert Naphtaly de problemen onder ogen te zien. Uit de wereld helpen kunnen zij deze problemen niet. Hier en daar kan een moeilijkheid worden opgelost. En men kan in de gaten krijgen waar de schoen wringt. Naphtaly praat graag over zijn werk. Over één ding praat hij zelden: voor iedere bijeenkomst en voor ieder onderricht knielt hij tien minuten neer om werk met de Heer te bespreken.

uit Als armen op verhaal komen, ontleend aan een boek van A. Edele, Aken.

Kerk en wereld

IN DEZE aflevering
Kerk en wereld bijzond
aandacht aan de bisschop
synode in Rome over Bo
verzoening en aan de We
missiezondag, welke o
morgen in de katholieke k
wordt gevierd. Het gaat
beide gevallen om zaken w
ke in het dagelijkse leven
een christen een belang
rol moeten spelen.

Getuigen van Gods zorg

LAAT ONS BIDDEN
onze God,
die het opneemt voor
armen,
overal ter wereld.

Voor de armen die,
waar ook op deze aarde,
lijden aan honger, dorst
ziekte,
lijden aan onrecht en gew
die niet meer kunnen g
oven,
dat het ooit anders zal w
den;
Mogen zij in hun leven m
maken,
dat zij op Gods voorkeur ku
nen rekenen.

Voor de kerken, wereldwij
dat zij in verbondenheid m
elkaar
mogen getuigen van Gods
bijzondere zorg voor
armen.

LAAT ONS BIDDEN.
God onze Heer.
Wij hebben het verhaal
van de armen gehoord.
Wij weten ons door U uitgen
digd
mee te werken aan
totstandkoming
van uw Rijk van gerechti
heid,
overal ter wereld.
Sta ons bij,
wanneer wij in Uw naam
tot de armen zeggen,
dat hun geroep door de w
ken heen
tot U doordringt,
en verhoord zal worden

(Uit: Als armen op verha
komen, pastoraal katern vo
Wereld-missiezondag.

Synode over Boete en verzoening

Veel aandacht voor de sociale context

VATICAANSTAD — Verzwakt zondebesef, spanning tussen de persoonlijke en de sociale dimensie van de zonde, en de verzoenings-dienst van de kerk zijn de drie problemen, die in het middelpunt van de belangstelling hebben gestaan. Dat verklaarde de primaat van de Duits roomskatholieke kerk, kardinaal Joseph Hoeffner, aartsbisschop van Keulen, op een persconferentie.

In de discussies is de mening van de bisschoppen duidelijk tot uiting gekomen, dat de zonde in eerste instantie „een persoonlijk gebeuren" is en juist daarom een sociale dimensie krijgt. De van zonde doortrokken verhoudingen in de samenleving leiden op zichzelf niet tot zonde, maar zijn daarvoor wel een verleiding. „De mens zondigt, niet de structuur", aldus de kardinaal.

IN ELKE REGIO

Naar de mening van kardinaal Hoeffner treedt in elke regio van de wereld het verderf in de samenleving door de zonde weer in een andere vorm op. Onrechtvaardige structuren in de derde wereld leiden tot uitbuiting en armoede, terwijl in de hoog-ontwikkelde Westerse samenleving zonde zich vooral openbaart door geloofsafval, drang tot consumeren, sexuele ontsporingen, de praktijk van het materialisme en wat Hoeffner noemde „onbegrensde emancipatie".

In communistische dictaturen neemt de zonde de vorm aan van dwang en inbreuken op de vrijheid van geweten en van godsdienst. Naar Hoeffner verklaarde verleiden de omstandigheden in de staten de burgers „tot meelopen, tot huichelarij en handelen tegen het eigen geweten in".

TEKEN VERZOENING

De kerk heeft volgens de kardinaal niet alleen in de verzoeningsdienst tot taak de sacramenten van doop en boete toe te dienen, maar moet zelf ook teken van verzoening zijn. Daarom is in de synode evenzeer gesproken over verzoening van progressieven en conservatieven binnen de kerk, als over verzoening met andere christelijke kerken en gemeenschappen, alsmede met niet-christelijke godsdiensten. Daarnaast betreft het begrip „verzoening" ook de verhouding tussen groepen en klassen in de bevolking, hele volken en rassen, alsook tussen Oost en West en tussen Noord en Zuid.

Kardinaal Hoeffner stond in het bijzonder stil bij de uitspraken van kardinaal Roger Etchegaray, aartsbisschop van Marseille, die uitdrukkelijk heeft gesproken over verzoening tussen de RK kerk en de Joden. „Dat gaat het Duitse volk in het bijzonder aan", verklaarde Hoeffner, „daar het onrecht in wat zich vijftig jaar geleden heeft voorgedaan een hoogtepunt heeft bereikt".

Enkele jaren geleden heeft, zo bracht de kardinaal in herinnering, de Duitse bisschoppenconferentie het Joodse volk om vergiffenis gevraagd. De kardinaal wees op de vele overeenkomsten in geloof met het Jodendom en wees op de positieve reacties uit de Joodse gemeenschappen in Duitsland op deze verklaring.

Een verandering in de tegenwoordige kerkelijke praktijk, waarbij aan de algemene absolutie bij zware schuld een persoonlijke biecht de aansluiting vormt, houdt de kardinaal, gehoord de beraadslagingen ter synode, niet voor mogelijk. De kerk-van-alle-tijden heeft geleerd, dat zware zonde alleen kan worden geboet in een persoonlijk biecht-gesprek, en daarbij blijft het volgens de kardinaal.

NIET TE VERDRINGEN

Naar Hoeffner betoogde laat zonde zich niet verdringen. Hij vroeg zich af, of de geweldige onrust en de verborgen levensangst, waaronder veel mensen gebukt gaan, niet iets te maken hebben met „het weghalen van de angel der zonde".

Als illustraties daarvan wees de kardinaal op gezegden als „gebrekkige zelf-verwerkelijking" en „te wensen overlatend ik-bewustzijn", in zwang als eufemismen voor zonde.

Tenslotte zou het ook zo kunnen zijn, verklaarde de kardinaal, dat verzwakking van het zonde-bewustzijn samenhangt met „het verdonkerd zijn van morele principes bij veel theologen". Andere godgeleerden staan onder invloed van Marx en Freud en zijn de mening toegedaan, „dat het zedelijk handelen van de mens wordt bepaald door psychische of met de samenleving samenhangende dwangmatigheden", voegde Hoeffner hieraan toe.

Caribische mening

DE BOETE-viering met aansluitend een algemene absolutie is de meest volkomen biechtvorm. Zo heeft aartsbisschop mgr Samuel Carter van Kingston, Jamaica, de bisschoppen-synode voorgehouden. Hij woont de synode bij als afgevaardigde van de Caribische bisschoppen-conferentie, waartoe ook het bisdom Willemstad behoort. De aartsbisschop van Lima, Peru, kardinaal Juan Landazuri Ricketts was het daarmee niet eens. Voor hem is de individuele biecht het meest belangrijk, welke opvatting ook door andere synode-vaders wordt gedeeld.

Kardinaal Hoeffner:

Zonde laat zich niet verdringen

VATICAANSTAD — De evangelisatie moet uitgaan van de armen, aan wie op onrechtvaardige wijze de goederen onthouden worden welke door God voor allen zijn geschapen. Daarom ook moeten boete en verzoening in het teken van de armen geplaatst worden als slachtoffers van een systeem dat anti-evangelisch gestructureerd is. Zo hield kardinaal Aloysius Lorscheider de bisschoppen-synode in Rome voor in zijn bijdrage aan de beraadslaging over Boete en verzoening, het algemene thema van deze samenkomst van ruim tweehonderd bisschoppen uit de hele wereld als vertegenwoordigers van evenzovele bisschoppen-conferenties.

kardinaal HOEFFNER ....verzoening met joden....

Bespreking van dit onderwerp bracht talrijke onderwerpen en facetten van het leven ter sprake. Naast de Braziliaanse kardinaal als aartsbisschop van Fortaleza was er zijn landgenoot, aartsbisschop Luciano Cabral Duarte van Aracaju, die een heel andere opvatting vertolkte en ten strijde trok tegen de Bevrijdings-theologie welke hij pro-Marxistisch noemde en die de vergaderde bisschoppen voorhield dat men beter naar de paus moest luisteren die al vijf jaar lang zijn afkeur uit van de priesters die politiek-actief zijn. De priesters moeten in hun leven het Evangelie toepassen en zich niet met politiek en dat soort activiteiten inlaten. Er bestaat een tendens, zei hij, om zi n eigen weg te blijven gaan nadat men de paus aanhoord heeft.

De Colombiaanse bisschop Jose Gabriel Calderon van Cartago wees er echter weer op dat het sociale onrecht een mens het zonde-besef doet verliezen. De rijken aanvaarden het onrecht als zou het geen zonde zijn en de armen gaan dan denken dat haat tegen de rijken een goede zaak is.

MET JODEN

De Franse kardinaal Roger Etchegarray trok de aandacht met zijn oproep om tot verzoening te komen met de Joden. Zijn oproep riep emoties los onder de aanwezigen. Hij verwees naar het verleden en hij zag het als een opdracht dichterbij hen te gaan staan die dezelfde geloofsband hebben met Abraham als de christenen. De synode begint nu aan zijn laatste dagen. Er was een maand voor uitgetrokken. In de eerste dagen brachten alle aanwezigen verslag uit, mede namens hun conferentie. Een nieuwe ontwikkeling is wel dat aan het einde van dit samenkomst een groep bisschoppen door de synode wordt belast tot het opstellen samen met de paus van het slot-document, dat voorheen door de paus aan de hand van hem voorgelegde gegevens werd geformuleerd. De nieuwe aanpak wil, het meer een stuk van de synode doen zijn.

In hun bijdragen aan de beraadslaging werd niet alleen een gebrek aan zondenbesef en godsbesef geconstateerd, maar werden ook de grote zonden van deze tijd opgesomd zoals de steeds groeiende kloof tussen steeds rijkere rijken en steeds armere armen, gewelddadige klassestrijd, oorlogen, tegenstellingen tussen Oost en West, crisis in energie en (kern)bewapening. Naast deze zonden werd ook gewezen op rassenhaat en immoreel gedrag. Het kwaad van de abortus werd aan de kaak gesteld, evenals aanslagen op het leven en de varen die het gezin bedreigen, onder andere door het ongehuwd samenwonen. Overigens werd ook verdeeldheid tussen groepen binnen de katholieke kerk zelf niet ver-
geten.
Van verschillende kant
nog weer eens pleidooi gehou
om wat makkelijker
algemene absolutie toe te
Kardinaal Martini van
laan, noemde die mogelijkh
"onder bepaalde omst
digheden voor een groter ge
lijk heil van de gelovigen". M
ook hij wees erop dat "zware
den" in een persoonlijke bi
beleden moeten worden. Of g
vigen zoveel zware zonden d
dat zij regelmatig moeten bi
ten, gelooft niemand. Hier in
lië is nog lang niet ove
doorgedrongen dat voorbeeld
schuldbelijdenis in de Euch
tie een vergevend karak
heeft. Men biecht nog rustig v
voor en vaak ook tijdens de
hoewel dat al jaren officieel v
boden is.

SOCIALE CONTEXT

Kardinaal Jaime Sin uit de
lippijnen plaatste synodethe
„boete en verzoening" in een
ciale context.
Volgens hem in de zielzorg
tegelijk „profeet van de a
klacht en toezichthouder
verzoening". Hij zei dat de dubb
functie moet hij steeds voor
houden, dat het evangelie g
haat toestaat, maar dat het
niet duldt dat de armen word
vertreden.
Inbreuken op de mens
rechten hebben volgens kar
naal Sin thans „de top van
rechtigheden" bereikt.
maakte onderscheid tussen
weld door structuren en revolu
onair geweld. Om dat laatste
voorkomen moeten
rechtvaardige structuren
den veranderd, aldus Sin.
Het verzoeningsdoel van
kerk moet de gelijkstelling
van man en vrouw. Daarv
sprak zich namens de bissch
penconferentie van Cana
aartsbisschop Louis-Albert V
chen van Quebec uit. Naar
oordeel moeten in de kerk „
sende structuren van wederz
se dialoog" worden ingevo
Voor de bestaande had hij
goed woord over: „die zijn
rechtvaardig en moeten da
worden gecorrigeerd".
De vertegenwoordiger van
Japanse bisschoppenconferen
Stephen Fumio Hamao van Y
kohama, riep op tot het organi
ren van een de hele were
omspannende actie voor v
door de rooms-katholieke k
omdat „vrede samenvalt
verzoening". Doel van de ac
moet volgens de Japan
bisschop zijn: uitbanning van
kernoorlog en wereldwijde
wapening".

Aartsbisschop van Milaan:

Kerk ook verzeild in geloofwaardigheidscrisis

VATICAANSTAD — „Net als veel andere instellingen is de kerk verzeild geraakt in een crisis der geloofwaardigheid, waardoor de boeteviering wordt bedreigd", dat betoogde, in aanwezigheid van paus Johannes Paulus II, de aartsbisschop van Milaan, kardinaal Maria Martini S.J., voor de toen aanwezige 203 deelnemers aan de bisschoppen-synode.

De afgang van de oorbiecht weet de kardinaal onder meer aan nalatigheid en misbruiken, ingeslopen bij de priesters der kerk, alsmede aan oppervlakkigheid en nalatigheid bij de gelovigen. Verder is de snelle verandering van levenswijze van invloed waardoor ook de mentaliteit is veranderd. Dat eist van de kerk vernieuwing van de praktijk der pastorale zorg, aldus de kardinaal.

Uit de eerste synode-dagen had hij opgestoken, dat de wijd verbreide verzwakking van het zonde-bewustzijn tegenover een groeiend schuld-bewustzijn in de wereldlijke samenleving kan worden geplaatst.

De oorbiecht heeft verder moeten optornen tegen het moeilijk naspeurbaar zijn van morele normen, die niet meer worden gedragen door een algemeen sociaal bewustzijn. De aanhoudende twijfel van de mens met betrekking tot zijn daadwerkelijke vrijheid in tussen-menselijke betrekkingen en een overdreven neiging de persoonlijke onafhankelijkheid te benadrukken, zag de kardinaal als evenzoveel nadelige factoren.

De ongeloofwaardigheid van de kerk wordt gevoed door de „onverstaanbare taal van het katechetisch onderricht". De scheidslijnen binnen de christelijke gemeenschap en het vooroordeel tegenover de taak van de kerk, gelet op de versplintering tussen de onderscheiden christelijke confessies, verklaarde kardinaal Martini.

Vaak ook geven sociale spanningen aanleiding tot verdachtmaking van en aanklacht tegen de kerk. Maar ook zag de kardinaal hoopgevende tekenen van vernieuwing van de boetepraktijk op grond van de hervormingen, ontwikkeld door het tweede Vaticaans concilie. Voor de toekomst is voor alles verdieping noodzakelijk in theologische zin van alles wat bij het boete-sacrament een rol speelt, zoals het onderscheid tussen „gewone zonden" en „doodzonden". Voorts moet er klaarheid worden geschapen over de samenhang tussen het tijdelijk welzijn van de mens en zijn uiteindelijke bestemming.

Opdracht

MISSIE IS inzet voor de opdracht-verkondiging van de Blijde boodschap. In eigen omgeving, en in breder verband. Een plaatselijke kerk mag niet alleen met zichzelf bezig zijn, maar moet zich ook daadwerkelijk inzetten elders buiten het eigen verband.

Daarom ook dat in de basisgemeenschappen in Brazilië aan deze zendings-opdracht concrete gestalte wordt gegeven en dat men mensen uitstuurt naar andere gemeenschappen ook al kampt men zelf met tekort aan eigen mankracht. Het is als het roekeloze vertrouwen dat er hoe dan ook een oplossing komt. De katholieke kerk van de Nederlandse Antillen heeft dan wel geen tientallen mensen buiten zijn grenzen werken, maar zeker is dat er twee Antilliaanse zusters in twee verschillende Afrikaanse landen werken. Uitgezonden door hun congregatie. Zij voeren een stukje van onze opdracht uit. Missie-zondag is bedoeld als bevordering op de opdracht van iedere christen de Blijde boodschap uit te dragen en biedt middelen de mogelijkheid om daar daadwerkelijk ook uiting aan te geven in de vorm van financiële steun.

Johannes Paulus II:

Open de deuren en verkondig evangelie

IK BEGON mij pontificaat met de woorden: Open de deuren voor Christus. Ook het jubeljaar heeft dit als thema: een uitnodiging tot bekering en verzoening, meer bewustwording van de genade van het Doopsel en zich houden aan het Evangelie, wat de proclamatie van de verlossing is en de redding van alle mensen. Zo zegt paus Johannes Paulus II in zijn boodschap bij gelegenheid van Wereld-missiedag, komende zondag.

De rijkdommen van de verlossing hebben juist in het jubeljaar een belangrijke missionaire betekenis: een oproep tot evangeliseren van de miljoenen die 1950 jaren na het Offer op Calvarië nog steeds niet als christen de naam van de verlossing aanroepen.

Als echte christenen moeten wij de gave van de verlossing ook met hen willen delen. Christus stierf voor alle mensen (o.a. 1 Joh. 2.2) en met de woorden gaat en onderwijst alle volkeren, roept hij ieder van ons op niet alleen tot gezamenlijke verzoening, maar ook om een instrument te zijn voor allen, die nog niet zijn verlost. Dit is niet alleen een hoge eer, maar ook een bevel, dat ons herinnert aan Christus' gebed: bemin elkander zoals ik U heb bemind.

Om dus in de geest van het Jubeljaar door te dringen, moeten wij als het ware overspoeld worden door de missionaire gedachten: niet alleen zelf doordrongen zijn van de kennis van Christus, maar ook alle anderen de rijkdom van zijn hart willen laten kennen. Als dus deze Wereld-missiedag overeenstemt met de theologische en pastorale inhoud van het Jubeljaar, mag ik wel herhalen: Opent de deuren, opent de deuren wijd voor Christus. Laten wij tot de Zaligmaker gaan en alle mensen tot Hem brengen. Roept daarbij de heilige Geest aan.

Ons dagelijks lijden, ook het kleinste, verenigd met het Offer van het Kruis — om ze waarde te geven — heeft een verlossend waarde voor onze medemensen.

Afwezigen

OP PRESIDENT Gustav Husak van Tsjechoslowakije is door de bisschoppen-synode tevergeefs een verzoek gedaan om de bisschop van Presov Jan Hirka alsnog toestemming te geven naar de synode te komen. Mgr Hirka behoort tot de Byzantijnse ritus. Hij kreeg geen toestemming om het land te verlaten. De aartsbisschop van Praag, kardinaal Frantisek Tomasek, kon de synode wel bijwonen.

Van Oost Europa ontbraken verder nog kardinalen Julijan Vaivods, apostolisch administrator van Riga, Letland, en mgr Ludas Povilonis van Lithouwen. Laatstgenoemde liet slechts weten dat hij tot zijn spijt niet kon komen. Van de kardinaal werd niets vernomen.

Mgr Möller van Groningen:

Intermenselijk aspect behoort tot wezen kerk

DE SOCIALE DIMENSIE van ommekeer mag niet vergeten worden. Daarom zijn de vele vormen van verzoening welke naast de biecht en geleidelijk als eigen vorm van boete en verzoening zijn ontstaan, heel belangrijk. Maar zij zijn niet in volle betekenis sacramenteel, zo merkte mgr J. Möller van Groningen op, die namens de Nederlandse bisschoppen de synode in Rome bijwoont.

In Nederland is evenals op de Antillen de gewoonte van de persoonlijke biecht vrij plotseling op een breed vlak verminderd en soms geheel verdwenen. In een gesprek met het Bisdomblad van Den Bosch zegt mgr Möller het een en ander over de ontwikkelingen rond de biecht en het zonde-besef, waaraan het volgende wordt ontleend. De bijbelse boodschap: bekeert u, kan geen blijde boodschap zijn als het betekent dat de oude biecht-raktijk moet terugkeren. „Een van de oorzaken van de crisis in de biecht is juist geweest dat die te individualistisch beleefd werd. Er werden nogal eens onbenulligheden gebiecht, wat de mensen kinderachtig vonden. De nieuwe vieringen van boete en verzoening dragen veel bij tot verdieping van de gemeenschap en vorming van het geweten".

mgr MOLLER ....oude praktijk moet niet terugkeren....

Omkeer en verzoening, vinden plaats in het gewone leven, van mens tot mens. „Dat intermenselijk aspect behoort tot het wezen van de kerk. In de viering van het sacrament van boete en verzoening put de christen de kracht om ook in het dagelijkse leven verzoening en omkeer te bewerken, waar zoveel behoefte aan is, dat is het structurveranderen; zoiets is afhankelijk van heel veel politieke en economische zaken", aldus de Groningse bisschop.

…geneeslijke zieken melden zich aan

…residentialitis grijpt …n zich heen in de VS

…SHINGTON — Meer …n jaar voor de presi…-verkiezingen in de …nigde Staten is een aan…merikanen — uitgezon…Ronald Reagan — be…n door „Presidentiali… — een koortsachtig …n naar bewoning van …tte Huis in Washington. …wijl Reagan zijn tijd ver…en zich bezig houdt met …on, Moskou en andere …ende kwesties, komt de …ale kies-commissie …eral election commission" …vingers tekort om de offi…andidaten voor Reagans …e tellen. Het jongste aan…01—en dat cijfer is al weer …haald.

…oorzaak is „Presidentiali…oals congres-lid Morris …het syndroom noemt waar…et verschijnsel volgens …„onbegrensde eerzucht …rdt gemaskerd door quasi…ndige onzin" en die alleen …en kan worden met lijken…. Udall, die in 1976 Demo…h kandidaat voor de nominatie was, houdt zich nu afzijdig. Hij zou het graag nog eens proberen, zegt hij, maar doet het niet.

Op de lijst van de FEC staat een zestal „hoofd-kandidaten" voor de Democratische voordracht, onder wie ex-vice-president Walter Mondale en senator John Glenn uit Ohio, de voormalige astronaut. Op die lijst staan ook volstrekt onbekenden als Maximus Englerius en de profeet Elias, die iets doet in New York.

Er zijn meer kandidaten die zich Democraat dan Republikein noemen, maar er zijn ook veel „onafhankelijken" en bij sommigen staat achter „politieke overtuiging?": „onbekend". De kandidaten worden door velerlei zaken bewogen: van het wegdoen van kernwapens tot het propageren van een of ander geloof.

Het enige wat men doen moet om door de computer van de FEC geregistreerd te worden, is verklaren dat men meedoet. Maar 13 van de 101 kandidaten hebben voor hun campagne maximaal 5.000 dollar bijeen gebracht of uitgegeven, een fooi vergeleken met de 5 miljoen dollar die Mondale twee geleden had vergaard.

Hoe hardnekkig „Presidentialitis" is, wordt bewezen door het feit dat een ongewoon groot aantal welbekende kandidaten het opnieuw probeert, ondanks falen in het verleden. De voormalige senator van South Dakota George McCovern, die in 1972 door Richard Nixon werd weggevaagd, maakte onlangs bekend dat hij voor de derde keer — hij probeerde het ook al in 1968 — een gooi naar het presidentschap zou doen. Hoewel zijn kansen klein zijn en mevrouw McCovern had aangeraden „doe het niet", zegt McCovern: „Het is me langs de kant niet bevallen." Hij wil in de verkiezings-campagne gehoord worden.

John Anderson, die ex-Republikein die het in 1980 als onafhankelijk kandidaat opnam tegen Reagan en de toenmalige president Jimmy Carter en die 6,6 procent van de stemmen kreeg, overweegt een nieuwe kandidatuur. Anderson probeert op het ogenblik een nieuwe politieke partij op te richten, waarmee hij in de lente van volgend jaar dan hoopt een conventie binnen te trekken voor de nominatie van een kandidaat.

Iemand van wie men kan zeggen dat hij „ongeneeslijk ziek" is en het niet laten kan, is Benjamin Fernandez, de zakenman in Californië die aan veel Republikeinse voor-verkiezingen in 1980 heeft meegedaan en het zal blijven doen, Reagan of geen Reagan.

Mocht deze zich tegen de verwachting in niet herkiesbaar stellen, dan zullen zich zeker vice-president George Bush, de leider van de Republikeinse meerderheid in de senaat Howard Baker en senator Robert Dole uit Kansas aandienen. Alle drie dolven in 1980 het onderspit tegen Reagan. Bush zou, zeker in het begin, favoriet zijn. „Nieuwelingen" zouden het zijn in vergelijking met de 76-jarige Harold Sassen, die voor tenminste de zevende keer Republikeins kandidaat wil worden „omdat ik het mijn morele plicht vind".

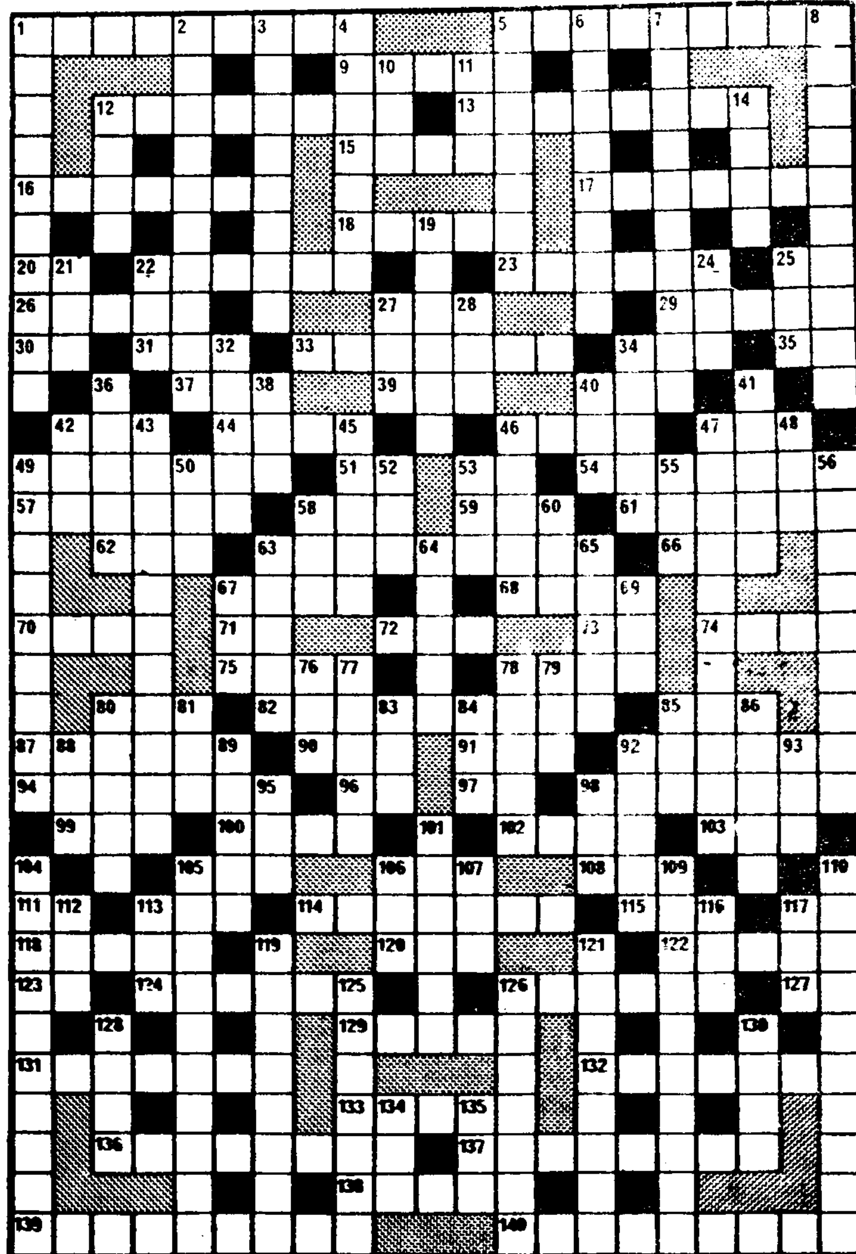
De Democratische senator van Massachusetts Edward Kennedy wordt nog steeds genoemd als kandidaat voor de Democratische voordracht in '84, ondanks zijn verzekering dat beloften aan zijn kinderen hem afdoende tegen „Presidentialitis" hebben ingeënt.

Een verslaggever die onlangs Kennedy's naam weer eens hoorde noemen door een bestuurder van de Democratische partij, tekende ongelovig op dat de senator zich bijna met dezelfde woorden had verschoond als waarmee non-kandidaat William Sherman het een eeuw geleden had gedaan: „Ik doe niet aan de verkiezings-strijd mee als ik word voorgedragen en ik aanvaard het ambt niet als ik word gekozen." De partij-bestuurder, die duidelijk twijfelt aan de doeltreffendheid van inentingen in de politiek, antwoordde: „In de moderne Amerikaanse politiek is de enige echt 'Shermaneske verklaring': dood."

GEORGE MCGOVERN
...aan de kant niet bevallen...

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. plaats in Noord-Holland; 5. Europeaan; 9. biersoort; 12. halmen; 13. travalje; 15. aanvankelijk; 16. meer dan één; 17. vazal; 18. gek; 20. voormiddag; 22. eerloos; 23. flambouw; 25. muzieknoot; 26. dik snoer; 27. plaats in Overijsel; 29. noodsignaal; 30. boom; 31. vierh. zoogdier; 33. kleefstof; 34. nagerecht; 35. spil; 37. omslag; 39. bedrog; 40. wiel; 42. weldoorvoed; 44. perceel; 46. dienstbode; 47. water in Utrecht; 49. iemand die met anderen ergens lid van is; 51. voorzetsel; 53. boksterm; 54. plaats in Limburg; 57. godsspraak; 58. eerste vrouw; 59. opstootje; 61. gletserstenen; 62. plaats op Ameland; 63. plaats in Zwitserland; 66. leeftijd (Eng.); 67. water in Noord Brabant; 68. eikschiller; 70. onbehaard; 71. als boven; 72. gewicht; 73. bevel; 74. hemellichaam; 75. kenteken; 78. papiermaat; 80. open strook in een bos; 82. iemand die van zijn geld leeft; 85. hierheen; 87. oppervlakte; 90. herkauwer; 91. voegwoord; 92. helder en kalm; 94. gezantschap; 96. ten laatste; 97. briefaanhef; 98. wijs; 99. Europeaan; 100. waterplant; 102. stap; 103. bedrog; 105. oude vrouw; 106. vaatwerk; 108. ijzeren pen; 111. rivier in Azië; 113. speelgoed; 114. luiaard; 115. zeepwater; 117. de onbekende; 118. hert; 120. oogholte; 122. noodzakelijk; 123. file; 124. gewoonlijk; 126. schouwspel; 127. vogel; 129. muze van het minnedicht; 131. zich ontdoen van huidhaar; 132. troetelnaam; 133. eikebast; 136. reusachtig voorwerp; 137. voorstander van een unie; 138. vis; 139. graanveld; 140. buiten gebruik gesteld.

VERTICAAL: 1. pl. Gelderland; 2. pl. in Zuid-Holland; 3. bezitter; 4. pl. in Gelderland; 5. tegenwerping; 6. zonder verstand; 7. ten toon gespreid; 8. bijeenkomst; 10. Noorse Godheid; 11. plaats in N.O.P.; 12. rijstdrank; 14. schaapkameel; 19. niet stabiel; 21. sporeplant; 22. Irish Republican Army; 24. groente; 25. spoedig; 27. voorzetsel; 28. boom; 32. verhevenheid aan bovenzijde der tong; 34. oude lengtemaat; 36. pl. op Sumatra; 38. weg; 40. rijtoer; 41. strijdgewoel; 42. op grote afstand; 43. beroep; 45. pl. in Engeland; 46. afgemat; 47. tijdaanduiding; 48. onbep. vnw; 49. kwaal die in bepaalde tijd veel voorkomt; 50. onderricht; 52. klamp; 53. omroepvereniging; 55. deel v. Azie; 56. Europees land; 58. pl. in Gelderland; 60. waterdoorlatend; 63. welriekende stof; 64. troep; 65. kleurling; 67. oude vochtmaat; 69. recht stuk v. vaart; 76. veerkracht; 77. zwaar stuk hout; 78. eerste melk v.e. koekalf; 79. grondsoort; 80. vierkante steen; 81. wilde haver; 83. ogenblik; 84. troefkaart; 85. onderwereld; 86. werkelijk; 88. kooddans; 89. schotschrift; 92. pl. in Noord-Brabant; 95. vordering; 98. dwaas; 101. land in Midden-Amerika; 104. soort slak; 105. pl. in Zuid-Holland; 106. zwarte, kleverige stof; 107. muurholte; 109. lied v.d. grondelier; 110. verbintenis; 112. verheugd; 113. ten name van; 116. Amerikaans schrijver; 117. groet; 119. openbare wandelplaats; 121. boogvorming gedeelte v.e. brug; 125. schooljaren; 126. It. nationaal gerecht; 128. rookgerei; 130. pl. in Noord-Brabant; 134. mager; 135. tweetal.

Oplossing kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. **14 oktober 1983:**

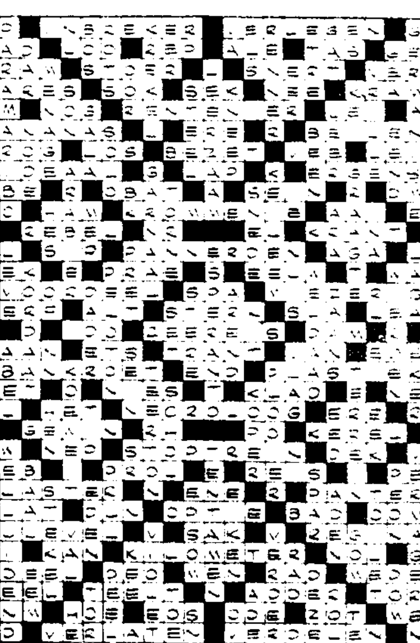
Zuster Victoria
Breedestraat 193 (O)
Curaçao

Zij kan langs komen bij de redaktie van de Amigoe Curaçao, Scherpenheuvel z/n (tot 15.00 uur) om haar prijs (*f*.25,-) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **28 oktober 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **27 oktober 1983** te dienen bij: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.Box 122 en op St. Maarten, Vance James.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: **KRUISWOORDPUZZEL**

…amir: politieke tiener

…root deel van leven …verborgene gewerkt

…RUZALEM — De 67-…e Yitzhak Shamir, die na …n van zware onderhan…gen Israels zevende pre…werd, heeft altijd in de …duw gestaan van zijn …ganger Menachem Begin. …eelt zijn havikachtige …dpunten, zijn Poolse af…st en zijn opleiding met de …remier en evenals Begin …hij een leider van de jood…errillastrijders, die voor …rming van de staat Israel …n de Britten vochten.

…amir heeft echter nooit ge…erd dezelfde vorm van po…iteit op te bouwen als zijn …ganger heeft gedaan. In …ast met het robuuste optre…an Begin gedraagt Shamir …n het openbaar altijd vrij in…en. Tijdens zijn toespraak …in de Knesset, waarin hij …n zocht voor het centrum…tse kabinet, had hij niets …de dramatische voordracht …Begin tot een van de indru…kendste sprekers van het …ement maakte. Begin had de …onte wild met zijn armen …ien om zich standpunten te …erstrepen, maar Shamir …de tijdens zijn toespraak …s af en toe met een vinger. …ewel hij de uitstraling van …n mist is Shamir een be…politicus, die een goede re…ie heeft opgebouwd, onder …door buiten de interne …licen te blijven die de kabi…n van Begin meermalen …n geplaagd. Hij dwong res…af als een toegewijd bestuur…en diplomaat, die hard heeft …kt aan het verbeteren van …elaties met landen in Euro…Afrika en Zuid-Amerika. …amir trad pas op latere leef…politiek op de voorgrond nadat een aanzienlijk deel van zijn carriere zich in het verborgene had afgespeeld: eerst in het ondergrondse verzet en later in de Israelische geheime dienst, de Mossad. Hij werd op 15 oktober 1915 in Ruzinoy in het oosten van Polen geboren en kreeg een Zionistische opvoeding. Aan de universiteit van Warschau studeerde hij rechten, waarna hij in 1935 naar Palestina emigreerde. Daar sloot hij zich aan hij de Irgun Zwai Leumi, de ondergrondse beweging van Menachem Begin. Na een splitsing in de Irgun-geleederen koos hij in 1940 voor de meest extremistische verzetsorganisatie, die van Abraham Stern. In 1941, tijdens het Britse mandaat over Palestina, werd hij gearresteerd, maar wist hij te ontsnappen. Nadat Stern in 1942 door de Britten was gedood, maakte Shamir deel uit van het driemanschap dat de leiding van de groep overnam. In 1946 werd hij weer opgepakt en met andere ondergrondse leiders naar Eritrea gedeporteerd. Via Frans-Djibouti wist hij te ontkomen naar Frankrijk, waar hij politiek asiel kreeg.

Na de vestiging van de staat Israel in 1948 keerde hij terug. Sinds 1955 werkte Shamir voor de Mossad, waar hij de leiding kreeg over de sectie-Europa. Tien jaar later begon hij een carriere in het zakenleven en pas op 55-jarige leeftijd ging hij in de politiek. Hij sloot zich aan bij de rechtse Heboet-partij van Begin, die deel uitmaakt van het Likoed-blok.

In 1975 werd hij op aanbeveling van Begin tot partijvoorzitter gekozen, hetgeen werd gezien als een symbolische verzoening tussen de twee oud-verzetsleiders. Toen Begin in 1977 de verkiezingen won en premier werd, kreeg Shamir de functie van parlementsvoorzitter. In maart 1980 werd hij minister van Buitenlandse Zaken als opvolger van de inmiddels overleden Moshe Dayan, die het kabinet van Begin had verlaten. Shamir kreeg onder meer de verantwoordelijkheid over de besprekingen over normalisering van de betrekkingen met Egypte, hoewel hij zich indertijd had verzet tegen het teruggeven van de Sinai-woestijn als uitvloeisel van de akkoorden van Camp David. Hij onthield zich van stemming toen die akkoorden in de Knesset werden behandeld, omdat hij vreesde dat zij zouden leiden tot de vorming van een Palestijnse staat.

YITZHAK SHAMIR
...pas 12 jaar in politiek....

Nobelprijs en Walesa

EEN WOORDVOERDER VAN de Poolse regering noemde de toekenning van de Nobelprijs voor de vrede aan Walesa 'een politieke daad'. En hij voegde er aan toe: 'Zij devalueert de waarde van de prijs'. Natuurlijk is de aanwijzing van Walesa een politieke daad, maar dat is met deze prijs vaak het geval. De aanwijzing is dan onvermijdelijk een keus waardoor een regering of regime in grote verlegenheid wordt gebracht. Zo kreeg in 1935 de Duitser Von Ossietsky de Nobelprijs, een pacifist die door de nazi's in een concentratiekamp was gestopt, waar hij in 1938 overleed. Toen bekend werd dat hem de Nobelprijs voor de vrede werd verleend, werd in Duitsland een geweldige hetze tegen hem begonnen. En het werd hem niet mogelijk gemaakt de prijs in ontvangst te nemen.

DE AANWIJZING van Walesa zou nu de waarde van de prijs doen devalueren? Vermoedelijk hebben de Poolse communisten dat in 1935 niet gezegd: iedereen die zich verzette tegen de onderdrukking door het nazi-regime werd als een held beschouwd, zeker een man als Von Ossietsky, die zich zo duidelijk afkeerde van de Duitse herbewapening. Toen in 1976 twee Noordierse vrouwen de prijs kregen, omdat zij zich hadden ingezet voor vrede in hun land, riepen de militanten uit Ulster om strijd dat deze prijsverlening een schande was en aangaf dat ze in waarde achteruit was gegaan. Eenzelfde kabaal onstond in de Arabische wereld in 1978: de prijs ging naar Sadat en Begin. Maar dergelijk rumoer is iets anders dan een reële devaluatie: het kan zelfs wijzen op een waardevermeerdering.

HET VERZET TEGEN de prijsverlening, zoals men dat nu ook in Polen ziet, is er immers een gevolg van het feit dat het de machthebbers niet goed uitkomt wanneer een belangrijke opposant erkenning van buitenaf ontvangt. In dit geval gaat het om een figuur, wiens streven om tot een vrije vakbond te geraken, buiten de wet is gesteld. Uitgerekend deze man nu krijgt de Nobelprijs voor de vrede. In de gedachtengang van Jaruzelski komt die prijs Walesa helemaal niet toe: hij beschouwt hem als een rebel, een opstandeling die het land in gevaar brengt. Hij wil niet naar rede luisteren, blijft ageren, terwijl de buitenlandse media steeds weer over hem berichten en hem daardoor de indruk geven een belangrijk man te zijn. Zo gezien zal Jaruzelski deze prijsverlening vermoedelijk als een strijdmiddel beschouwen in handen van perfide kapitalisten in de koude oorlog.

DE VRAAG IS nu of de overwegingen, waarop dit jaar de prijsverlening stoelt, van een zodanige aard zijn dat men ze als absolute normen kan beschouwen. Het Nobelcomité in Noorwegen verklaarde Walesa te hebben gekozen voor zijn inspanning om de Poolse arbeiders het recht op eigen belangenorganisaties te geven, een streven dat geheel in overeenstemming is met de 'Universele verklaring van de rechten van de mens'. Die overweging kan men inderdaad als een 'absolute norm' aanduiden: het gaat om de grondrechten van de burger. In Polen echter, een staat waar de partij van arbeiders en boeren het toch voor het zeggen heeft, worden dergelijke organisaties alleen toegelaten als zij onder toezicht komen van staat en partij. Met andere woorden: dit deel van de grondrechten wordt willens en wetens aan de kant geschoven.

WALESA HEEFT in zijn werken voor Solidariteit het grondrecht op de vrijheid van vereniging en vergadering waar willen maken, maar zijn regering beschouwde dat als een aanslag op het wettig gezag en trad er met geweld tegen op. De directeur van de Internationale Arbeidersorganisatie — ook Polen is daar lid van — reageerde echter totaal anders dan de Poolse regering: hij was verheugd dat het Nobelcomité met deze prijsverlening het recht op vakbondsvrijheid had onderstreept. De reactie onder de Poolse bevolking zelf getuigde van dezelfde geest. Men toonde zich er uiterst verheugd over dat aan Walesa, deze pionier van het vrije vakbondswezen in een communistisch geregeerd land, deze erkenning ten deel was gevallen.

DE WOORDVOERDER VAN Jaruzelski had inderdaad gelijk: deze aanwijzing is een politieke demonstratie. Namelijk in die zin, dat aan het regime in Polen wordt meegedeeld dat zij de grondrechten van de burger met voeten treedt. En de vele instemmende reacties op de aanwijzing van Walesa maakt deze demonstratieve geste nog weer nadrukkelijker: de Poolse regering wordt in feite meegedeeld dat de wereld haar op het stuk van mensenrechten als uitermate slecht beoordeelt. Maar er is geen sprake van dat daarmee de Nobelprijs voor de vrede zou zijn gedevalueerd. Integendeel, deze aanwijzing en de reacties daarop maken duidelijk dat deze prijs opnieuw is aanvaard als een symbool voor hoge waarden, die in een lange geschiedenis van de menheid gestalte hebben gekregen.

Bovenstaand commentaar van hoofdredacteur Gommert de Kok verscheen in de Haagsche Courant.

…elize, de vergeten domino…teen, zonder Britse troepen

…ONDEN — Terwijl overal …Middenamerikaanse re…de militaire aanwezigheid …dt uitgebreid, heeft Lon…besloten zijn troepen uit …kolonie Belize …g te trekken. „Ik zou on…dig worden als de Britse …pen nog langer dan een …n Belize blijven".

…e aankondiging van de …se premier Thatcher, waar…e Britse Sunday Times mel…maakte, zal de Amerikaan…resident Reagan en zijn staf …twijfeld nieuwe nachtmer…van omvallende domino…nen hebben bezorgd. „Belize …vergeten dominosteen", zei …diplomaat na het bericht in …Britse krant. Belize kan nu …gemakkelijk in handen val…van communisten en een be…rijke rol gaan spelen in het …opvoeren van guerrilla…ders in midden-Amerika, zo …eert men in het Witte Huis. …geringste machtsverschui…in Midden-Amerika kan on…enbare gevolgen hebben, …leert de geschiedenis. Voor …land dat Guatemala en Hon…s als onmiddellijke buren …zal het evenmin een aan…kelijk vooruitzicht zijn dat …Britse vredesbewaarders el…nodig zijn. Belize geldt als …vredig paradijs op het door bloedvergieten en geweldaddigheden gekenmerkte Midden-Amerika. Niet in de laatste plaats is dat te danken aan de aanwezigheid van 1.800 man Britse troepen, PUMA-helicopters en Harrier-gevechtsvliegtuigen.

Guatemala rekent de voormalige Britse kolonie al lange tijd stiekem tot zijn grondgebied. Door interne problemen hebben de leiders in Guatemala echter voorlopig hun vizier nog niet op Belize gericht. Toch is dit niet de grootste angst van de 150 duizend (Engels-sprekende) inwoners van Belize. Hun nachtmerries beperken zich tot het schrikbeeld dat na het vertrek van de Britse troepen het kleine Belize als een uitvalsbasis gaat dienen voor verzetsstrijders uit Honduras, Guatemala en El Salvador. „Daar zouden we absoluut geen verweer tegen hebben", liet Manuel Esquivel, de leider van de oppositiepartij in het land, tegenover het Britse persbureau Reuter weten.

Het voormalige Brits-Honduras werd in september 1981 onafhankelijk. Thatcher zegde echter toe dat de Britse troepen een "passende tijd" in het land aanwezig zouden blijven. Wat is passend? Van regeringszijde in Londen wordt van deze omschrijving geen definitie gegeven. Als Thatcher binnen een jaar "passend" vindt, is daar niets aan te doen. Ten tijde van de onafhankelijkheid werd aangenomen dat de troepen zouden blijven tot er overeenstemming met Guatemala zou zijn bereikt en er een alternatieve verdedigingswijze van het land was gevonden.

Thatcher, zoals wel vaker, beslistte blijkbaar anders. Wie nu zorg gaat dragen voor de verdediging van het land is nog niemand duidelijk en besprekingen tussen Belize, Guatemala en Londen zijn op niets uitgelopen. Volgens de Sunday Times is het besluit de troepen uit Midden-Amerika terug te trekken genomen naar aanleiding van de wissel die de Falkland-oorlog op de defensiestrijdkracht heeft getrokken. De verdediging van Fort Falkland zou een zo groot deel van de defensiebegroting in beslag nemen dat Belize maar op eigen benen moet gaan staan. „Als zij vertrekken, vertrek ik ook", denken veel inwoners van Belize, die vooralsnog alleen bevreesd hoeven te zijn voor het wegvallen van de tien miljoen dollar die de Britse militairen in Belize per jaar uitgeven.

Deze beschouwing verscheen in de Haagsche Courant.

DE DROOM VAN duizenden lange afstandslopers over de hele wereld is ooit mee te kunnen doen aan de New York City Marathon. Er waren dit jaar maar liefst 40.000 gegadigden om in aanmerking te komen voor één van de 17.000 startnummers welke er jaarlijks worden uitgereikt. Op de dag waarop de officiële inschrijving werd geopend — 30 mei — stonden duizenden enthousiaste lopers in de rij voor het hoofdpostkantoor in New York om maar zeker bij de eerste aanmelders te zijn. Elite-lopers zoals Alen Salazar, Bill Rogers, Castella, Gomez enz., behoeven zich geen zorgen te maken. Voor hun is reeds bij voorbaat een plaats gereserveerd. Wij die de sport van het lange afstandlopen meer als hobby dan voor de prestaties beoefenen, moeten meedraaien in de lotterij of het geluk hebben bij de eerste 7000 inschrijvers te behoren om een plaats aan de start te kunnen veroveren.
U kunt zich het gelukzalige gevoel voorstellen wanneer na maanden van voorbereiding — marathonlopen vereist een lange aanloop — de brief ondertekend door Fred Lebow, voorzitter van de New Yorkse Road Runners Club, uit de bus komt en je leest dat je er dit jaar bijhoort.

FRED LEBOW

MILJOENEN JUICHEN DE 17.000 DEELNEMERS NAAR FINISH

..Na maanden trainen voel je geen pijn meer...

New York City Marathon, groots rennersfestijn

Trainen voor een marathon betekent in ons hete klimaat vóór dag en dauw opstaan op zaterdagmorgen om de loopafstand wekelijks op te voeren tot zo'n 36 km. Op de andere dagen wordt een schema gevolgd van rond de 12 km met één of twee „makkelijke dagen" van zes of acht km. Het betekent ook opoffering en zelf-discipline: niet te laat naar bed, uitkijken wat je eet en drinkt en doorzetten wanneer je na een twintigtal km hardlopen de eerste stralen van de opkomende zon op je schedel voelt branden en je verga van de dorst. Als vuistregel geldt dat je in een maand tijd gedurende de laatste drie maanden vóór het grote evenement tenminste 400 km per maand moet lopen, dus ruim 90 per week. Een hele opgave voor de amateur die gewend is door de week vijf km te "joggen" per dag en die in het weekend hoogstens 10 km haalt. Maar al na enkele maanden trainen heeft de loop-koorts je te pakken: je slaat geen dag meer over, het gaat steeds lekkerder en je voelt je zelfs rot als je een training moet overslaan wegens andere verplichtingen.

De „runners high" heeft je te pakken, een toestand van extase die je aan den lijve ondervindt bij een bepaalde vermoeidheidsgraad op de lange afstanden, maar die ook als een soort verslaving doorwerkt. Volgens de geleerden is het ook werkelijke verslaving. Een door een impuls van de hersens afgescheiden substantie „endorphine" genaamd en met een werking vergelijkbaar met die van morphine, schijnt deze „runners high" te veroorzaken.

Hoe dan ook, trainen wordt hoe langer hoe plezieriger (zolang tenminste vervelende blessures uitblijven) en je begint steeds meer uit te zien naar de grote dag van de marathon.

Loperskermis

In het New York Sheraton Centre begint op woensdag vóór de wedstrijd de laatste aanmelding van de marathon-lopers. Lange rijen dwars door de lobby van het hotel leiden naar de enorme balzaal waar IMB-computers klaar staan om de startnummers uit te spuwen zodra de per post toegezonden ponskaart wordt gepresenteerd. Er heerst een feestelijke sfeer op deze „loperskermis" met allerlei stands waar de nieuwste modellen start-schoenen, -shorts en -shirts worden geëtaleerd, waar „clinics" worden gehouden door super-atleten en waar reklame wordt gemaakt voor de Marathons van Moskou, van Parijs, van Londen en van Aruba.......

Als je met je tasje waarin startnummer, T-shirt, busje „Bufferine", tube Vaseline en souvernirs weer op straat staat, voel je niets van de miezerige regen en de ijzige wind in deze gure oktober-maand maar ben je weer een kind op 6 december....

De laatste dagen vóór de marathon wordt er niet meer hard getraind. Rondjes van vijf of zes km in Central Park of — zoals in mijn geval langs de oever van de Hudson-rivier — zijn voldoende om de konditie op peil te houden. Er wordt behoorlijk wat spaghetti, macaroni, verse groente en fruit gegeten om het lichaam voor te bereiden op de zware wissel welke er door de slopende 42 km op getrokken zal worden. Op zaterdag vóór de marathon is er 's morgens de traditionele „Manufacturers Hannover's run", drie km draven door de straten van de Big Apple iedereen met een vlaggetje of truitje van zijn land: één grote sportverbroedering. En 's avonds — in de vroege uren — want niemand wil teveel slaap missen — is er bij het wereldberoemde „Tavern on the Green", een uitspanning in Central Park ter hoogte van de finishlijn, een „pastafestijn": al de macaroni die je op kan weggespoeld met bier om zoveel mogelijk koolhydraten (snel verbrandende bron van energie) op te slaan. De verstandigen slaan dit festijn over en duiken vroeg in hun nest, hoewel de spanning het moeilijk maakt te slapen.

Hete chocola

Zondagmorgen vroeg begint de voorbereidende ceremonie: lichte oefeningen, douchen en scheren, de altijd moeilijke vraag wat aan te trekken: een dikke trui voor de kou, een windbreker of het shirtje waaraan je gewend bent. Dan per taxi naar Columbus Circle waar tientallen bussen gereed staan om het leger van 17.000 lopers naar Staten Island te brengen. De enige manier, want de route is voor alle andere verkeer afgesloten. Het is nog schemer-donker wanneer wij uit de bus stappen en op een drafje naar de grote legertenten hollen aan de voet van de majestueuze Verrazano Narrows Bridge.

En dan begint het wachten. Met een kop hete chocola of koffie dicht op elkaar gepakt worden er moppen verteld, trainingstijden vergeleken en ervaringen van vorige marathons uitgewisseld. Fred Lebow, de grote organisator van de N.Y. Marathon, laat zich even zien en probeert de dik ingepakte atleten ervan te overtuigen dat het tijd is wat rondjes te gaan lopen, maar slechts weinigen volgen deze raad op, want buiten is het venijnig koud. Een half uur vóór de start gaat het in drommen naar de speciaal voor deze gelegenheid geïnstalleerde toiletten. Met honderden in de rijen om blaas en darmen te ledigen voor de grote tocht begint. En dan op naar de brug: op het linker-gedeelte de dames en de heren die voor het eerst meedoen en rechts de heren die N.Y. Marathon al eerder hebben gelopen. Borden geven aan waar men kan gaan staan wanneer men een bepaalde „pace" (looptempo) wenst te volgen, zodat de minder ervaren deelnemers niet onder de voet worden gelopen door driftig wegsprintende routiniers.

Kanon

Als burgemeester Koch om klokslag half elf in de morgen het startschot lost, niet met een eenvoudig startpistool maar met een heus kanon, klinkt er een gejuich op waar je kippevel van krijgt. „Let's go", wordt er geroepen maar door de massa om je heen kom je maar stapvoets vooruit, waarbij je op moet passen om niet over op het laatste moment weggegooide warme kledingstukken te struikelen. Pas aan de voet van de bijna twee km lange brug komt er wat meer ruimte en krijg je eindelijk het idee dat je bezig bent aan een loopwedstrijd en niet op een kermis bent verdwaald.

De New York Marathon gaat door vijf Newyorkse wijken elk met zijn eigen karakter, aangepast aan de bewoners. Eerst Brooklyn met het ietwat elitaire publiek van de „Heights" dat beleefd klapt; daarna de buurt van de orthodoxe joden met lange zwarte baarden en typische vlechtjes die in donker pak langs de kant staan en nog bescheidener blijk geven van hun aanwezigheid. Maar dan tenslotte de omgeving van Flatbush Avenue waar vroeger het heiligdom van de Brooklyn Dodgers heeft gestaan en waar nu duizenden langs de kant de renners aanmoedigen: „Come on man, you can do it" en „You're looking good man", klinkt het van alle kanten en je ontwaart de borden met namen van de „gerichte supporters" langs de weg. „Bill, you are great" of „It's only 26 miles sweetheart". De stemming stijgt, de benen raken los en je maakt een praatje met de renners die in je omgeving draven en die met belangstelling van elkaar willen weten of dit de eerste keer is, hoe je je voelt en welke „pace" je gaat lopen.

DOOR NORBERT HENDRIKSE

OP ZONDAG 23 oktober wordt voor de veertiende keer de New York City Marathon gehouden. Met 17.000 ingeschreven deelnemers en miljoenen kijkers langs de weg is deze marathon van „The Big Apple" een van de grootste sport-evenementen ter wereld geworden. Niet alleen voor de duizenden top-atleten uit alle landen die strijden voor de ereplaatsen, maar ook voor al die andere deelnemers die geen enkele illusie hebben om in de voorste gelederen te eindigen, maar die toch dit fascinerend sport-gebeuren eens willen meemaken. Norbert Hendrikse, oud-hoofdredakteur van de Amigoe en sinds enige jaren een enthousiast lange afstandloper, deed vorig jaar mee aan de N.Y. Marathon. Hij finishte als no. 7519 in een tijd van 3 u 45 minuten. Op deze pagina zijn impressies van dit grootse renners-festijn en zijn ervaringen met "runners high".

Aandoenlijk

Over Bedford Avenue en de East River kom je de wijk Queens binnen. De rijen langs de weg worden steeds dikker en het enthousiasme van het publiek steeds groter. Vlak vóór de oprit naar de Queensboro Bridge wanneer de helft er al op zit, staat een dametje van middelbare leeftijd langs de weg Scotch-tissues uit te delen om het bezwete gelaat af te drogen. Je maakt nog meer van deze aandoenlijke tafereeltjes mee, kinderen met schijfjes sinaasappel, vrouwtje met water maar ook grappenmakers met flessen „bourbon" die je olijk toeroepen: „Hey man, you want a shot?". Verstandiger is het je te houden aan de officiële drinkposten om de drie km waar water en ERG (electrolytisch behandeld water) wordt uitgedeeld.

De Queensboro Bridge is de eerste echte beproeving. Je hebt zo'n 25 km gelopen wanneer je de steile helling van de brug opmoet en vandaag staat de wind pal in je gezicht. Het peloton dat inmiddels is uitgerekt tot een kilometers lange sliert (de eerste lopers zijn al in zicht van de finish, de laatste nog niet bij de helft van de race) krimpt ineen en zoekt beschutting achter elkaars ruggen. Voor mij uit loopt een prachtig Braziliaans meisje, de lange haren los tot aan de groengele short. Haar ademhaling is zwaar en de fraai gevormde benen zijn niet zo soepel meer als vóór de start toen ik haar voor het eerst zag bezig aan een trainings-rondje.

De renners verdringen zich om op het over de gehele lengte van de brug twee meter brede uitgelegde tapijt te kunnen lopen. Cadeau van een tapijten-fabrikant die onder de indruk was van het feit dat talloze lopers hun voeten stuk liepen op de ruw ijzeren brug en met het bloed in de schoenen naar beneden kwamen.

Manhattan

Bij de laatste bocht van de brug hoor je al het lawaai van de menigte die zich op First Avenue heeft verzameld: Manhattan. Nergens is het publiek zo enthousiast als op dit punt. Er wordt geroepen, gezongen en gedanst langs de versierde straten. Rijendik staat de mensenmenigte samengepakt achter de drang-hekken en je voelt geen vermoeidheid meer. Ik hoor mijn naam roepen en zie David het zoontje van Newyorkse kennissen langs de kant lopen om mijn foto te kunnen maken. Je voelt je thuis in de massa in dit publiek van de „Big Apple" die je naar de finish draagt met de aanhoudende aanmoedigingen.

Maar zover is het nog lang niet. Er volgt de oversteek naar de Bronx, een echte volkswijk met veel Latijnsamerikaanse inwoners die met hun bongo's en flessen rum langs de weg zitten en er een carnaval van maken. En dan wordt het stiller. Nu pas voel je dat je het koud hebt; de spieren verkrampen, je begint honger te krijgen en te merken dat de brandstof bijna opgebruikt is. En een angstig gevoel bekruipt je als je denkt aan de verhalen van „The Wall", die vreselijke muur die de meeste marathon-lopers ervaren op zo'n zes km afstand van de finish. Maar wie denkt er aan opgeven? Dat nooit, zeker niet wanneer je bij het Marcus Garvey park op nog zo'n 5 km gaans word[t] roet door een mooi bruin m[eisje] dat constateert dat „you'r[e] looking good man", terwijl [je] van overtuigd bent dat je er[...] moment belazerd uit moet [...]

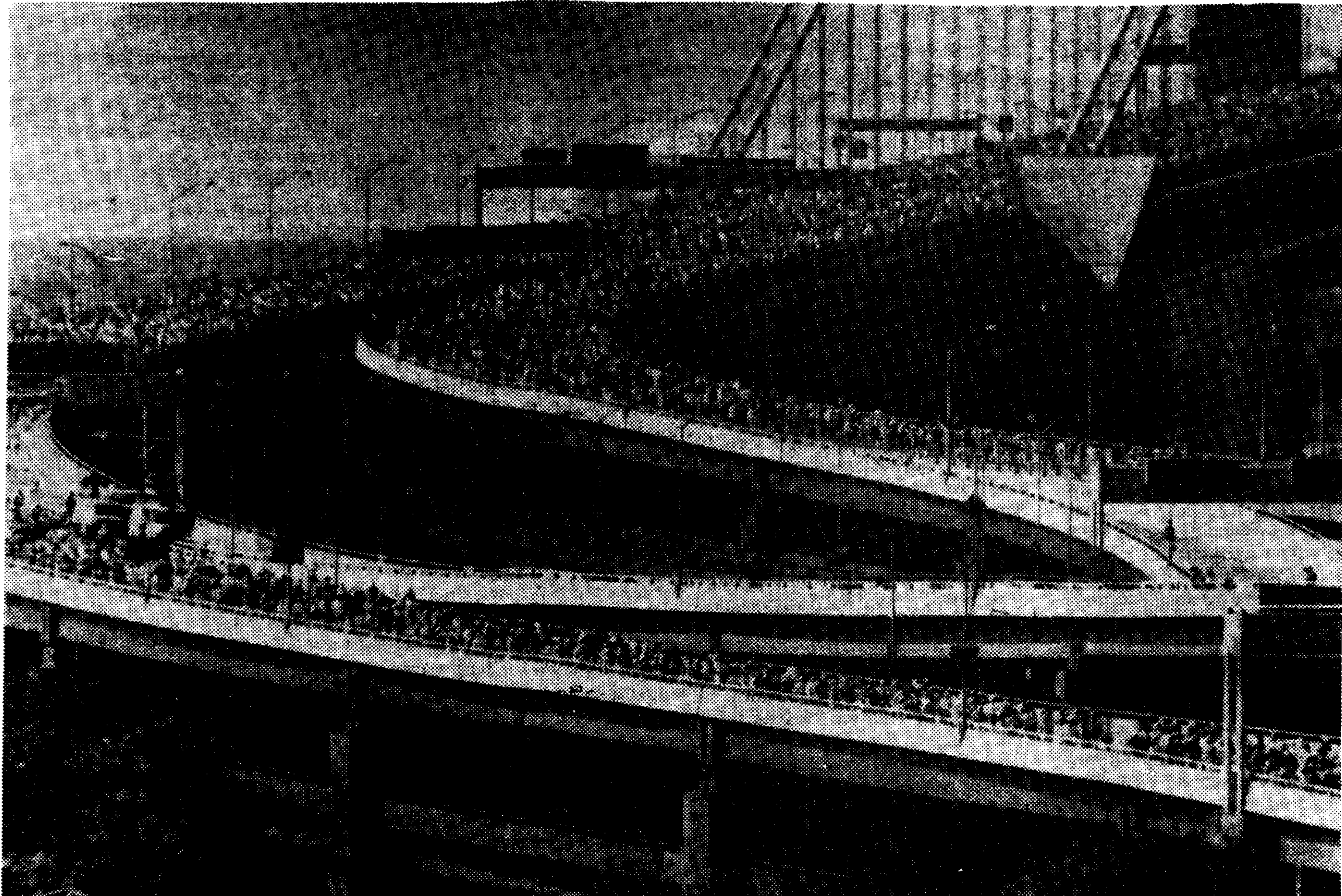
Finish

Denk niet wanneer je Ce[ntral] Park binnenkomt dat je er [bent]. Er zijn nog 4 km te gaan me[t een] venijnig heuveltje, boc[htige] zandpaden en de desillusie [...] op een bepaald moment he[t park] weer uitmoet om er een ein[d ver]der weer in terug te komen [...] komt geen eind aan, hoew[el] toeschouwers je toeroepen „[you]'re almost there" en je al ta[...] renners tussen het publiek [...] die de tocht er al op hebbe[n zit]ten. Vlak vóór je uit gaat ee[n ...]geman die nog heel fit lee[k ...] eens tegen de vlakte. Volk[omen] uitgeput en er staan meteen [...]pers klaar om hem weg te vo[eren]. Het geeft echter moed om [...] je een vrouwtje te zien op[...] dat de zestig allang moet zij[n ge]passeerd maar met het te[mpo] van een twintiger, uiterlijk [...] komen fit naar de finish sp[...]

De finish: het grote [...] blauwe doek over de [...] breedte van de weg met d[...] onder de digitale klok d[ie de] tijd aangeeft: 3 uur 45 m[inu]ten en 27 seconden. Het z[it] op, je hebt de New York M[ara]thon uitgelopen en word[t ge]feliciteerd door de hel[pers] aan de finish die je de g[...] bronzen medaille van de [Big] Apple omhangen, je in[pak]ken in een deken van alu[mini]um folie om niet te snel [af te] koelen en je flesjes Per[rier], fruit en broodjes toesto[pen] om weer bij te komen. Ma[ar je] hebt geen honger mee[r en] nauwelijks dorst. Je heb[t de] New York Marathon uitg[elo]pen en daar kan je lan[g op] teren.

NORBERT HENDRI[KSE]

...rijen dik staan ze daar bij de start, komende zondag weer in New York, voor een marathon waar maandenlang voor getraind is...

Denktash: fase naar echte federatie

Onafhankelijkheid van Turks Cyprus aangekondigd

STRAATSBURG — De president van Turks Cyprus, Rauf Denktash, heeft verklaard dat waarschijnlijk voor de verkiezingen in Turkije op 6 november, een onafhankelijk Turks-Cyprische staat zal worden uitgeroepen. „Als ik mijn parlement meekrijg en als ik mijn regering meekrijg, dan is daarover geen twijfel mogelijk", zo zei Denktash in de marge van de vergadering van het Europees parlement in Straatsburg.

Denktash is in Straatsburg om belangstelling te wekken voor het lot van de bevolking van Turks Cyprus. Hij vindt dat de bevolkingsgroep, die hij vertegenwoordigt, wordt gediscrimineerd zowel door de tien lidstaten van de EG als door de 21 lidstaten van de Raad van Europa. Grieks Cyprus ontvangt als vertegenwoordiger van de Cypriotische republiek alle ontwikkelingshulp, internationale erkenning en representeert het Middellandse-Zee-eiland in alle internationale lichamen.

Voor Denktash is het uitroepen van een onafhankelijk Turks Cyprus alleen middel op weg naar een federaal Cy[prus] waar de twee bevolkingsgro[epen] gelijke rechten hebben en [...]gen gemeenschap regeren. [Zo]lang echter de president v[an de] Griekse gemeenschap, [...] Kyprianou, al twintig jaar [wei]gert te praten met de Turks[e ge]meenschap, zolang wij inter[nati]onaal worden beschouwd al[s niet] bestaand, blijft geen andere [...]ze over", aldus Denktash.

Hij ziet het uitroepen va[n een] onafhankelijke staat als middel om Kyprianou na[ar de] onderhandelingstafel te kri[jgen]. Erkenning verwachtte hij [van] een vijftiental Islamitische [lan]den, waarbij hij vooropstel[de dat] hij minder geinteresseerd [is in] een erkenning door Tur[kije]. Dentash wil een zo onafha[nke]lijk mogelijke opstelling [van] Turkije, alhoewel dat land [na]tuurlijk verantwoordelijk [zal] blijven voor veiligheid en e[cono]mische hulp. De nauwe tot n[u] bestaande banden met Tu[rkije] — Denktash zelf reist op [een] Turks diplomatiek paspoo[rt] — verhinderen echter intern[atio]nale erkening van Tu[rks-]Cyprische gemeenschap e[n boven]vendien weet Denktash wa[t hij] aan toe is met een nieuw gek[ozen] Turkse regering na 6 nove[mber].